

Møte fredag den 26. november kl. 10.10 President: **B e r i t B r ø r b y**

D a g s o r d e n (nr. 7):

1. Innstilling fra finanskomiteen om skatte- og avgiftsopplegget 2005 – lovendringer (Innst. O. nr. 10 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 1 (2004-2005))
2. Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) og enkelte andre lover (gjennomføring av EØS-regler om anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder m.m.) (Innst. O. nr. 17 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 89 (2003-2004))
3. Referat

S a k n r . 1

Innstilling fra finanskomiteen om skatte- og avgiftsopplegget 2005 – lovendringer (Innst. O. nr. 10 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 1 (2004-2005))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 1 time og 40 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene: Arbeiderpartiet 25 minutter, Høyre 20 minutter, Fremskrittspartiet 15 minutter, Sosialistisk Venstreparti 15 minutter, Kristelig Folkeparti 10 minutter, Senterpartiet 5 minutter, Venstre 5 minutter og Kystpartiet 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg av hovedtalerne fra hver partigruppe, og fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Tore Nordtun (A) [10:09:53] (ordfører for saken): Arbeiderpartiets skatte- og avgiftsopplegg for 2005 innebærer om lag en videreføring av nivået vi har i dag.

Arbeiderpartiets skatte- og avgiftsopplegg har en mer rettferdig fordelingsprofil enn det forslaget Regjeringen har lagt fram, og det som nå er kommet ut etter avtalen med Fremskrittspartiet. I stedet for nye skattelettelse vil Arbeiderpartiet prioritere mer midler til velferd. Arbeiderpartiet mener at Regjeringens forslag til skatteopplegg i budsjettet for 2005 har en usosial profil. Store lettelse i skatten til dem med de høyeste inntekter finansieres ved hjelp av en momsøkning som alle må betale, og ved fjerning av fradrag som særlig treffer enkelte grupper, eksempelvis pendlerne.

Det er ikke riktig som Høyres finanspolitiske talsmann Jan Tore Sanner hevder, at Arbeiderpartiet går inn for å øke skattnivået. Dersom man holder omleggingen

av elavgiften, som ble vedtatt i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i 2004, utenom, foreslår vi i Arbeiderpartiet faktisk en skattelettelse i forhold til inneværende års nivå.

Ser vi så isolert på avgiftsnivået, sørger regjeringspartiene og Fremskrittspartiet for at det nå blir vedtatt en økning på om lag 4 milliarder kr. Denne økningen går Arbeiderpartiet imot. Momsøkningen vil føre til at alle får dyrere varer og tjenester. De økte momsinnkomstene brukes bl.a. til å finansiere lettelse for dem med høye inntekter og til å redusere formuesskatten for dem som eier aksjer.

Budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet betyr at en person med inntekt på ca. 200 000 kr får rundt 3 500 kr mindre i inntektsskatt. For en person som tjener 1,2 mill. kr, vil imidlertid lettelsen bli på hele 19 000 kr, og en med en inntekt på 3 mill. kr vil få 91 000 kr mindre i skatt. Arbeiderpartiet har problemer med å se hvordan avtalepartnerne kan forsvare en slik usosial og urettferdig skatteprofil.

Det er ikke riktig at Arbeiderpartiet går imot forslaget om å heve innslagspunktet for toppskatten. Vi går inn for å justere innslagspunktet i trinn 1 til 368 500 kr. Regjeringen foreslo at grensen ble satt til 381 000 kr. Samtidig går vi inn for å sette innslagspunktet i trinn 2 til 800 000 kr, som er akkurat det samme som Regjeringen og Fremskrittspartiet er enige om.

Videre vil Arbeiderpartiet at minstefradraget settes til 31 pst., og øvre grense til 57 000 kr, noe som kommer de med lave inntekter til gode.

Regjeringen begrunner reduksjonen i toppskatten med at dette er nødvendig for å utvikle delingsmodellen. Og i debatten i går ble det brukt uttrykk som å åpne en låvedør. Ja, det var en spesiell debatt i går. Vi hørte at statsråd Sponheim roste forliket til de grader. Spesielt angrep han delingsmodellen og uttrykte glede over at den nå blir avvirket, takket være avtalen med Fremskrittspartiet. Det er aldeles uriktig, det som ble sagt i går. Regjeringspartiene har en enighet med Arbeiderpartiet når det gjelder næringsbeskatningen og spesielt utviklingen av delingsmodellen. Fremskrittspartiet stilte seg helt utenfor når det gjaldt hele opplegget med næringsbeskatningen.

For Arbeiderpartiet har det vært viktig å få bort delingsmodellen fordi denne åpner for store tilpasninger. De tilpasningsmulighetene som kan oppstå med vårt forslag til toppskatt kombinert med aksjonærmodellen, er små i forhold til dagens problemer. Vi støtter forslaget om å innføre aksjonærmodellen fordi dette betyr en tilnærming av beskatningen på kapital og arbeid. Den store urettferdigheten i dagens system er at kapitalinntekter, som utbytte og aksjegevinst, beskattes med 28 pst., mens arbeidsinntekt beskattes langt hardere. Vi har derfor fra Arbeiderpartiets side hele tiden vært for en utbytteskatt, og er nå fornøyd med at også Regjeringen går inn for å innføre aksjonærmodellen.

Det må også påpekes at selv med Regjeringens forslag til toppskatt vil den høyeste marginalskattesatsen på arbeid ligge over skattesatsen på kapital. Dersom man også

tar med arbeidsgiveravgiften, vil differansen være betydelig.

Arbeiderpartiet foreslår i finansinnstillingen at grunnfondsbevis skal få et påslag på 2 prosentpoeng på skjermingsrenten innenfor aksjonærmodellen. Dette forslaget fikk ikke flertall, men vi merket oss at et flertall i komiteen mener det er viktig at grunnfondsbevis fortsatt er et reelt alternativ som finansieringsform for sparebanker, og vi uttaler i innstillingen at det er naturlig at Regjeringen vurderer situasjonen for grunnfondsbevisene etter at aksjonærmodellen nå er innført.

Arbeiderpartiet støtter forslaget om innføring av fritaksmetoden, som vil forhindre kjevedbeskatning innenfor selskapssektoren og løse eventuelle problemer ved dagens regler i forhold til EØS-lovgivningen. Arbeiderpartiet vil imidlertid understreke hvor viktig det er at departementet løpende vurderer behovet for tiltak for å forhindre uønskede tilpasninger for å unngå skatt nå når vi innfører disse nye systemene. Arbeiderpartiet vil også peke på at iverksettelsesdatoen, 26. mars 2004, altså samme dag som skattemeldingen ble lagt fram, medfører at enkelte selskap kan rammes hardt. Et flertall i finanskomiteen mener derfor at selskap som har besluttet en avviklingsprosess før 26. mars 2004, bør få fradragsrett for tapet, selv om realisasjonen ikke har funnet sted innen denne dato. Det forutsettes at det er uomtvistelig og dokumenterbart at beslutning om avvikling er fattet før 26. mars 2004.

Forslaget til overgangsregel B nytt femte ledd nevner ved siden av vedtak om likvidasjon truffet av selskapets generalforsamling også vedtak om oppløsning truffet av tingretten og dom i medhold av bestemmelser i aksjelovgivningen. Også andre tilfeller hvor det er uomtvistelig og dokumenterbart at man har truffet beslutning om avvikling, kan omfattes. De nærmere avgrensninger må foretas av departementet, i den forskrift som det gis hjemmel for på dette området, til utfylling av overgangsregelen – med andre ord: gjøre forskriftene mer uttømmende på dette punkt.

Komiteen har i denne innstillingen lagt inn overgangsregler for personlig eide aksjer, noe som betyr at personlig eide aksjer kan overføres til nystiftet investeringselskap uten beskatning. Overgangsregelen begrenses i de tilfeller der det nystiftede selskapet får en eierinteresse på 90 pst. eller mer i det underliggende selskap. Flere skattytere som sammen eier minst 90 pst. i et selskap, kan anvende regelen.

Regjeringen går i sitt budsjett inn for å rydde opp i skattefradragene. Det er da vanskelig å forstå logikken i at de fjerner fradrag knyttet til inntekts ervervelse, som fradraget for daglige arbeidsreiser og kostfradraget for pendlere, mens de går inn for en kraftig økning i fradraget for gaver til frivillige organisasjoner. Arbeiderpartiet ønsker å beholde fradragene for pendlerne, fordi vi mener at det er verdifullt at folk velger å bli boende rundt om i landet selv om de jobber i byer og tettsteder.

Arbeiderpartiet er glad for at budsjettavtalen omfatter en utvidelse av SkatteFUNN til også å omfatte ulønnet forskningsinnsats. Mange små, nystartede bedrifter base-

rer seg på en periode med ulønnet arbeidsinnsats, og nettopp i slike virksomheter er det nødvendig å stimulere til forskning og nyskaping.

På vegne av Arbeiderpartiet tar jeg opp forslagene fra Arbeiderpartiet og de forslag der vi er medforslagsstillerne.

Presidenten: Representanten Tore Nordtun har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Jan Tore Sanner (H) [10:19:08]: Gjennom hele denne høsten har Arbeiderpartiet kritisert regjeringspartiene for å gi mest til dem som har mest fra før. Fordi vi senker marginalskatten, gir vi det Arbeiderpartiet kaller for usosiale skattelettelser. Men er ikke det nøyaktig det samme som Arbeiderpartiet selv åpner for i dag? Ved å gå inn for å fjerne delingsmodellen sørger Arbeiderpartiet for at de aller rikeste i Norge, de som har mulighet til å organisere sin virksomhet slik at de kan hente sin inntekt ut som kapitalinntekt, får store skattelettelser. Det vil da være forbeholdt dem som har muligheten til å organisere sin virksomhet slik at de kan hente ut inntekt som kapitalinntekt. Det betyr at Arbeiderpartiet sørger for at det de selv kaller for usosiale skattelettelser, ikke bare blir usosiale, men i tillegg urettferdige, fordi det vil være forbeholdt noen få.

Mitt spørsmål til representanten Tore Nordtun er følgende: Synes Arbeiderpartiet det er greit at det kun er noen få, de som har muligheten til å organisere sin virksomhet annerledes, som skal ha mulighet til å få store skattelettelser, eller planlegger Arbeiderpartiet å innføre en ekstra kapitalbeskatning i tillegg til aksjonærmodellen for å unngå dette?

Tore Nordtun (A) [10:20:54]: Arbeiderpartiet planlegger ikke å innføre noen egne trinn for kapitalbeskatning etter at denne modellen er innført. Det er helt uaktuelt. Men det som er tilfellet i dag – og det er derfor vi går inn for aksjonærmodellen nå – er at den delingsmodellen som man var enige om i 1992, etter 1992 er blitt stadig mer uthulet og pulverisert, slik at skatteunndragelser og smutthull har florerert over lang tid. Da mener vi at det systemet som vi nå går over til, aksjonærmodellen, er et mye bedre system. Nå får vi også et bredt flertall for utbytteskatt, noe som Arbeiderpartiet alltid har gått inn for. Det vil også ved dette fortsatt være litt avstand mellom kapitalbeskatning og vanlig beskatning på lønnsinntekter. Det vil det være. Men vi har tatt et stort skritt i riktig retning. Selv med opplegget til Regjeringen og Framskrittspartiet vil det være en viss avstand. Forsatt vil urettferdigheten være til stede, men den blir mye mindre enn før, og vi får utbytteskatt, noe vi ikke har fått flertall for i denne forsamling tidligere.

Gjermund Hagesæter (FrP) [10:22:17]: Representanten Nordtun hevda at Arbeiderpartiet står for ein meir sosial og rettferdig fordelingsprofil. Eg må innrømme at eg har litt problem med å sjå det.

For ein som tener 110 000 kr, har Framstegspartiet foreslått ein skattelette på 6 355 kr. Det er ikkje så veldig mykje, men det er noko eg trur dei fleste som tener 110 000 kr, vil vere nokså fornøgde med. Arbeidarpartiet har derimot foreslått ein skattelette for denne inntektsgruppa på 363 kr pr. år, altså ei auka kjøpekraft på ca. ei krone pr. dag. Ein som tener 950 000 kr, får derimot frå Arbeidarpartiet ein skattelette på 6 837 kr. Mitt spørsmål til Nordtun er då: Er det dette Arbeidarpartiet meiner med ein rettferdig og sosial fordelingspolitikk, at ein med ei inntekt på 110 000 kr får 363 kr i skattelette?

Tore Nordtun (A) [10:23:25]: Jeg tror at representantene Hagesæter opererer med en gammel tabell, før vi justerte bl.a. minstefradraget. De tabellene vi har, og som jeg tror vi kan si er uomtvistelige, viser f.eks. at en lønsmottaker med en inntekt på 200 000 kr med Arbeiderpartiets opplegg vil få en skattelettelse på 3 600 kr. Går vi til en inntekt på 1,2 mill. kr, vil denne lønsmottakeren med Arbeiderpartiets opplegg få en skatteskjerpelse på 5 100 kr. Det mener vi er rettferdig. Da mener vi at vi omfordeler fra dem med de høyeste inntektene til dem med de laveste inntektene.

Når nå Fremskrittspartiet er med Regjeringen på å ta vekk en rekke saker i beskatningssystemet, som fratrukk for pendlerne og for store sykdomsutgifter, ser vi med en gang at her blir fordelingen en helt annen enn det Hagesæter nå prøver å framstille det som.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Torbjørn Hansen (H) [10:24:54]: I dette forslaget til statsbudsjett blir store deler av Regjeringens forslag til skattereform behandlet og vedtatt. Forslaget er basert på skattemeldingen fra i vår, som igjen var basert på arbeidet til Skatteutvalget, som var ledet av tidligere finansminister Arne Skauge.

I debatten i vår var det kommentarer knyttet til at dette ikke var et bredt forlik, og at ting var uavklart. Når vi i dag får vedtatt Ot.prp. nr. 1, er mye av usikkerheten erstattet med konkrete, forutsigbare vedtak.

Forbedring av skattesystemet er en viktig del av Regjeringens økonomiske politikk. Målsettingen er å gjøre dette enklere og mer rettferdig og å stimulere til økt verdiskaping både gjennom forbedringer og gjennom reduksjon av skatte- og avgiftsnivået. Det er også nødvendig at skattesystemet er i samsvar med EØS-avtalen.

De konkrete elementene i reformen består av

- fjerning av delingsmodellen, fjerning av RISK-systemet, fjerning av godtgjørelsessystemet
  - utjevning av forskjellen mellom marginalsatt på kapitalinntekt og arbeidsinntekt
  - å stimulere til økt arbeidsinnsats gjennom reduksjon av marginalsatt på arbeid
  - forbedring av kapitalbeskatningen gjennom reduksjon og på sikt fjerning av den særnorske formuesskatten
- I dag får altså Samarbeidsregjeringen vedtatt
- aksjonærmodellen, som gjelder fra 1. januar 2006
  - fritaksmetoden, som gjelder fra inneværende år

- fjerning av delingsmodellen, RISK-systemet og godtgjørelsesreglene fra 1. januar 2006
- reduksjon av marginalsatt på arbeid, for alle inntektsgrupper
- reduksjon og forbedring av formuesskatten
- fjerning av fordelsbeskatningen av egen bolig
- forenkling av en del fradragordninger
- forbedring og lettelse i petroleumsskattesystemet
- forbedring og lettelse i rederiskattesystemet
- en rekke andre forslag omtalt i innstillingen

Det må understrekes at skattereformen er en helhet som forutsetter at flere tiltak må gjennomføres parallelt.

Aksjonærmodellen innebærer at aksjoutbytter og gevinster utover en viss avkastning skatlegges som alminnelig inntekt. Modellen bidrar til en mer rettferdig beskatning ved at kapital- og arbeidsinntekter blir beskattet likere. Aksjonærmodellen gjør det mulig å avvikle delingsmodellen, som er urettferdig og definitivt utgått på dato. Men det er to viktige forutsetninger knyttet til aksjonærmodellen.

For det første må økningen av marginalsatt på kapital kombineres med en reduksjon av marginalsatt på arbeid. Dersom dette ikke blir gjort, vil konsekvensen være at arbeidstakere kan omgjøre arbeidsinntekt til kapitalinntekt og ta den ut med betydelig lavere skatt.

Denne åpenbare systemfeilen er underlig nok å finne i Arbeiderpartiets forslag til reform. Partiet insisterer på å opprettholde en marginalsatt på arbeid på 64,7 pst. Marginalsatt på kapitalinntekt blir derimot 48,16 pst., og forskjellen i marginalsatt blir da om lag 17 pst. Dette blir en åpen låvedør av tilpasningsmuligheter for høyt-lønnet arbeidskraft. Det er ingen tvil om at høyt-lønnede advokater, tannleger, meglere, revisjonspartnere, rådgivere og konsulenter og andre vil benytte seg av denne tilpasningsmuligheten. Dette er en systemfeil og en gavepakke til «de aller rikeste», som Arbeiderpartiet med sin Robin Hood-retorikk pleier å kalle høyinntektsgruppene.

For eksempel vil en arbeidstaker som har en inntekt på 3 mill. kr, og dem er det faktisk en del av i Norge, kunne spare 374 000 kr. i skatt ved å ta inntekten ut via et aksjeselskap. Arbeiderpartiets påståtte motstand mot å gi lettelse til de aller rikeste blir sånn sett meningsløs, når partiet velger å fjerne delingsmodellen uten at man gjør noe med marginalsattesattene.

For det andre må aksjonærmodellen kombineres med reduksjon og helst fjerning av formuesskatten. Dette er en forutsetning for å opprettholde et konkurransedyktig skattnivå for kapital. Kapital er en mobil innsatsfaktor for næringslivet. Derfor er det gledelig at Regjeringen allerede i 2005 kutter formuesskatten med 0,5 milliarder kr. Reduksjonen gjøres ved at verdsettelsen av børsnoterte aksjer settes ned til 65 pst. av markedsverdi. Systemet bringes også i samsvar med EØS-avtalen. I tillegg blir bunnfradraget økt med 25 pst. i klasse 1 og 20 pst. i klasse 2, slik at færre betaler formuesskatt.

Den særnorske formuesskatten er et problem for privat eierskap i Norge. Den svekker incentivene til sparing, og den rammer utelukkende norske eiere. Over tid bidrar formuesskatten til utflagging og svak kapitaltilgang. Den

har sterke vridningseffekter på fordelingen mellom ulike investeringstyper i Norge og er urettferdig for enkelte grupper, f.eks. ved at bankinnskudd skattes mye høyere enn eiendomsinvesteringer.

Regjeringen vil redusere og på sikt fjerne formuesskatten. Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil derimot øke formuesskatten.

Dermed blir nivået på kapitalbeskatningen i Norge avhengig av valgresultatet i 2005. Det blir, uansett reform eller ikke, økt skatt på kapital dersom flertallet skulle gå over til sosialistisk side. Derfor blir dette valget et skjebnevalg for bedrifter og norsk privat eierskap.

Fritaksmetoden innebærer at selskapsaksjonærer fritas for skatt på gevinst og utbytte fra aksjer, samtidig som det ikke gis fradrag for tilsvarende tap. Metoden hindrer kjedebeskatning og gir bedre kapitalmobilitet. Metoden gir forenkling både for selskapene og for ligningsmyndighetene og økt likebehandling av investeringer i Norge og i utlandet. Fritaksmetoden er fullt ut i samsvar med EØS-avtalen. Innføringen av fritaksmetoden er anslått å gi en skattelettelse for næringslivet på en halv milliard kroner. Næringslivet vil altså ha store fordeler av fritaksmetoden, som har et bredt flertall i innstillingen.

Fritaksmetoden gis virkning for utbytte fra 1. januar 2004 og for gevinst og tap fra 26. mars 2004. Denne måten å gjennomføre regelendringen på medfører at selskapsaksjonærer, med enkelte unntak, ikke får fradrag for latente tap pr. denne dato. For noen kan dette virke belastende. På den andre side er det ingen tvil om at tilpasningene ville blitt meget omfattende dersom man varslet endringen før denne trådte i kraft. De fleste likvide tapsposisjoner på aksjer eid av selskapsaksjonærer ville antakelig blitt realisert dersom det ble gitt mulighet til det. Derfor er det nødvendig å innføre metoden på denne måten.

Flertallet støtter Regjeringens forslag til overgangsregel. Flertallet foreslår i tillegg at det skal gis fradrag ved likvidasjon av aksjeselskap dersom dette var endelig vedtatt av selskapets generalforsamling før 26. mars. Etter regjeringspartienes vurdering gir overgangsreglene en rimelig avdemping av ulemper, samtidig som kravet til likebehandling og rettferdighet blir ivaretatt.

En viktig målsetting for reformen er at aksjegevinster skal kunne reinvesteres i næring uten at det blir gitt ekstrabeskatning. Personlige aksjonærer vil i utgangspunktet ikke oppnå en slik skattefri reinvesteringsmulighet. Regjeringen drøftet imidlertid i proposisjonen en overgangsregel som sikrer dette. Derfor er det meget positivt at en samlet finanskomite nå foreslår denne overgangsregelen. Dette bedrer kapitalmobiliteten, og det gir skattyster en prinsipielt viktig valgmulighet.

Venstresiden argumenterer mot momsøkningen på varer og tjenester, bortsett fra på mat. Men alle inntektsgrupper får altså redusert skatte- og avgiftsnivået med Regjeringens opplegg. Det er ingen tvil om at et moderat skifte av beskatning fra arbeid til forbruk er bra for verdiskapingen i Norge. En stor andel av forbruket dekkes av importvarer, og inflasjonen er meget lav. Derfor er det god økonomisk politikk å gjennomføre et slikt skifte i

beskatningen nå, under den klare forutsetning at midlene blir brukt til å gi lettelse i andre skatter og avgifter.

Høyre har i mange år kjempet for at vanlige arbeidstakere ikke skal betale toppskatt. Da Stoltenberg-regjeringen styrte, var det 931 000 vanlige personer som betalte toppskatt, og innslagspunktet var 289 000 kr i bruttoinntekt. Med forslaget som blir vedtatt i dag, er det nesten 250 000 arbeidsfolk som slipper å betale toppskatt i forhold til da regjeringen Stoltenberg styrte, og innslagspunktet er kommet over neste års forventede gjennomsnittsinntekt for folk i full stilling. Det skulle bare mangle, for toppskatten skulle være for de høye inntektene, og jeg er meget godt fornøyd med at vi er kommet langt på dette feltet i denne stortingsperioden.

Boligskatten er en annen gjenganger i den norske skattedebatten. Boligskatten er åpenbart urimelig og vilkårlig. For mange er det meningsløst å betale skatt av den såkalte fordelen av å bo i egen bolig. Det er ganske interessant at venstresiden ber om retaksering av samtlige boliger i Norge i innstillingen til skattereform fra i vår, og viser til at andre land i Europa har høyere boligskatt. For Regjeringen er dette uaktuelt. Folks hus og hjem er betalt med beskattede midler, og det er et viktig gjennomslag for regjeringspartiene at boligskatten nå blir fjernet helt til neste år.

Samarbeidsregjeringen har gitt betydelige skatte- og avgiftslettelse denne stortingsperioden, i sum nærmere 23 milliarder kr. Halvparten er gitt i form av bedrede rammebetingelser for næringslivet, resten til personlige skattytere. Når vi ser på listen over lettelse, er det ingen tvil om at disse hver for seg og i sum har bidratt til økt aktivitet og økt verdiskaping i Norge.

Når vi også får på plass en reform som bedrer systemets virkemåte, skattereformen, er det ingen tvil om at skattepolitikken i denne stortingsperioden har vært meget vellykket.

Jeg vil med dette ta opp de forslag som er fremmet av regjeringspartiene, enten alene eller sammen med andre.

Presidenten: Representanten Torbjørn Hansen har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Ranveig Frøiland (A) [10:34:36]: Dette er ei stor skattereform. Systemet er det mykje bra med, men nivået er Arbeiderpartiet ueinig med Høyre i. For det er ikkje tvil om at Høyre gjev mest skattelette til dei som har mykje frå før.

Torbjørn Hansen er oppteken av at vanlege arbeidstakarar ikkje skal betala toppskatt. Eg er oppteken av vanlege arbeidstakarar i fleire samanhengar enn det. Og når Høyre er med på å fjerna og stramma inn ein del heilt vanlege frådrag for vanlege arbeidstakarar, som daglege arbeidsreiser for pendlarar som bur i distrikta, og som pendlar inn til sentrale strøk, kostfrådrag for pendlarar, frådrag for store sjukdomsutgifter, fri kost på sokkelen og alt dette som vanlege folk no ikkje får frådrag for lenge, då vert det vanskelegare å vera vanleg og fattig – med dette nye skatteopplegget til Høyre.

(Frøiland)

Spørsmålet mitt til Høgre er: Ser ikkje Høgre det urimelege i det som dei no er med på å skapa?

Torbjørn Hansen (H) [10:35:59]: Jeg synes at representanten Ranveig Frøiland i måten hun stiller spørsmålet på, faktisk argumenterer mot sitt eget budskap. For hvis det er slik at vanlige folk, de fleste lønsmottakere, har disse fradragene som representanten Frøiland viser til, er det jo en selvfølgelighet at disse fradragene bør dekkes av minstefradraget og de generelle fradragsordningene.

Fradraget knyttet til daglige arbeidsreiser, f.eks., hvor de som har lengre arbeidsreise enn 19,9 km, fortsatt beholder fradraget, mens de som har kortere arbeidsreise, mister det, er en ordning som gjelder for veldig mange. Det at vi da øker minstefradraget, gjør at man fortsatt får fradrag for en lang rekke kostnader, hvorav dette er en del.

Når det gjelder kostfradraget for pendlere, som representanten Frøiland viser til, er det slik at dette er et fradrag som høyinntektsgruppene nyter godt av. De får også redusert toppskatt.

Det er også slik at en del av disse fradragene er veldig upresise i forhold til at det gis fradrag for større utgifter enn hva man faktisk har. Så oppryddingen i fradragsordningen som Regjeringen gjør, gjør systemet mer rettferdig, og det gjør at man får bidratt til økt verdiskaping.

Gjermund Hagesæter (FrP) [10:37:26]: Eg har eit spørsmål angående den 26. mars-problematikken som reiser seg i forhold til fritaksmetoden.

No er det jo slik at etter den datoen får ein ikkje realisere latente tap. Det betyr at det er ein del bedrifter som også har bokførte framtidige skattefordelar på grunn av latente tap, som dei ikkje får realisert. EDB-konsernet, som har ein eigenkapital på 1,5 milliardar kr, vil då miste 1/3 av denne eigenkapitalen, dersom dette blir vedteke. Revisorforeningen, som var inne på seminar i finanskomiteen, nemnde at enkelte selskap kan tape opp til 50 pst. av sin bokførte eigenkapital. Mitt spørsmål til representanten Hansen er: Korleis trur han at f.eks. utanlandske aksjonærar vil reagere når delar av den bokførte eigenkapitalen i enkelte selskap blir konfiskerte av staten ved dette grepet?

Torbjørn Hansen (H) [10:38:45]: Som jeg sa i mitt innlegg, gjør fritaksmetoden at selskapsaksjonærer fritas for skatt på gevinst mellom aksjeselskap. Det er en betydelig forenkling og en betydelig lettelse for næringslivet og en endring som er veldig positivt mottatt av hele næringslivet. Dette er en endring i skattesystemet som gir en halv milliard i skattelettelser og gjør konkurransevnen til næringslivet vesentlig bedre.

Da er det interessant at Fremskrittspartiet har valgt å stemme imot fritaksmodellen, som er en viktig forbedring av skattesystemet for næringslivet. Når det gjelder innføringen av fritaksmodellen, er det en krevende måte å endre systemet på, fordi tilpasningsmulighetene er vel-

dig store hvis det blir varslet på forhånd. Innføringsmetoden her må ses i sammenheng med de betydelige fordeler som næringslivet har ved at fritaksmetoden faktisk blir gjennomført. Mitt inntrykk er at næringslivet er meget, meget positivt til at dette nå blir gjennomført, og jeg undres litt over at Fremskrittspartiet stemmer mot denne forbedringen av skattesystemet.

Øystein Djupedal (SV) [10:40:05]: Et av de forhold som norsk økonomi preges av i dag, er at vi har lave investeringer i fastlandsøkonomien. Dette er en av årsakene til at arbeidsledigheten ikke går mer ned, og en av årsakene til at vi ikke har mer optimisme tross alt, selv om det er rally på Oslo Børs.

Denne skattemeldingen vil forsterke dette, for her gjør man det paradoksale, nemlig at man gir lettelse i boligskatt, mens man ikke gir lettelse i f.eks. avskrivningssats, som er et helt målrettet virkemiddel for å få opp investeringstakten i næringslivet. Det betyr at hvis man har mye penger, kan man investere i bolig for på den måten å kamouflere verdier og på den måten ha passive investeringer som gir trygg avkastning, istedenfor å ta sjansen på å investere penger i næringsvirksomhet. En lettelse i avskrivningssatsen ville f.eks. stimulere til mer investering i produktiv næringsvirksomhet istedenfor å ha passiv kapital i bolig. Dette er et paradoks. Denne næringslivsvennligheten som Høyre flagger rundt seg, er altså ikke riktig hvis man går inn og ser på realiteten i dette. La meg bare spørre Hansen om han ikke synes at det burde vært gjort noe med dette paradokset? Burde man ikke egentlig ha gjort det helt motsatt? Burde man ikke ha gitt lettelse for næringslivet gjennom avskrivningssats, og heller sagt at boligskatten består?

Torbjørn Hansen (H) [10:41:26]: Jeg er veldig glad for at representanten Djupedal og Sosialistisk Venstreparti etterlyser flere skattelettelser for næringslivet. Hvis de kunne ha fulgt det opp i sin stemmegivning også, hadde det gjort at det ble lettere å forbedre det norske skattesystemet.

Det er et paradoks at et parti som går inn for å øke formuesskatten – som kanskje er noe av det mest skadelige for norsk verdiskaping og norsk kapitaltilgang – nå irriterer seg over at boligskatten blir fjernet. Hvis man ser på helheten i den skattepolitikken som blir ført, med lavere skatt på arbeid, lavere skatt på kapital, hvor man fører en stram budsjettpolitikk og bedrer rammevilkårene for næringslivet, er det ingen tvil om at denne regjeringen har en helt annen kurs i forhold til verdiskaping og tilrettelegging for investeringer i næringslivet enn hva f.eks. representanten Djupedal og Sosialistisk Venstreparti har.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Gjermund Hagesæter (FrP) [10:42:36]: Framstegspartiet ønskjer eit lågare skattenivå og eit enklare og meir føreseieleg skattesystem enn det vi har i dag. I vårt alternative statsbudsjett har vi også teke på alvor og lagt vekt på dei utfordringane som Noreg står overfor. Vi

meiner at lågare skatt er ein viktig føresetnad for auka verdiskaping.

I vårt alternative budsjett har vi ein total skattelette på nesten 8 milliardar kr. I tillegg til dette kjem det ein avgiftslette på over 15 milliardar kr og også bompengesaldering på nesten 2 milliardar kr.

Vi er sjølvsagt glade for dei skattelettane som blei foreslåtte frå Regjeringa, men vi er ueinige i ein del av skjerpningane. Vi meiner også at profilen som var framlagd, var veldig usosial. I det budsjettet som blei lagt fram av Regjeringa, var det desidert mest skattelette til dei rike og minst til dei med dårleg økonomi.

Etter vårt alternative statsbudsjett vil f.eks. ein som tener 130 000 kr, få ein skattelette på 7 476 kr, mens han frå Regjeringa si side skulle fått ein skattelette på 1 287 kr. Derimot har Regjeringa for ein som tener 750 000 kr, foreslått ein skattelette på 15 572 kr, mens skatteletten til Framstegspartiet er noko mindre for denne inntektsgruppa og dei høge inntektsgruppene elles. For den som tener 750 000 kr, er skatteletteforslaget frå oss på 9 321 kr.

Utgangspunktet vårt var altså det som vi tydeleg har fått fram i vårt alternative statsbudsjett, at det er viktig å fordele skattelettane på alle. Det var også grunnlaget for våre forhandlingar.

Det er ein del negative forslag frå Regjeringa, skatte-skjerpingar som Framstegspartiet er imot i sitt alternative statsbudsjett. Det eine er særfrådrag for store sjukdomsutgifter og innskjerpningane der. Vi syntest det var unødvendig og uheldig at ein auka minstegrensa frå 6 120 kr til 9 180 kr.

Det same gjeld skattefritaket for fri kost for sokkelarbeidarar og hyretillegg for sjøfolk. Dette er òg noko vi går imot i vårt budsjett. Grunnen til det er at dette er ein del av lønna, og det er veldig uheldig å fjerne det.

Avgrensingar i retten til reisefrådrag, som også er foreslått av Regjeringa, og fjerning av frådraget for kost for pendlarar er begge forslag som vi går imot, fordi vi trur dette vil svekkje mobiliteten blant arbeidstakarane, noko som kan vere veldig uheldig og medføre at det blir skort på arbeidskraft i enkelte delar av landet. Oppheving av skattereglane for aksjonærbidrag er også noko som vi har gått imot i vårt alternative statsbudsjett.

Når det gjeld utbytteskatt og den såkalla fritaksmetoden, meiner vi framleis det same som vi meinte då skattemeldinga blei behandla. Desse endringane er for dårleg førebudde. Skjermingsrenta er for låg på aksjekapital, og ho er også for låg på innlån. Den store innvendinga som vi har mot dette, er at vi no rett og slett kan risikere at utbytteskatten blir gjennomført utan at formuesskatten blir fjerna. Sidan ein har eit val mellom det tidspunktet – i dag – då ein vedtek å innføre utbytteskatten, og det tidspunktet då ein ønskjer å fjerne formuesskatten, kan ein risikere at ein har ein heilt annan samansetnad av Stortinget enn no, og at ein ikkje får fjerna formuesskatten.

Når det gjeld den såkalla fritaksmetoden, konstaterte eg at representanten Torbjørn Hansen gløymde å svare på det spørsmålet eg stilte. Han snakka om ein hel del andre ting, men spørsmålet mitt gløymde han visst i farten.

Den 26. mars er ein dato som vil slå veldig vilkårleg ut. Det er selskap som vil miste ein del av den bokførte eigenkapitalen sin på grunn av denne datoen og fordi dei ikkje lenger vil få frådrag for latente tap. Det trur vi vil bli oppfatta som veldig uheldig. Eg nemde i spørsmålet mitt i stad EDB-konsernet, som kan miste ein tredel av den bokførte eigenkapitalen sin når dette blir vedteke. Eg trur at veldig mange av dei 5 000 tilsette der vil ha vanskeleg for å forstå at arbeidsplassane deira skal bli meir utrygge fordi eigenkapitalen blir redusert på grunn av eit vedtak som blir gjort i Stortinget. Eg trur også det er ein del utanlandske eigarar og aksjonærar som vil ha problem med å forstå det. Dette vil gi dårlege signal til både tilsette og eigarar. Her burde ein få til overgangsordningar som hadde gjort at i alle fall den bokførte eigenkapitalen blei halden ved lag. Aksjonærar som eig aksjar direkte, kjem dårlegare ut enn dei som eig dei via selskap. Her burde det også ha vore vurdert betre overgangsordningar enn det ein har fått til så langt. Derfor vil eg igjen understreke at Framstegspartiet går imot både aksjonærmodellen og fritaksmetoden, også i vår subsidiære stemmegiving.

Men no er det noko som er positivt i Regjeringa sitt forslag til statsbudsjett. Til og med før Framstegspartiet sat i forhandlingar med regjeringspartia, var det positive ting å lese. Det gjeld m.a. oppheving av skatlegginga av fordelen ved eigen bustad og fritidsbustad. Det er positive forslag, som vi sjølvsagt støttar fullt ut. Dette er ein veldig ulogisk skatt, og det er på tide at han blir fjerna.

Forbetringar i reiarlagsskatlegginga, slik at reiarlaga blir meir konkurransedyktige internasjonalt, er riktig, og det støttar vi. Forbetringar i skatlegginga av firmabil og yrkesbil er eit steg i riktig retning, og vi vil følgje det vidare for å sjå om dette er tilstrekkeleg, eller om det er behov for ytterlegare forbetringar. Maks grensa for frådrag for gåver til frivillige organisasjonar er foreslått auka frå 6 000 kr til 12 000 kr. Det er også eit forslag vi synest er bra, og som vi vil støtte.

Andre skattelettar som Framstegspartiet har i sitt alternative budsjett, er m.a. at avskrivings satsane for maskinar i gruppe d blir auka frå 20 pst. til 25 pst. Vi har foreslått at SkatteFUNN Nordninga skal utvidast til reelt å omfatte ulønna gründerinnsats i enkeltpersonsforetak og AS. Det har vi også fått gjennomslag for i forhandlingane. Vi er veldig glade for at dei nøysame gründerane som ikkje tek ut eigarlønn i startfasen, skal få nytte godt av skattefrådraget. Vi går også inn for at frikortgrensa blir auka til 40 000 kr, og for at særfrådraget for alder og uførleik blir auka frå 18 360 kr til 20 360 kr.

Vårt alternative statsbudsjett har derfor ein langt betre sosial skatteprofil enn Regjeringa sitt forslag. Budsjettet vårt ville også ha lagt betre til rette for økonomisk vekst enn dei andre budsjetta som er framlagde.

Men no er vi i den situasjonen at løysingane i vårt alternative statsbudsjett, trass i dei gode kvalitetane i det, ikkje vil få fleirtal. Derfor vil vi subsidiært slutte oss til det forbetra budsjettframlegget og endringane frå regjeringspartia. Etter forhandlingsrundane med Framstegspartiet utgjer dette framlegget nemleg endringar som på

dei fleste felt trass i alt går i riktig retning sett frå Framstegspartiet sin ståstad.

I dette forliket er også Regjeringa sine skattelettar haldne ved lag. Vi har fått ein auke i samla skatte- og avgiftslettar, og vi har fått ein langt betre sosial profil enn det som var foreslått. Slik som vi vurderer det, er det betre med eit lite steg i riktig retning enn eit langt steg i feil retning, noko som fort kunne blitt resultatet dersom Framstegspartiet og regjeringspartia ikkje hadde blitt einige. Men eg vil gjenta: Vi er mot innføringa av utbytteskatten og også fritaksmetoden, også i vår subsidiære stemmegiving.

Til slutt vil eg ta opp Framstegspartiet sine forslag.

Presidenten: Representanten Gjermund Hagesæter har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Torstein Rudihagen (A) [10:52:43]: Uansett kva Hagesæter og Framstegspartiet måtte seie, må ein jo konstatere at under stemmegivinga her i dag sviktar Framstegspartiet pendlarane, men det er kanskje det som er «subsidiært å utvise en konstruktiv holdning». Det er eit uttrykk som Framstegspartiet bruker. I ein omtale av fritaksmodellen, der dei går imot fritaksmodellen, står det at dei ønskjer «subsidiært å utvise en konstruktiv holdning». Underforstått: Primært ønskjer dei ikkje å vere så konstruktive. Det som blir veldig forvirrande, er at Framstegspartiet går imot fritaksmodellen, men samtidig støttar dei ein overgangsregel til ein modell som dei er imot. Kvar er logikken, og kva er det eigentleg Framstegspartiet her meiner?

Elles har eg konstatert både her i dag tidlegare i debatten og i går at det har vore referert til ein skattetablell som viser konsekvensane av Arbeidarpartiet sitt skatteopplegg, som skal vere så usosialt. Det vart faktisk påstått at med ei inntekt på 110 000 kr fekk ein 363 kr i skattelette. Det er direkte feil. Ein får 2 500 kr i skattelette etter våre tabellar. Dersom ein skal bruke våre tabellar, må ein i alle fall vere rettferdig.

Gjermund Hagesæter (FrP) [10:54:13]: Framstegspartiet har sjølvsagt eit alternativt statsbudsjett, der vi har våre primære prioriteringar, og så har vi altså gått i forhandlingar ut frå det. Då har vi fått til ein del forbetringar, men vi har sjølvsagt ikkje fått til alt som vi ville. Men vi har i alle fall sikra ein langt meir sosial skatteprofil enn det som det var lagt opp til frå Regjeringas side. Vi har ein skattelette, spesielt til dei låge inntektsgruppene, som er betydeleg betre enn Regjeringas forslag. Det har til ein viss grad gått på kostnad av at dei med høge inntekter har fått noko mindre skattelette. Det gjer at sjølv om ein er pendlar, vil ein i dei aller fleste tilfella komme ut med ein betydeleg skattelette. Det er vi glade for. Alternativt, dersom det hadde blitt forhandlingar med Arbeidarpartiet, trur eg resultatet hadde blitt det motsette, at det hadde blitt skatteskjerpingar for store grupper.

Heidi Larssen (H) [10:55:37]: Det er ikke alltid man skjønner seg på Fremskrittspartiets politikk, og det er ikke alltid like lett å følge med på hva de til enhver tid mener. I stortingsvalgprogrammet deres for denne perioden står det at Fremskrittspartiet vil ha et lavest mulig totalt skattetrykk, og en meget stor del av skattekapitlet er viet progressiv beskatning, som ifølge dem er spesielt urettferdig, samfunnsøkonomisk uheldig, hemmer arbeidslyst og fører til store lønnsøkninger. Nå, derimot, opplever vi at Fremskrittspartiet i sitt alternative budsjett ikke reduserer satsene i toppskatten. At Fremskrittspartiet ønsker en høyere toppskatt og større progressivitet enn det som ligger i Regjeringens forslag, er nytt.

Jeg tror representanten Hagesæter må forklare meg hva som egentlig har skjedd med Fremskrittspartiet. Gjelder ikke programmet for hele perioden? Kan man ikke lenger stole på Fremskrittspartiet i skattespørsmål? Er ikke Fremskrittspartiet lenger et skatteletteparti for alle?

Gjermund Hagesæter (FrP) [10:56:51]: Framstegspartiet er skattelettepartiet nr. 1 i norsk politikk. Det har vi også vist i vårt alternative statsbudsjett. Der har vi altså ein skatte- og avgiftelette på 25 milliardar kr meir enn det Regjeringa har foreslått. Men no er det faktisk slik at vi er opptekne av at alle skal få skattelette, ikkje berre dei med veldig høge inntekter. Derfor har vi ein litt annan profil på våre skattelettar. Vi har også avgiftslettar som ligg inne. Vi er opptekne av grensehandel. Vi er opptekne av at alle saman skal komme betre ut. Derfor var vi nøydde til å gi noko mindre skattelettar i dei absolutt høgste inntektene, enn det Høgre hadde foreslått. Men alle grupper, både låginntektsgrupper og høginntektsgrupper, har fått betydelege skattelettar med Framstegspartiets opplegg.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Øystein Djupedal (SV) [10:58:12]: SVs skatteopplegg har tre hovedfokus. Det er mer rettferdig fordeling, det er skatteveksling til fordel for miljøet, og det er ikke minst bedre verdiskaping. Dette er tre helt avgjørende bærebjelker for et rettferdig og framtidsrettet skattesystem. Det er dette fokuset SV har for å lykkes med dette. Det betyr at vi hovedsakelig omfordeler. Vi omfordeler betydelig gjennom skatt til fordel for dem som har minst, og til fordel for miljøet. Men vi har også videreført skatteinivået fra i fjor, om lag på dette nivået. Det betyr at vi gir skattelettelse til dem som har personinntekt opp til ca. 381 000 kr. Derfra og opp til 10 G, som er ca. 587 000 kr, gir vi moderate skatteskjerpelser. De over det får skatteskjerpelser med SVs opplegg.

For SV er det også viktig at vi har et levedyktig og konkurransedyktig næringsliv. Det betyr at vi gjør mange riktige grep for næringslivet som gjør at næringslivet kan gå framover, ikke minst ved at vi går inn for bedre avskrivingsatts og lavere arbeidsgiveravgift, som er to viktige mål for å få investeringslyst og få ansatt mennesker. Dette kombinerer vi med ulike miljøtiltak som gjør at vi

får en omveksling i miljøretning, i tillegg til en generell økning av skattesatsen på 1/2 prosentpoeng.

Dette er viktig, for vi må ha et skattesystem som ser framover – og ikke bakover. Det viktigste er ikke nødvendigvis lavest mulig skatt. All empiri viser at det å ha en velferdsstat med et høyt skattenivå i seg selv er konkurransefremmende. Så skattesystemet må bidra til effektivitet, men også bidra til å finansiere velferdsstaten. Den konkurransen som enkelte partier i denne sal har, først og fremst om lavest mulig skatt, nærmest formålsløst lav skatt, er etter SVs mening en helt meningsløs konkurranse. For all erfaring viser at de mest levedyktige samfunnene er de samfunnene som har et høyt fellesforbruk. Og skal vi ha et høyt fellesforbruk, er vi nødt til å ha skatt.

Mange av de forslagene som var debattert i salen i går i forbindelse med budsjettet, er det som ligger materialisert i forslag her. Det er mange usosiale forslag, som etter SVs mening går i helt feil retning, og som også etter SVs mening ikke er spesielt – skal vi si – framtidsrettet eller næringslivsvennlig. La meg bare gå igjennom noen av dem.

Det første er at man gir lettelse i formuesskatten for verdifastsettelse av aksjer og verdipapirfondsandeler. Det er etter SVs mening en helt meningsløs skattelettelse på hele 350 mill. kr. Det gir altså 350 mill. kr i skattelettelse til Norges desidert rikeste mennesker, helt uten mål og mening. Dette er skatt som f.eks. en mann som Rimi-Hagen vil sette stor pris på, for han har organisert sin selskapsstruktur slik at det er i denne type selskap han har lagt alle sine penger. Det betyr at han ikke lenger trenger å skatlegges av verdien av alle sine aksjer, han skal bare skatlegges av 65 pst. av dem, med andre ord en ren gavepakke. Dette begrunnes fra Regjeringens side og fra flertallets side som et EØS-krav, nemlig at det må være likebehandling av utenlandske og innenlandske aksjonærer. Det ville da i så fall være en naturlig konsekvens av dette at man hevet de utenlandske aksjonærene opp på 100 pst. av verdifastsettelse. For etter SVs mening fins det ingen logisk begrunnelse for hvorfor aksjonærer skal få en rabatt i beskatning for det å eie aksjer. Etter SVs mening er dette et veldig godt eksempel på hvordan man gir en meningsløs skattelettelse til dem som overhodet ikke har bruk for det. 350 mill. kr i skattelettelse kunne med fordel ha vært brukt enten til skattelettelse for dem som har minst, eller på fellesforbruket innenfor de mange ulike sektorer som åpenbart har bruk for pengene.

La meg nevne en annen skattelettelse som etter SVs mening også er uheldig, og det er fjerning av boligskatten. Det viktigste her hadde etter SVs mening vært å lage et rettferdig takstsystem, slik at man kunne sørge for at de som har vanlig bolig, slipper skatt, mens de som har store boliger, bidrar til fellesskapet. Det vi nå ser, er at kommunene tvinges til høyere eiendomsskatt simpelthen fordi det må tyte ut en eller annen plass. Og når man har en situasjon hvor kommunene har svært dårlig råd, så ser man at det er stor kreativitet for å skaffe inntekter til fellesforbruket. Det man gjør her, er etter SVs mening ren skattepopulisme. Det klokeste hadde vært å beholde det nivået vi har, og sørge for et rettferdig takstsystem, slik

at boliger i utgangspunktet fikk en lik verdifastsettelse, uavhengig av hvor i Norge de ligger.

Det paradoksale i dette er også at dette vil gjøre boligprisene i Norge enda dyrere. Det vil bety at det vil være lettere å investere i bolig som en ren pengeplassering, og på den måten unndra seg beskatning, i stedet for at de som har penger, kan bruke dem til å investere i produktiv næringsliv, som også skaper arbeidsplasser, vekst og framgang.

Det paradoksale er også at Regjeringen i skattemeldingen antyder at man ønsker en utvidelse av dokumentavgiften til også å gjelde borettslagsleiligheter, som igjen vil gjøre det dyrere for ungdom å komme inn i boligmarkedet. SV går i motsatt retning. Vi ønsker å fjerne dokumentavgiften for ungdom, simpelthen fordi det er nødvendig for ungdom å komme inn i boligmarkedet. Det er en av de store flaskehalsene for ungdom i dag.

De store endringene i denne innstillingen er hovedsakelig knyttet til aksjonærmodellen og alle ulike skatteendringer som knyttes til denne modellen. Aksjonærmodellen er bedre enn det å ikke ha skatt av aksjeutbytte. Og jeg må tillate meg å si at det er med litt tilfredsstillelse jeg registrerer at Høyre, og særlig finansminister Foss, som gjennom mange år har vært den som har raljert mest over det å innføre skatt på aksjeutbytte, nå er den som tvinges til å innføre det. Skatt på aksjeutbytte er åpenbart sosialt og åpenbart rettferdig. Hvis man ser på hvordan aksjeutbyttet er fordelt gjennom de siste årene, så vil jeg si at det her har vært en låvedør av muligheter til å slippe unna for dem som har mye penger. I 2002 ble det utbetalt 42 546 milliarder kr i aksjeutbytte som ikke kom til beskatning. Dette hadde gått opp fra året før, da det var skatt på aksjeutbytte, fra 13 milliarder kr. 2002 er det siste året man har tall fra for hele året. Men det er all mulig grunn til å tro at for 2003 var tallet enda høyere. Det dette betyr, er at vi nå får skatt på aksjeutbytte, som etter SVs mening er et riktig og rimelig krav. Men den modellen som her er valgt, er vanskelig, og også lett å komme seg rundt. Det er særlig knyttet til dette forholdet som heter skjerming, som etter SVs mening er det problematiske. Vi har ønsket en modell som i større grad tar hensyn til at fastsettelse med hensyn til ulike kapitalobjekter må være noenlunde lik, og også at man har en annen modell, som sørger for at man ikke har dette skjermingsfradraget. Vi har ønsket en modell som er mer i tråd med det Skauge-utvalget opprinnelig foreslo, for denne modellen som her foreslås, er altså ikke i tråd med det Skauge-utvalget foreslo.

Vi ønsker å innføre aksjeutbyttebeskatning, men vi ønsker en annen modell enn det som her foreslås. SVs modell vil kreve noe mer utredning, noe som betyr at vi i denne innstillingen foreslår skatt på aksjeutbytte, tradisjonell beskatning av aksjeutbytte, i tråd med den modellen Stortinget tidligere har gått inn for.

La meg også nevne at SV går inn for lettelse i avskrivningsregelen, og det har jeg berørt flere ganger, men la meg ta dette, for dette er et viktig punkt.

Norge har et høyt kostnadsnivå, med en høy produktivitet. Hvis vi skal bidra til at den høye produktiviteten vi

dereføres, som gjør at norsk industri og næringsliv blir konkurransedyktig, må vi tillate større investeringstakt enn man har i dag. Det at vi har lav investeringstakt i Fastlands-Norge, er et hovedproblem for norsk industri. Det å gi et stimuli gjennom økt avskrivning vil bety at man kan investere i mer produktivt utstyr, som gjør at vi i større grad kan opprettholde et konkurransedyktig næringsliv.

Jeg er veldig forbauset over at den såkalte næringslivsvennlige Regjeringen velger å se bort fra denne typen lettelser i beskatning, som er målrettet og treffsikker, og i stedet gjør mange andre ting som overhodet ikke er treffsikre, som f.eks. lettelse i formuesskatt for Rimi-Hagen og hans like. Dette er en formålsløs og meningsløs skattelettelse i forhold til en treffsikker skattelettelse som promoterer næringslivsvennlighet, slik SV ønsker det.

Vi har i denne innstillingen en rekke avvikende forslag, og jeg fremmer dem herved. Vi vil også stemme imot store deler av den innstillingen som foreligger her.

Presidenten: Representanten Øystein Djupedal har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Torbjørn Hansen (H) [11:07:12]: Regjeringspartiene fjerner boligskatten fordi boligene er kjøpt med allerede beskattede midler. Vi fjerner boligskatten fordi den er vilkårlig og urettferdig på grunn av ulike ligningsverdier, og fordi den kreves inn uavhengig av betalingssevne og inntektsnivå. Folk oppfatter det som en ganske urimelig beskatning.

Sosialistisk Venstreparti, derimot, skriver at de er imot fjerning av boligskatten. De mener at boligskatt, formuesskatt og eiendomsskatt «må ses i sammenheng», som de så kryptisk skriver.

I forbindelse med skattereformen bad de sosialistiske partiene om et nytt takseringsgrunnlag for boliger. Man rigger altså til et boligskattesystem for kraftige skatteskjerpelser. Man viste også til at det å øke boligskatten og eiendomsskatten ville bringe det norske systemet på linje med nivået i EU. Mitt spørsmål er: Kan representanten Djupedal si noe om hvilket bakholdsangrep norske boligeiere kan forvente dersom de sosialistiske partiene skulle få anledning til å gjøre dette?

Øystein Djupedal (SV) [11:08:25]: Gjennom mange år i denne sal har SV – og også andre partier – vært opptatt av å få et takseringssystem som er rettferdig. Vi holdt nesten på å lykkes i Bondevik I-regjeringens tid. Da var vi i ferde med å få til et system som gjorde det mulig for ca. halvparten av alle boligeiere å slippe boligskatt. Jeg tror omtrent 20 pst. var på dagens nivå, mens de med de største boligene fikk noe økt boligskatt. Poenget er i utgangspunktet at man ønsker et rettferdig takseringssystem – for å skape et rettferdig skattesystem.

Høyre har hele tiden motsatt seg dette. Det har de selvfølgelig gjort fordi de ønsker å bruke dette som et eksempel på hvor urettferdig boligskatt er. Men boligskatt er en rettferdig form for skatt. Den er en del av det som

gjør at de som har mest, bidrar mest, og en del av den samfunnskontrakten vi har, at de som har mest, bidrar til fellesskapet. Høyre ønsker systematisk å undergrave hele den fellesskapstankegangen som ligger til grunn for et rettferdig skattesystem, som er det SV ønsker å ivareta.

Høyre er for øvrig helt i utakt med sine søsterpartier i alle land i verden. Der er bolig det største takseringsobjektet – langt over alle andre tenkelige skatteobjekter. Høyre er et særsyn internasjonalt når det gjelder dette.

Vi ønsker først og fremst et rettferdig takseringssystem, slik at vi kan få en rettferdig beskatning.

Gjermund Hagesæter (FrP) [11:09:58]: Det er jo ein kjend melodi at ein i SV ønskjer skatteskjerpingar for store grupper. Ein ønskjer skatt på aksjeutbytte og å behalde formuesskatten, som gjer det billegare å eige norsk næringsliv frå utlandet enn frå Noreg. Ein ønskjer m.a. også at ein skal skattleggje reiarane langt hardare enn det konkurrentane deira i konkurrerande land blir.

Spørsmålet mitt er: Trur ikkje representanten Djupedal at ein skattepolitikk med denne haldninga ville ha ført til utflugging av norske bedrifter og tap av norske arbeidsplassar, dersom han hadde blitt gjennomført?

Øystein Djupedal (SV) [11:10:57]: La meg bare få korrigere Hagesæter: Han kan ikke ha lest innstillingen. Mesteparten av det han sa om SVs forslag, var feil.

La meg fastslå: Vi ønsker et skattesystem der man øker skattene med 2,2 milliarder kr, bokført. Hovedgrepene vi gjør, gjelder omfordeling. Det betyr at de som har sterkest rygg, må bære en større del av byrden, mens de som sitter nederst ved bordet, bør få skattelettelse. I personskatten gir vi lettelse opp til 381 000 kr, som er innslagspunktet for toppskatt, men vi ønsker ikke momsøkninger – noe Regjeringen og regjeringspartienes alliansepartner, Fremskrittspartiet, gjør – som innebærer en skattelettelse på 1 700 kr for alle inntektsgrupper over dette. Det betyr at man må tjene over 400 000 kr før man etter SVs forslag får skatteskjerpelse. De som tjener mer enn dette, bør etter SVs mening betale mer til fellesskapet og slik bidra til skole, utdanning, barnehager – dvs. alt som er viktig.

Næringslivet gir vi skattelettelse totalt sett. De får en annen type skatt, som promoterer miljø og framtidsrettet investering, og som promoterer arbeid, som er det viktigste i dette landet. Vi må ivareta arbeidskraften, og det antar jeg at Fremskrittspartiet i utgangspunktet vil være enig i.

Bjørn Tørresdal (KrF) [11:12:16]: I et replikkordskifte under frontaledebatten spurte jeg representanten Kristin Halvorsen om SV i et eventuelt regjeringssamarbeid til høsten ville reversere alle de skattelettelsene som de har kritisert Kristelig Folkeparti for å ha vært med på. Ville SV, hvis de kom i regjering, foreslå å reversere alle de skattelettelsene som de har stilt oss i Kristelig Folkeparti til ansvar for å ha vært med på? På dette svarte representanten Halvorsen at det var irreversibelt – hun brukte det ordet.

Jeg opplever noe av det samme nå. Vi får ikke et skikkelig svar. Vil SV foreslå å gjeninnføre boligbeskatningen hvis de kommer i regjering til høsten?

Øystein Djupedal (SV) [11:13:14]: For det første tror jeg Kristelig Folkeparti må ta ansvar for det de selv gjør i regjering. Jeg synes dette var et typisk eksempel på å prøve å skyldte på opposisjonen for de feil og mangler partiet selv har. At Kristelig Folkeparti smertes over den dypt usosiale politikken som høyreregjeringen har påført landet gjennom lang tid, skjønner jeg godt. Vi ser at også Kristelig Folkepartis grunnfjell smertes over dette. Det er kanskje derfor Kristelig Folkeparti er blitt mindre enn det var da de kom i regjering.

SV alternative budsjett ser slik ut. Det ligger på nettet, tilgjengelig for alle som måtte ønske å lese det. Her står alt vi ønsker å gjøre. Dette er det SV vil gå til valg på når det gjelder skatt.

Hvis velgerne vil, er det mulig at vi kan danne regjering neste høst. Da vil det være flere partier som må sitte sammen rundt et bord og bli enige om hva den regjeringen skal mene om skatt. SVs utgangspunkt når det gjelder skatt, er at vi vil ta med oss dette til det bordet – gitt at velgerne gir oss mulighet. Vi er ganske ydmyke i forhold til dette. Først skal vi gjennomføre et valg. Men vi skammer oss ikke over å si at SV er for et rettferdig skattesystem. Og vi skammer oss ikke over å si at vi ikke lover formålsløse skattelettelser til dem som har mest, noe Kristelig Folkeparti dessverre har vært med på gjennom flere år nå.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Björg Tørresdal (KrF) [11:14:45]: Innledningsvis vil jeg svare igjen på det som var temaet i forrige replikk. Kristelig Folkeparti er glad for at boligskatten faller bort. Det er en skatt som rammer folk flest, og vi er stolte av å ha programfestet å gjennomføre at vi tar bort skatt på vanlige folks hus og hjem.

Debatten i dag er en oppfølging og en konsekvens av debatten og vedtakene i Stortinget i går. Odelstinget skal gjennomføre de lovendringene som er nødvendige for å følge opp det vedtatte budsjettet.

Av de lovendringene vi har til behandling i dag, er det spesielt tre områder det er viktig for Kristelig Folkeparti å omtale:

- de skritt som tas i forhold til en ny skattereform
- utvidelse av ordningen med skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner
- gevinstbeskatning for overdragelse av landbrukseiendommer

Skattesystemets viktigste oppgaver er å skaffe inntekter til samfunnets fellesutgifter. Måten dette skjer på, er ikke uvesentlig. Skal en betale inn til samfunnets felleskasse, er det en rimelig forventning hos folk at det må skje på en rettferdig måte.

Et av de største problemene i dag er at skattesystemet ikke er rettferdig, og dermed undergraver det skattesystemets legitimitet. I vår behandlet Stortinget skattemeldin-

gen, og i statsbudsjettet for 2005 tas de første skritt for å følge opp denne. Målet med skattereformen er et bedre og mer rettferdig skattesystem og et redusert skatte- og avgiftsnivå. Dette bidrar til økt verdiskaping og en sikring av velferden.

Skattereformen er en helhetlig reform. Det er en systemreform og ikke en à la carte-meny som en kan plukke fritt fra. Det er en reform som henger sammen. Noen av endringene gir skatteøkninger, andre gir skatteletter. Summen er et mer rettferdig, forutsigbart og næringsvennlig skattesystem. Det er viktig for verdiskapingen, og det er viktig for legitimiteten i skattesystemet for folk flest.

I Lund kommune i Rogaland er det en liten bedrift med tolv ansatte som lager tresko. Det er viktige arbeidsplasser i Distrikts-Norge. Den lille bedriften, Eik Treskofabrikk, har ligget på om lag 7 mill. kr i omsetning. Bedriften har bygd seg opp over år og har i sommer gjort stor suksess med fargede norske tresko. Men de har en klar utfordring til meg: Fjern delingsmodellen. Vi har klart å gå med et overskudd som vi ønsker å la stå i bedriften til nye investeringer, og vi skjønner ikke at noe av dette skal beskattes som lønn.

Delingsmodellen, som skulle skille ut lønnsinntekt fra næringsinntekt, fungerer ikke slik man hadde tenkt, og Regjeringen la fram forslag om å innføre nye modeller, blant dem aksjonærmodellen, som skal ta vare på de intensjonene. Det er positivt at det er flertall for forslaget om å innføre aksjonærmodellen. Den innebærer at aksjeutbytter og gevinst utover en viss avkastning skattlegges som alminnelig inntekt. Denne modellen bidrar til en mer rettferdig beskatning. Arbeidsinntekter og kapitalinntekter vil bli beskattet mer likt. Det betyr at i det øyeblikk en tar ut inntekt til privat forbruk, skal en betale skatt tilnærmet likt det en gjør for lønnsinntekter. Bruker en pengene til å utvikle bedriften eller investere i andre bedrifter og er med på å skape arbeidsplasser, skal en fortsatt bare betale 28 pst. skatt.

Å innføre aksjonærmodellen alene vil være å innføre en netto skatteskjerpelse. Det er ikke hensikten med skattereformen. For Kristelig Folkeparti er det viktig å se hele skattereformen i sammenheng. Kristelig Folkeparti er positiv til innføring av fritaksmetoden som hindrer at aksjeinntekter blir beskattet flere ganger i en eierkjede med norske selskaper. Med denne nyordningen faller også retten til å kreve fradrag for aksjeeierkostnader bort. Det er derfor behov for overgangsregler for hvor selskaper kan kreve fradrag for tap ved realisasjon av aksjer etter 26. mars, dersom det kan dokumenteres at avviklingsprosess var besluttet iverksatt før 26. mars. I forslaget til overgangsregler blir det vist til at det ved siden av likvidasjon truffet av selskapets generalforsamling også kan brukes vedtak om oppløsning av tingretten. Dom i medhold av bestemmelser i aksjeloven kan også være grunnlag for et slikt fradrag. Her er det viktig at det i forskriften blir gjort klart at dersom det også på andre måter kan dokumenteres at man har tatt sikte på avvikling, skal det omfattes av overgangsbestemmelsene.

Skattereformen innebærer også en gjennomgang av fradragsordningene. Noen fradrag kan det være riktig å fjerne mot et høyere generelt minstefradrag.

De frivillige organisasjonene gjør en uvurderlig innsats for barn og unge, ja, de gjør en uvurderlig velferdsinnsats for hele samfunnet. Sammen med gode velferdsordninger bidrar de frivillige organisasjonene til innsats og dugnadsånd i lokalsamfunnet og til økt livskvalitet, og Norge er et godt land å bo i. Gjennom frivillig innsats og engasjement får mange også bruke andre sider av seg selv enn de gjør på jobb eller i skolen.

For Kristelig Folkeparti er det viktig at de frivillige organisasjonene har stabile og gode økonomiske betingelser for sitt samfunnsarbeid. Vi er derfor svært glad for at det er flertall for å følge opp målsettingen i Sem-erklæringen om en ytterligere styrking av de frivillige organisasjonene. Den maksimale fradragsgrensen for gaver til frivillige organisasjoner vil derfor bli utvidet fra 6 000 kr til 12 000 kr.

Det er med undring jeg registrerer at Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ønsker å ta bort hele ordningen, og at Sosialistisk Venstreparti ser gaver med skattefradragsordning som en trussel mot offentlige inntekter. Gaver med skattefradrag er ingen trussel mot, men et positivt supplement til, de offentlige støtteordningene. La oss håpe givergleden til de frivillige organisasjonene øker kraftig. De reduserte skatteinntektene er vel anvendte penger. Det er god samfunnsøkonomi å gi de frivillige organisasjonene romslige vilkår.

Til sist vil jeg si noen ord om gevinstbeskatning ved realisasjon av landbrukseiendom. I dag kan salg av landbrukseiendom skje uten gevinstbeskatning når eieren har hatt eiendommen i mer enn ti år. Denne regelen foreslås opphevet. Flertallet i komiteen går inn for å unnta familieoverdragelser av landbrukseiendommer fra gevinstbeskatning, dvs. å videreføre tiårsregelen for familieovertagelser, slik at generasjonsskifter fortsatt kan skje på ikke-kommersielle vilkår, og innføre skatt på gevinst ved andre overdragelser. Selger man en gård ut av slekta, bør man betale skatt på gevinsten. For Kristelig Folkeparti er det viktig at det fortsatt skal være rimelige skifter innad i familien. Det har vært en tradisjon at staten ikke skal tjene på familieoverdragelser innenfor landbruket.

Kristelig Folkeparti er opptatt av et rettfærdig, forutsigbart og næringsvennlig skattesystem. Vi er glad for økt fradrag for gaver til frivillige organisasjoner. Og vi ønsker gode rammevilkår for landbruket.

A s m u n d K r i s t o f f e r s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Tore Nordtun (A) [11:22:58]: Det har også i denne innstillingen fra finanskomiteen vært drøftet grunnfondsbevisenes stilling, altså med andre ord finansieringskildene for sparebanksystemet i Norge.

Kristelig Folkeparti har tidligere stått sammen med et flertall her i Stortinget om at grunnfondsbevisene skulle

fortsette. Selv om sparebankene nå hadde mulighet for å omorganisere seg, skulle grunnfondsbevisene ha en trygg og god stilling, og vi skulle videreføre dem. Det har kommet til uttrykk både i skattemeldingen og i kredittmeldingen, og nå i innstillingen har bl.a. Arbeiderpartiet og Senterpartiet en merknad som understreker at dette må videreføres.

Men jeg registrerer at Kristelig Folkeparti ikke er med på det. Betyr det at Kristelig Folkeparti nå deler departementets syn i denne saken, som bl.a. sier at grunnfondsbevisene ikke trenger en ekstra skjerming i aksjonærmodellen når den blir innført fra 1. januar 2006?

Björg Tørresdal (KrF) [11:24:11]: Kristelig Folkeparti er opptatt av grunnfondsbevisenes stilling. Grunnfondsbevis er en viktig kilde til egenkapitalfinansiering for sparebankene. Grunnfondsbevisene skal fortsatt ha en sterk og selvstendig stilling. For at grunnfondsbevisene fortsatt skal være et reelt alternativ, er det naturlig at Regjeringen, som en samlet komitee sier i innstillingen, vurderer situasjonen for grunnfondsbevisene når aksjonærmodellen innføres i 2006. Da vil en komme tilbake til dette.

Gjermund Hagesæter (FrP) [11:25:01]: Representanten Björg Tørresdal seier at skattereformen er ei heilskapleg reform, der nokre taper og nokre tener. Det er nok riktig.

Eg vil komme inn på det same spørsmålet som eg prøvde å stille til Torbjørn Hansen om 26. mars-problematikken, som fører til at latente tap ikkje kan realiserast etter dette tidspunktet i år med tilbakeverkande kraft. Det betyr altså at dei selskapa som har ein bokført framtidig skattefordel på grunn av dette, ikkje får behalde han meir. Det betyr at den bokførte eigenkapitalen blir redusert. Det kan vere inntil 50 pst. av eigenkapitalen som blir konfiskert på denne måten av staten.

Mitt spørsmål til representanten Tørresdal er om ikkje ho trur at dette kan oppfattast som sterkt urimeleg både av aksjonærar og av tilsette, når staten altså konfiskerer inntil 50 pst. av den bokførte eigenkapitalen til enkelte selskap ved denne ordninga.

Björg Tørresdal (KrF) [11:26:24]: Det er rett som representanten Gjermund Hagesæter sier, at dette er en helhetlig reform, og det er viktig at vi får en skattereform som er rettfærdig, og som oppleves rettfærdig.

Med overgang til et nytt system er det riktig at muligheten til fradrag blir endret, og overgangsreglene skal ivareta for noen av dem som rammes hardest ved innføringen av den nye modellen.

Men tilbake til helheten i modellen: Som det òg ble sagt av representanten Hansen, så er det helheten og rettfærdigheten for selskapene som skal ivaretas her.

Heidi Grande Roys (SV) [11:27:15]: Björg Tørresdal var oppteken av at frivillige lag og organisasjonar skal ha stabile økonomiske vilkår. Får ein det når ein er avhengig av enkeltmenneske si givarglede frå år til år?

Den som er best til å lobbe for bygdas velstående personars gunst og lommebok, blir tilgodesett. Eitt år kan det vere idrettslaget, neste år Frelsesarmeen og det tredje året kan det vere 4H. Er det stabile økonomiske vilkår for den jobben som lag og organisasjonar skal gjere?

SV var med i det fleirtalet som endra tippenøkkelen. Frivillige lag og organisasjonar skulle få større del av tippenøkkelen, nettopp for å gi frivillige lag og organisasjonar stabilitet og føreseielegheit. Vi aukar i SVs alternative budsjett tippenøkkelen og opptrappinga av han med 56 mill. kr. I tillegg har vi 20 mill. kr til frivillige lag og organisasjonar over Miljøverndepartementet sitt budsjett. 76 mill. kr – er det ei nedprioritering av frivillige lag og organisasjonar?

Björg Tørrisdal (KrF) [11:28:35]: Når det gjelder støtten til frivillige lag og organisasjonar, er det ikke snakk om et enten – eller, det er snakk om et både – og. I likhet med representanten fra Sosialistisk Venstreparti ønsker Kristelig Folkeparti å gi økte overføringer eller kanalisere veldig mye av velferdsmidlene gjennom de frivillige organisasjonene, både i eget land og til bistandsorganisasjoner ute.

Her er det snakk om offentlige overføringer. En er glad for å sikre økonomien og stabiliteten i økonomien og i tillegg kunne øke økonomien – ikke bare sikre, men å kunne øke den. Når en gradvis har økt gavefradraget, har det vist seg at inntekten til frivillige organisasjonar har økt. Det er en positiv form for stabilitet at gaveinntektene øker og bedrer økonomien. Hver krone som investeres i frivillige organisasjonar, er en krone investert til innsats og til dugnadsånd.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Morten Lund (Sp) [11:29:59]: En skattereform bør ha bred oppslutning og få en helhetlig og samlet gjennomføring. Det er naturlig at næringslivet, som har mest behov for langsiktighet og forutsigbarhet, har slike forventninger til en skattereform. Det er synd at vi da får en bitvis drøfting og gjennomføring av denne skattereformen.

Innenfor næringslivet mener jeg det er særlig de små og mellomstore bedriftene som har behov for endringer og forbedringer. Svært mange av dem er familiebedrifter. De fleste i denne gruppen er ikke omfattet av de omleggingene som vi drøfter i dag.

De senere år er det gjennomført betydelige skattelettelser og systemendringer, mens en skattereform har vært forberedt. Over 20 milliarder kr i årlige skattelettelser er gigantiske overføringer. Vi har beregnet at denne årlige summen, hvis den hadde vært satt inn på et fond, ville ha utgjort et pensjonsfond på 1 270 milliarder kr i 2050, med en rentesats så lav som 1,5 pst. De bebudede innstramningene i folketrygden kunne da ha blitt betydelig redusert, hvis det valget hadde blitt tatt.

Senterpartiet er sterkt uenig i Regjeringens skatteletteprofil i dette og i tidligere budsjett. Det er urettferdig for

di det gir større forskjeller. Det er likestillingsfiendtlig, og det er distriktsfiendtlig.

Senterpartiet er glad for at det nå er bred enighet om å fjerne delingsmodellen og RISK-systemet og innføre inntektsskatt på aksjeinntekter for personer som eier aksjer. Senterpartiet har lenge ment at skattefritt aksjeutbytte og muligheten til å omgjøre arbeidsinntekt til kapitalinntekt har vært den største urettferdigheten i vårt skattesystem. Det er synd at den midlertidige utbytteskatten fra Plaza-forliket i 2000 ble opphevet etter ett år og ikke ble beholdt til et nytt system var på plass, slik avtalen den gangen var. Opphevelse har gitt enorme skattelettelser, i strid med Senterpartiets syn på hva som er et rettferdig skattesystem. Svært mye av bedriftenes egenkapital er blitt betalt ut, utover det som ellers ville ha skjedd. Senterpartiet skulle gjerne hatt en ny utbytteskatt fra 1. januar 2005, men aksepterer at det ikke er gjennomførbart.

Senterpartiet vil ha et skattesystem som stimulerer til aktivt privat og langsiktig eierskap. Vi anser at den foreslåtte aksjonærmodellen vil være et egnet virkemiddel for å få til det.

Senterpartiet er fornøyd med at skjermingsrenten i aksjonærmodellen fastsettes, som det ble foreslått i skattemeldingen i vår, etter skatteverdien av årsgjennomsnittet av statsobligasjoner med fem års løpetid i inntektsåret.

Sparebankenes grunnfondsbevis vil bli omfattet av aksjonærmodellen. Senterpartiet hadde forventet at Regjeringen ville foreslå en høyere skjermingsrente for grunnfondsbevis ut fra de argumentene som ble lagt fram for finanskomiteen i vår. Senterpartiet fastholder at skjermingsrenten for grunnfondsbevis settes 2 pst. høyere enn for aksjer, for at grunnfondsbevisenes stilling ikke skal svekkes av reformen.

Senterpartiet er ikke enig i at marginalsattesatsene på lønn må settes ned betydelig for å unngå uheldige tilpasninger. Vi mener at det mest effektive for å øke arbeidstilbudet er å redusere skatter for midlere og lavere inntekter. All logikk og erfaring viser at de med inntekt over innslagspunkt to i toppskatten arbeider full dag og vel så det og vil ikke bli stimulert til å arbeide mer av lavere marginalsatt.

Senterpartiet mener det ikke er behov for direkte kompensasjon til dem som har kunnet ta ut aksjeutbytte skattefritt i form av redusert toppskatt, redusert formuesskatt og bortfall av boligskatten. Det er næringslivet og de med lave og middels inntekter som Senterpartiet ønsker å gi lettelser.

Senterpartiet støtter også innføringen av fritaksmetoden for aksjer som eies av selskap. Fritaksmetoden hindrer såkalt kjedebeskatning. Senterpartiet mener de overgangsordningene som vi nå får, er nødvendige og fornuftige.

Så vil jeg samtidig understreke at det er viktig at de ulike delene av skattereformen blir evaluert kontinuerlig fra dag én, for å forhindre uønskede tilpasninger. Det har vært svært mange advarsler om at slikt kan komme til å skje i den prosessen vi har hatt.

Det er beklagelig at det fortsatt ikke foreligger noen anbefalt modell for beskatning av flertallet av virksomheter, de som er eid helt privat, eller som er deltakerlignet. Det er viktig med en rask avklaring for den selskapsgruppen, der vi finner de mange små og nystartede bedriftene. Typisk for disse er at eierrisikoen er større enn i et AS, der kun aksjekapitalen kan tapes. Denne økte risikoen må gjenspeiles i lavere utbytteskatt.

Til slutt vil jeg få sette fram det forslaget som Senterpartiet har i innstillingen.

Presidenten: Representanten Morten Lund har tatt opp det forslag han selv viste til.

May Britt Vihovde (V) [11:35:19]: Samarbeidsregjeringa gjer to viktige grep i forslaget til statsbudsjett for 2005:

1. redusert skatt på inntekt og auka skatt på forbruk
2. lik skatt på arbeids- og kapitalinntekter og dermed ei fjerning av delingsmodellen

Begge er viktige Venstre-gjennomslag.

Venstre vil ha ein flatare skatt og eit meir effektivt, enklare og meir miljøvennleg skattesystem. Venstre ønskjer likevel ikkje ei generell avgifts- og skatteskjerpning. Difor er Venstre tilfreds med at ein auke på 1 pst. i momsen blir brukt til å gi skattelette for dei med lågast inntekt gjennom auka minstefrådrag og frikortsgrense og til ein lågare toppskatt.

I Samarbeidsregjeringa si skattereform er det to skattemessige prinsipp som står sentralt:

1. redusert marginalsatt
2. like inntekter må skattleggjast likt

Lågare marginalsatt er sær s viktig for dei med låge inntekter og dei som jobbar deltid. I praksis inneber ein lågare marginalsatt at ein sit igjen med meir etter skatt på den siste krona ein tener. Med andre ord gir lågare marginalsatt klare incentiv til auka arbeidsinnsats, og samtidig gjer ein det enklare å arbeida seg ut av t.d. eit økonomisk uføre. Gjennom å auka satsen for minstefrådraget og å heva den øvre grensa reduserer vi marginalskatten for dei med låge og middels inntekter. Med forslaget frå Regjeringa fekk 325 000 nordmenn med arbeidsinntekt på mellom 100 000 og 200 000 kr skattelette. Mange deltidstilsette får no eit sterkare incentiv til å jobba ekstra.

For elevar og studentar er frikortet viktig. Det er difor gledeleg at vi har fått gjennomslag for å auka frikortgrensa til 30 000 kr.

Den største urettferda i dagens skattesystem er forskjellsbehandlninga når det gjeld skattlegging av kapital og arbeidsinntekter. I eit rettferdig skattesystem må like inntekter skattleggjast likt, uavhengig av korleis vi tener dei. Denne urettferda manifesterer seg i delingsmodellen. Venstre har kjempa mot delingsmodellen i tolv år, frå den dagen han blei innført, og i dag blir delingsmodellen fjerna. Dette ser vi på som ein stor siger.

Når Regjeringa no foreslår å senka toppskattesatsane, må dette grepet sjåast i samanheng med innføringa av aksjonærmodellen. Ved å senka toppskattesatsane og auka

marginalskatten på høge utbytte til privat forbruk vil ein langt på veg oppnå målet om ei likare skattlegging.

Vanlege folk i fullt arbeid, med heilt ordinære inntekter, skal ikkje betala toppskatt. Snittinntekta for heiltidstilsette i Noreg ligg i dag på 355 000 kr, og då seier det seg sjølv at eit innslagspunkt på 354 300 kr er urimeleg. Venstre er tilfreds med at Samarbeidsregjeringa har fått gjennomslag for å auka innslagspunktet til 381 000 kr, og eg vil understreka at i den tida Samarbeidsregjeringa har regjert, har heile 235 000 nordmenn med vanleg inntekt betalt mindre toppskatt.

Eg er glad for at Arbeidarpartiet støttar innføringa av aksjonærmodellen, men representanten Nordtun reagerte på at statsråd Sponheim i går sa at det var takk vera avtalen med Framstegspartiet at delingsmodellen blir fjerna. Han har rett på eitt punkt. Arbeidarpartiet støttar innføringa av denne aksjonærmodellen, men Arbeidarpartiet støttar ikkje å redusera skatt på vanlege inntekter. Arbeidarpartiet opnar for at dei rike, som kan gjera om inntekta si til kapital, skal få betala mindre til fellesskapet enn dei som ikkje har den moglegheita. Difor har statsråd Sponheim rett i det han sa, at Arbeidarpartiet støttar fjerning av delingsmodellen, men dei set ikkje i verk dei tiltaka som skal til for at dette skal skje.

Det er positivt at den enkelte byggjer opp formue, og dette gir tryggleik for den enkelte og gjer det mogleg å byggja opp kapital som kan setjast inn i produktiv verksemd. Skattesystemet skal medverka til gode rammevilkår for privat eigarskap og stimulera til nyskaping og investeringar. Den særnorske formuesskatten har fleire alvorlege svakheiter som ikkje er i samsvar med denne målsetjinga, samstundes som han forfordeler enkelte formuesobjekt framføre andre.

Venstre er tilfreds med at vi no har fått gjennomslag for fjerninga av fordelsskattlegging av eigen bustad. Vi ønskjer ikkje at heimen skal vera eit skatteobjekt.

Vi er fornøgde med at Regjeringa i vår la fram ei skattereform som gir lågare marginalsatt til folk flest, fjernar delingsmodellen, aukar botnfrådraget, sikrar at det ikkje blir betalt toppskatt av vanlege inntekter, innfører utbytteskatt på høge utbytte til privat forbruk, fjernar fordelsskattlegginga på eigen bustad og har ein avviklingsplan for den særnorske formuesskatten.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Tore Nordtun (A) [11:40:31]: May Britt Vihovde var inne på et innlegg som jeg hadde tidligere i dag, og gårsdagens innlegg av statsråd Sponheim, om delingsmodellen og hvilken støtte den har. Jeg skal i senere innlegg komme tilbake til forholdet mellom kapital og arbeidsinntekt og beskatning av dette.

Men for Arbeiderpartiet var det viktig å få til et beskatningssystem for bedrifter og næringer som hadde holdbarhet over tid, og som lå fast med stort flertall. Venstre lovpriste i debatten i går Fremskrittspartiets støtte til innføring av aksjonærmodellen. Men Hagesæter, representanten fra Fremskrittspartiet, sa helt klart i sitt innlegg i dag at aksjonærmodellen var de helt imot. Er det

fortsatt i Fremskrittspartiet Venstre skal søke støtte for innføring av aksjonærmodellen?

May Britt Vihovde (V) [11:41:55]: Eg håper inderleg ikkje at Arbeidarpartiet har tenkt å ombestemma seg til voteringa i dag. Eg oppfattar det slik at Arbeidarpartiet støttar Regjeringa i innføringa av aksjonærmodellen.

Framstegspartiet er imot fordi dei ser dette i samanheng med redusert formuesskatt. Regjeringa vår, og Venstre, ønskjer innføring av aksjonærmodellen, men samtidig ønskjer vi òg å fjerna formuesskatten, og det signaliserer ikkje Arbeidarpartiet at dei ønskjer. Men vi får faktisk gjennomslag for skattereforma vår, med litt støtte frå Arbeidarpartiet til nokre grep og litt støtte frå Framstegspartiet til nokre grep. Då får vi gjennomført ei skattereform med ein heilskap, og det trur eg er til det beste for folk flest og for norsk næringsliv.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Steinar Bastesen (Kp) [11:43:12]: Kystpartiet ønsker å bidra til at skatte- og avgiftsopplegget for 2005 får en verdikonservativ sentrumsprofil.

Kystpartiet vil peke på den samfunnsøkonomiske betydningen av å sikre trygg og billig mat. Skatten på mat bør avvikles.

Det vil gi grunnlag for lavere lønnskrav og dermed bedre norsk næringslivs konkurransekraft. En avvikling av matmomsen vil kunne begrense handelslekkasje. Kystpartiet foreslår derfor å fjerne matmomsen.

Kystpartiet vil peke på at det i høykostlandet Norge er spesielt viktig for sysselsettingen at norsk arbeidskraft ikke er for sterkt belastet med skatter og avgifter. Ved økte minstefradrag og lavere arbeidsgiveravgift vil arbeidsplassene kunne trygges, og flere kan komme i arbeid.

Ved at flere kommer i arbeid, og ved at arbeidstakerne får mer igjen i disponibel lønn, vil det kunne ligge til rette for gode forhandlingsløsninger mellom partene i arbeidslivet. En forutsetning for en slik løsning er at man tar i bruk de eksisterende arbeidskraftressursene i Norge framfor å satse på import av arbeidskraft fra utlandet.

Kystpartiet går inn for å redusere arbeidsgivers periode med lønnsplikt fra ti til fem dager. Vi støtter også Arbeiderpartiets forslag om å redusere tallet på ventedager for dagpenger fra fem til tre dager, og vil redusere kravet til minsteinntekt fra 1,5 G til 1,25 G. Jeg viser for øvrig til Innst. O. nr. 10, kapitlene 35.7 og 35.8, og varsler her ved at jeg vil stemme for disse forslagene.

Jeg tar herved opp Kystpartiets forslag i denne innstillingen.

For øvrig er Kystpartiet imot at Norge selges bit for bit.

Presidenten: Representanten Steinar Bastesen har tatt opp det forslag han refererte til.

Statsråd Per-Kristian Foss [11:46:04]: Jeg skal prøve å holde meg til det Odelstinget har til behandling, og

så vidt jeg vet, foreligger det ikke noe forslag om salg av Norge verken bit for bit eller samlet.

Det foreligger derimot et forslag til en skattereform, og fra Regjeringens side er vi godt fornøyd med å ha fått flertall både for skattereformen og for skatteopplegget for 2005 – i går. Dermed er hovedpilarene for skattereformen på plass. Arbeidet med skattereformen er likevel ikke slutført. Det er nødvendig med ytterligere reduksjon i skattesatsene på lønn, lavere formuesskatt og forenkling av skattereglene. Dette vil sikre likebehandling og gi bedre rammebetingelser for nyskaping og investeringer i Norge.

Med et flertall i storting og odelsting for skattereformen er grunnlaget lagt for et mer rettferdig skattesystem og et lavere skatte- og avgiftsnivå. Skatten for vanlige lønnstakere vil bli redusert. Reduserte marginalsatter på arbeid vil gjøre det mer lønnsomt å jobbe. Skattereformen vil gjøre skattesystemet mer robust, også overfor økt internasjonalisering, som vi uomgjengelig står overfor, uavhengig av stortingsflertall og regjering.

Et allment akseptert skattesystem forutsetter at arbeidsinntekter likebehandles skattemessig, uavhengig av om det er opptjent av en lønnstaker, aktiv eier eller personlig næringsdrivende. Det er urettferdig når to personer beskattes helt forskjellig for samme arbeidsinnsats og samme inntektsnivå. Den urettferdigheten er vi nå i ferd med å fjerne.

Delingsmodellen, som skulle sørge for likebehandling, fungerer ikke lenger etter hensikten. Det er blitt for lett og for lønnsomt å kamuflere reelle arbeidsinntekter som utbytte. Dette svekker folks generelle tillit til skattesystemet. Reformen innebærer at forskjellen i marginalskatten på arbeidsinntekt og aksjeinntekt reduseres kraftig, slik at delingsmodellen kan fjernes. Marginalskatten på høy aksjeavkastning økes, og marginalskatten på arbeidsinntekt reduseres. Regjeringen ønsker å gi næringslivet forutsigbarhet, og fremmet derfor lovforslag om aksjonærmodellen og avvikling av delingsmodellen allerede nå, med iverksetting fra 2006. Med flertall for disse pilarene sikres forutsigbarhet for næringslivet i Norge.

Et vesentlig hensyn bak reformforslagene er å oppfylle Norges forpliktelser etter EØS-avtalen. Regjeringens aksjonærmodell og fritaksmetode, som stortingsflertallet nå har sluttet seg til, vil redusere den usikkerhet som råder rundt dagens beskatning av aksjeinntekter i forhold til EØS-avtalen. De partier som med andre ord stemmer mot både aksjonærmodell og fritaksmodell, står uten svar på de utfordringer som EØS-avtalen stiller oss overfor.

I forhold til de siste dagers medieoppslag om kilde-skatt og EFTA-domstolens uttalelse er det grunn til å minne om at fritaksmetoden i selskapssektoren innebærer likebehandling av utbytteutdelinger mellom Norge og resten av EØS fra og med 2004. For selskapsaksjonærer er regelverket som vedtas her i dag, dermed allerede i samsvar med EØS-avtalen. For utbytte til personlige aksjonærer har vi, som varslet i skattemeldingen og i Ot. prp. nr. 1, avvventet EFTA-domstolens rådgivende uttalelse. Den ble avgitt 23. november. Domstolen konkluderer med at de norske reglene slik de nå gjelder for personlige

aksjonærer, er i strid med EØS-avtalens artikkel 40 om fri flyt av kapital. Grunnlaget for dette er at kildeskatten innebærer en økonomisk dobbeltbeskatning av utenlandske aksjonærer, mens dette hindres for norske aksjonærer gjennom godtgjørelsesreglene. EFTA-domstolens rådgivende uttalelse gir grunnlag for ny fremdrift både i enkeltsakene for norske domstoler og for den siden av skattereformen som gjelder kildeskatt på utbytte til personlige aksjonærer i EØS.

Det arbeides nå med tilpasninger av kildeskatten for slike aksjonærer innen EØS i lys av aksjonærmodellen og EFTA-domstolens uttalelse, med tanke på aksjonærmodellens ikraftsetting i 2006. I denne sammenheng vil jeg på bakgrunn av EFTA-domstolens uttalelse vurdere å fremme forslag for Stortinget om tilpasninger i kildeskatten for personlige aksjonærer bosatt i EØS-land også for inntektsåret 2005. Jeg vil også vurdere å foreslå en lovendring som for 2005 gir personlige norske aksjonærer i selskaper innen EØS rett til godtgjørelse på utbytte, slik at også de unngår økonomisk dobbeltbeskatning. Hvorvidt utviklingen i EØS-retten skal ha virkning for saker fra tidligere år, må vurderes. Dette vil jeg ta nærmere stilling til i løpet av kort tid når det gjelder de konkrete sakene som verserer.

Regjeringen mener at økt skatt på aksjeutbytte gjennom innføring av aksjonærmodellen bør kombineres med lavere formuesskatt. Ved gradvis å trappe ned formuesskatten nærmer Norge seg de fleste landene i Europa.

Det er viktig at endringer i skatte- og overføringssystemet bidrar til økt arbeidsinnsats. Regjeringen ønsker derfor å redusere skatten på arbeid. For 2005 innebærer budsjettavtalen med Fremskrittspartiet nye netto skattelettelse på 4,5 milliarder kr påløpt. Samtidig skjer det en viss forskyving av skattebyrden fra arbeid til forbruk ved at momssatsen økes fra 24 pst. til 25 pst. Vi reduserer toppskattesatsene og hever innslagspunktet til 381 000 kr. I 2005 anslås det at 235 000 færre skattytere vil betale toppskatt, sammenlignet med utgangspunktet da denne regjering tiltrådte i 2001. Minstefradraget økes for lønnsinntekter ved at satsen økes fra 24 pst. til 31 pst., og øvre grense økes til 57 400 kr. Nedtrapping av formuesskatten starter allerede i 2005. Dette gjøres ved å innføre en felles verdsettingstakst for alle aksjer, også børsnoterte, og andeler i verdipapirfond. Vi øker også innslagspunktet for formuesskatten.

Fordelsskatten på egen bolig oppleves av mange som urettferdig og uforståelig. Regjeringen er derfor glad for å ha fått gjennomslag for å fjerne denne skatten helt. Jeg har også notert meg med interesse at representanter for opposisjonen bekrefter at dersom det blir et endret stortingsflertall etter valget i 2005, vil boligskatten bli gjeninnført etter det forslag som ligger fra SV og Arbeiderpartiet. Det er iallfall en grei avklaring.

Jeg er også tilfreds med tilslutningen til et nytt system for beskatning av firmabil og yrkesbil. Den aldersgraderete prosentligningsmodellen som nå blir vedtatt, vil bidra til et enklere og mer robust regelverk. Omleggingen vil

gi redusert beskatning av rimelige biler og økt beskatning av dyrere biler i forhold til gjeldende regler.

Regjeringen har fått gjennomslag for å øke fradraget for gaver til frivillige organisasjoner, fra 6 000 kr til 12 000 kr. Dette vil stimulere til innsats gjennom mangfoldet av frivillige organisasjoner. Videre økes den nedre grensen for å betale trygdeavgift, fra 23 000 kr til 29 600 kr, slik at den såkalte frikortgrensen blir 30 000 kr.

For å forenkle skattesystemet foreslo Regjeringen enkelte innstramminger i særfradrag og andre fradrags- og fritaksordninger. Gjennomføringen av disse endringene vil bidra til forenkling og større grad av skattemessig likebehandling av skattytere med lik reell inntekt.

Gjennom de lovvedtakene som Odelstinget vil gjøre i dag, får vi et enklere og mer fremtidsrettet skattesystem, som styrker grunnlaget for vekst og velferd.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Tore Nordtun (A) [11:53:50]: Finansministeren sa at arbeidet med skattereformen ikke er slutført – det er vel lite i denne sal som er slutført, også når det gjelder skatt.

I Sem-erklæringen sa man at skatten skulle ned med 31 milliarder kr. I skattemeldingen som vi hadde til behandling på forsommeren, annonserte Regjeringen 16 milliarder kr, og finansministeren sa nå at budsjettavtalen for 2005 innebærer 4,5 milliarder kr i skattelettelse – altså gjenstår det ca. 12 milliarder kr. Da er mitt spørsmål til finansministeren: Hvilken innretning vil de nye kuttene ha i skattesystemet for igjen å finansiere skattelettelse til de aller rikeste? Er det ved økt moms, eller er det på fradragsordninger for dem som har store sykdomsutgifter osv., slik vi nå ser eksempler på? Er det her innslagene skal komme for å oppnå de 12 milliardene som nå gjenstår?

Statsråd Per-Kristian Foss [11:55:07]: Nei, arbeidet med skattelettelsene er ikke slutført. Vi vil fortsette med en reduksjon av marginalskatten og en kraftig reduksjon av formuesskatten i tilknytning til innføring av den utbytteskattmodell som ligger i aksjonærmodell kombinert med fritaksmetode.

Men jeg registrerte i representanten Nordtuns innlegg et meget interessant poeng; han varsler hva Arbeiderpartiet vil gjøre i neste periode. Han sa om delingsmodellen og skattesatsene, som skal nærme seg hverandre, at det vil være en viss avstand, men han bekreftet at det man nå gjør, likevel er «et stort skritt i riktig retning». Da må jeg spørre hvilket skritt det neste Arbeiderpartiet vil gjennomføre, er, hvis vi skal unngå at fjerning av delingsreglene, altså av delingsmodellen, blir en låvedør av tilpasningsmuligheter for dem med kapitalinntekter som kan ta ut reell arbeidsinntekt til laveste skattesats. Det er umulig å leve med slike store forskjeller dersom vi skal ha rettferdighet mellom skattytere. Men jeg var meget opploftet over uttrykket «et stort skritt i riktig retning», så spør-

målet til Arbeiderpartiet for et senere innlegg eller i replikkordskifte blir: Hva blir det neste skrittet?

Gjermund Hagesæter (FrP) [11:56:34]: Eg vil først kommentere det som finansministeren var inne på når det gjeld kjeldeskatte, at dei som ikkje går inn for aksjonærmodellen, har inga løysing på dette problemet. Det er ikkje riktig. Denne dobbeltskattlegginga kan godt fjernast utan at ein innfører utbytteskatt i Noreg, og dette har òg Framstegspartiet teke til orde for tidlegare.

No sa finansminister Per-Kristian Foss at arbeidet med skattereforma enno ikkje er slutført, og det er heilt korrekt. Ein får no vedteke utbytteskatten, men skattelettane har ein altså ikkje fått på plass. Ein innfører skjerpingane før ein innfører lettane, som fjerning av formuesskatten. Det gjer at mange næringsdrivande no er bekymra for at dette er eit skritt i feil retning, og at ein får utbytteskatt utan at formuesskatten er fjerna. Kva vil finansministeren seie i forhold til denne bekymringa, bortsett frå at det sjølvsagt er viktig med eit borgerleg fleirtal også etter valet neste år?

Statsråd Per-Kristian Foss [11:57:50]: Til disse bekymringene vil jeg gjerne røpe en liten hemmelighet fra budsjettforhandlingene. Fremskrittspartiet ivret ikke veldig for å ned formuesskatten ytterligere. Men Fremskrittspartiet er velkommen til å ivre ytterligere i forbindelse med budsjettet for 2006 og for 2007. Regjeringen har forpliktet seg til å trappe ned formuesskatten med sikte på å fjerne den, så hvis det for en gangs skyld står høyt på Fremskrittspartiets agenda, har vi et flertall for det med den nåværende stortings sammensetning.

Representanten må ha misforstått hva som er i strid med EU-reglene, for det er ikke dobbeltbeskatning som her er problemet, problemet ligger i at dersom vi ikke hadde fått vedtatt aksjonærmodell og fritaksmodell, som Fremskrittspartiet jo ikke medvirker til, ville dagens system ha fortsatt med en godtgjøringsmetode, og den godtgjøringsmetoden er det etter dommer som er falt innenfor EU-systemet, grunn til å anta ikke er i pakt med de felles regler som også gjelder innenfor EØS-området. Det er problemet, men jeg venter jo i spenning til Fremskrittspartiets alternative skattereform kommer på plass.

Øystein Djupedal (SV) [11:59:17]: På tross av at skatt og avgift ikke er en del av EØS-avtalen, ser vi at EØS-avtalen i stigende grad griper inn i det som har vært det norske skatte- og avgiftssystemet. Vi så det først i forhold til arbeidsgiveravgiften, der vi fikk forsikringer om at dette kunne videreføres. Det kunne det ikke. Og nå ser vi det på to områder: Vi ser det på verdifastsetting av aksjer, og vi ser det i forhold til kildebeskatning, altså aksjonærbeskatning. Dette er en veldig urovekkende utvikling, fordi hele utgangspunktet for EØS-avtalen har vært at skatt og avgift ikke var en del av det systemet som vi sluttet oss til gjennom EØS-avtalen. Men det betyr at i stigende grad ser vi nå at ESA prosederer saker mot Norge, som Norge taper, som gjør at vi må endre vår lovgiv-

ning, skattelovgivning og avgiftslovgivning, uten at man egentlig har diskutert om det er dette man ønsker.

Dette er ganske urovekkende, for det betyr at da er det mange ulike felt innenfor vår skattelovgivning som kan stå for tur neste gang. Og mitt spørsmål til statsråden gjelder f.eks. oljeskatten. Vi har 50 pst. høyere oljeskatt enn våre naboland. Hva skulle egentlig hindre ESA i å prosedere på at dette er konkurransevridende?

Statsråd Per-Kristian Foss [12:00:46]: Jeg skjønner at representanten for SV stiller seg et par spørsmål om EØS-avtalen, men det er vel et faktum at også SV i regjeringsposisjon må regne med å regjere på grunnlag av EØS-avtalen og den dynamikk som ligger i den.

Det er ikke spesielt ESAs tolkninger, men det er domstolsavgjørelser innenfor EU, med virkninger basert på regelen om fri flyt av kapital, som har gjort at deler av skatte- og avgiftssystemet har kommet under press også fra EU. Jeg er ikke kjent med at det gjelder noen del av vår beskatning av kontinentalsokkelen. Heller ikke det faktum at vi har en meget høy CO₂-avgift på sokkelen, er omstridt i forbindelse med den siste tids diskusjon om hvorvidt vi skal godta EØS-direktivet for klimagasser eller ei. Vi kan altså fortsette, og gjerne, hvis vi ønsker det, ha både kvoter og avgift, men for Regjeringen er jo ikke det en aktuell kombinasjon. Men det er et eksempel på at EU i og for seg ikke setter krav til skattenivå eller avgiftsnivå, men likebehandling av like tilfeller i Norge og i forhold til utlandet.

Morten Lund (Sp) [12:02:23]: Ifølge Regjeringens skisse i skattemeldingen skulle det deles ut 15 milliarder kr i brutto skattelette på lønnsinntekt i forbindelse med reformen. Menn skulle få 11 milliarder av disse, kvinner måtte nøye seg med 4 milliarder. Det er beregninger utført av departementet som sier dette. Av dem som ville ha fått over 10 000 kr i skattelette, ville det være 300 000 menn og 60 000 kvinner. Forskjellen i inntekt etter skatt ville øke med 4 000 kr i gjennomsnitt, og det skjer i en situasjon der kvinners lønn utgjør 66 pst. av menns lønn.

Pensjonskommissjonen har anslått at lønnsandelen kommer til å øke til 71 pst. i løpet av 50 år, hvis det går like sakte framover. Så vil Regjeringen at dette skal ta et byks bakover, tilsvarende 15 års forsinkelse. Og det er lettelsene i toppskatten som utgjør det meste av dette.

Er det nødvendig å betale den likestillingsfiendtlige prisen for å lukke den låvedøra som Høyre og finansministeren nå snakker om i forbindelse med skattereformen?

Statsråd Per-Kristian Foss [12:03:38]: Hvis jeg skulle svare i samme likestillingskontekst som replikanten er inne på, ville jeg svare: ja, fordi det er menn som kommer til å benytte seg av den omgåelsesmuligheten. Det er menn som i hopetall kommer til å gå gjennom den «låvedøra». Men det er ikke mitt synspunkt. Mitt synspunkt er at uavhengig av om det er menn eller kvinner, skal rettferdighet skje fyllest i et skattesystem.

I Norge har vi aldri hatt beskatning avhengig av kjønn. Beskatning knytter seg til lønnsevne og skatteevne. Det faktum at det fortsatt er forskjell på menns og kvinners inntekt, selv om utviklingen har gått i riktig retning, er ikke noe skattesystemet kan ta hensyn til. Om vi skulle legge an et skattesystem basert på kjønn, ville det virke likestillingsfiendtlig i den forstand at utvikling i likhet mellom kvinner og menn da ville bli motvirket av skattesystemet. Det er kanskje også et lite tankekor.

Til slutt vil jeg si at en tilsvarende analyse av jordbruksubsidiene nok også ville gi ganske dramatiske likestillingsmessige utslag.

Øystein Djupedal (SV) [12:05:07]: Det som gjør meg bekymret, er at vi har hørt de samme forsikringer mange ganger før om hvordan EØS-avtalen er å forstå. Vi har fått forsikringer både fra denne regjeringen og fra tidligere regjeringer om at f.eks. arbeidsgiveravgiften kunne videreføres. Det var ikke noe problem, for dette var en avgift vi bestemte selv.

Jeg tror at det i utgangspunktet er slik som finansministeren nå sier: Det finnes mange avgifter som er forskjellige i ulike land innenfor dette området, og som i utgangspunktet er ikke-diskriminerende. Det betyr at det er en nasjonal beslutning. Men hvis man ser på hva som nå endres – som i utgangspunktet også er en nasjonal beslutning – og sier at det er konkurransevridende eller ulikt diskriminerende, trekkes dette lenger og lenger bort fra det som er utgangspunktet for avtalen, nemlig at skatt og avgift ikke er en del av denne.

Den bekymringen må jeg si at jeg deler, når jeg ser ESAs appetitt på stadig vekk å blande seg inn i ting de saklig sett overhodet ikke burde blande seg inn i. De to siste eksemplene som statsråden redegjorde for i dag, er bare eksempler på akkurat det samme, ting vi i utgangspunktet tok for gitt at vi kunne ha en nasjonal forståelse av og lovgivning på. Dette er en problemstilling jeg tror finansministeren og hans kabinett bør tenke nøyere igjennom – hvordan man skal klare å møte disse utfordringene og sørge for at vi har en nasjonal lovgivning innenfor skatte- og avgiftsområdet.

Statsråd Per-Kristian Foss [12:06:33]: Jeg kan forsikre Djupedal om at det han kalte mitt «kabinett», den politiske ledelse i Finansdepartementet og Regjeringen, er opptatt av å sikre skattefundamentet i landet på nasjonalt grunnlag.

Jeg har lyst til å legge til at EU også gjør en innsats i den retning ved å sikre skattefundamentene i medlemslandene. Både EU og OECD gjør en innsats mot skatteparadiser – både innenfor egne rekker og utenfor egne rekker. Hva EU har gjort for å presse f.eks. Sveits til større grad av åpenhet i sin banksekretesse og for å kunne utvide skattegrunnlaget til det som er reelle formuer, er uvurderlig. Men det gjenstår fortsatt et betydelig arbeid, tror jeg, i forhold til en del medlemsland, som Storbritannia og Luxembourg, når det gjelder lovgivning som skjuler formuer, enten det er gjennom trustar eller det er gjennom annen type lovgivning. Der støtter vi EUs arbeid

fullt og helt, og jeg tror også det har bred støtte i dette storting.

På en del områder opplever vi at dynamikken i tolkningen av EUs regelverk er slik at det også omfatter deler av norsk skatte- og avgiftslovgivning – da ikke som et tak, men basert på likebehandling.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Per Erik Monsen (FrP) [12:08:17]: Innstillingen inneholder noen forslag på toll- og avgiftssiden som jeg gjerne vil kommentere litt.

Regjeringen varslet i revidert nasjonalbudsjett at det ville komme forslag om å åpne for tax-free-salg ved ankomst til Norge. Dette skulle bedre økonomien ved norske flyplasser, samtidig som det også var fordelaktig for de reisende. Det er mange gode grunner og mange gode argumenter for en slik ordning, men etter Fremskrittspartiets syn er det også riktig å ta hensyn til de flyselskapene som flyr charter, som har en del av sine inntekter fra tax-free-salg om bord, og sørge for at de får anledning til å fortsette denne virksomheten ved ankomst og på den måten slippe å frakte en stor mengde flasker om bord. Dette har et sikkerhetsaspekt, og det vil også styrke konkurranse til fordel for brukerne.

Regjeringen omtalte også i revidert nasjonalbudsjett en momskompensasjonsordning for helseforetakene. Fremskrittspartiet forutsatte da at ordningen ikke skulle medføre konkurransevridninger i disfavør av private produsenter av helsetjenester, verken de som får offentlig tilskudd, eller de som opererer uten offentlig tilskudd. Vi synes det er skuffende at Regjeringen ikke har greid å komme fram til en ordning som kan iverksettes fra 1. januar 2005.

Fremskrittspartiet mener at det bør innføres merverdiavgift også på infrastrukturtenester knyttet til offentlige havner fra 1. januar 2005, fordi drift, vedlikehold og investeringer i trafikkhavnene hovedsakelig finansieres ved brukerbetaling. Havnene er viktige knutepunkt i transportkjeden, og transport av varer og tjenester er for øvrig avgiftspliktig virksomhet. Havnevesenets virksomhet utgjør det eneste ledd i transportkjeden som ikke fullt ut er avgiftspliktig, og får således ikke fradrag for inngående avgifter. Konsekvensen er at det oppstår en kumulasjon av avgifter, og at merverdiavgiften blir en ekstra omkostning for de varer som passerer havnene.

Fremskrittspartiet mener at norsk næringsliv vil bli mer konkurransedyktig på eksportmarkedene dersom man tar havneavgiftene inn under avgiftsområdet, fordi kostnadene reduseres. Videre vil tilbøyeligheten til å benytte sjøtransport, som er mer miljøvennlig, bli større. Det er også slik at offentlige havner forskjellesbehandles i forhold til private havner. Det forundrer meg at ikke flere ser dette.

Heidi Grande Røys (SV) [12:11:04]: Representanten Djupedal har gjort greie for hovuddelen av vårt skatteopplegg og vårt syn på skattereforma, så eg skal berre

ta for meg nokre av enkeltsakene som er omtalte i innstillinga.

Fyrst til ordninga med skattefrådrag for frivillige organisasjonar, som vi for så vidt allereie har vore inne på i ei replikkordveksling tidlegare. Regjeringa foreslår altså å auke maksimumsgrensa for skattefrådraget frå 6 000 kr til 12 000 kr. SV er imot forslaget.

Å bruke fellesskapet sine midlar til å støtte frivillige organisasjonar er fornuftig. Det gir organisasjonane moglegheit til å bruke tid og krefter på formålet sitt, og ikkje på å samle inn pengar. Dette var ein viktig del av grunnivinga for å endre tippenøkkelen, som sikra ein sterk auke i tilskottet til dei frivillige organisasjonane. Det var eit solid lyft som regjeringspartia var imot – eit lyft som sikra stabilitet og var føreseielege for organisasjonane sin økonomi. I staden har altså Regjeringa meint at støtte til frivillige organisasjonar skal sikrast gjennom skattefrådrag for gåver.

Vi har det prinsipielle synet at bruk av fellesskapet sine pengar skal avgjerast politisk, av fleire årsaker. For det fyrste er det viktig at ei slik støtte vert vurdert opp mot andre viktige saker gjennom ein prioriteringsprosess, som budsjettbehandlinga er. For det andre bør støtta fordelast rettferdig mellom organisasjonane ut frå objektive kriterium, som t.d. talet på medlemmer og lokallag. Med ei ordning som skattefrådrag vert støttenivået til den einskilte organisasjonen avgjort av kor store gåver ein klarer å lokke ut av givarane. Lite tyder på at det gir ei fordeling mellom organisasjonane som er rettferdig, ikkje er det stabilt og føreseieleg, og spesielt demokratisk kan ein heller ikkje seie at det er.

Så vil eg seie litt om forslaget om å avvikle ordninga med frådrag for avsetjingar til fellesått andelskapital i samvirkeforetak. Samvirke er ei føretaksform som er særprega av medlemsseige, medlemsstyre og medlemsnytte. Medlemskapen er open for alle som kan dra nytte av verksemda til føretaket.

Sidan formålet er brukarnytte og ikkje kapitalavkastning, kan ikkje eit samvirkeforetak hente inn eigenkapital gjennom investorar som har som formål avkastning på kapitalinnsatsen. Samvirkeforetak er derfor avhengige av å byggje opp eigenkapitalen gjennom overskott i drifta. Ei skatteskjerpning som den Regjeringa foreslår, vil motivere medlemmene til å ta ut større del av overskottet kvart år og såleis svekkje eigenkapitalen i samvirket – ein eigenkapital som er avgjerande for utviklingsmoglegheiter og omstilling. SV går imot forslaget frå Regjeringa.

SV går òg imot å endre skattereglane for bustadbyggingjelag. På same måten som for samvirke, er desse åtte av medlemmene og vert drivne non-profit. Dei har som einaste føremål å tene medlemmene og dermed samfunnet sine interesser. Ei skatteskjerpning, som vert foreslått her, vil føre til bygging av 150–200 færre bustader. Det svekkjar dermed handlekrafta og deltakinga i bustadbygging og utviklinga i lokalsamfunna.

Til slutt vil eg seie litt om forslaget om endring i landbruksskattlegginga. Her er det fleire forslag, og SV går imot alle. No har regjeringspartia og Framstegspartiet

endra til det betre det forslaget som kanskje ville hatt størst negativ konsekvens, nemleg gevinstskattlegging ved realisasjon av landbrukseigedommar, der ein no ser bort frå familieoverdragingar og vidarefører tiårsregelen vi har i dag. Det synest vi er klokt. Men forslaget vil likevel ha fleire uheldige sider.

Forslaget vil m.a. ramme erstatning for skogvern. Både Naturvernforbundet, Natur og Ungdom og Noregs Skogeigarforbund har peikt på at det er avgjerande for konfliktnivået rundt vern at erstatningane ved vern av skog vert oppfatta som rimeleg akseptable. Verknaden av forslaga er at frivillig vern vert økonomisk mindre interessant enn tidlegare for skogeigarane. Resultatet kan verte at arbeidet med frivillig vern vert undergrave, og at konfliktnivået i skogvernarbeidet igjen aukar. Dette vil vere veldig uheldig, og i strid med dei klare signala som både storting og regjering tidlegare har gitt om satsing på frivillig vern og trongen for konfliktdemping. Det er frykteleg synd at både Venstre og Kristeleg Folkeparti har gått inn for ein slik type innskjerping for skogvernet, og det er synd av forslaget dermed får fleirtal ved hjelp av Framstegspartiet ved avstemminga i dag.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Heidi Larssen (H) [12:16:15]: Den skattereformen flertallet i dag vedtar, sikrer at de norske skattereglene kommer i samsvar med våre EØS-forpliktelser.

Representanten Djupedal er bekymret for EØS-reglene som påvirker Norge. Ja, vi blir påvirket, og en naturlig konsekvens av det burde være at vi blir fullt medlem av Det europeiske fellesskap og dermed har full medbestemmelse, og ikke bare er passiv mottaker. Jeg vil be representanten Djupedal tenke nøye igjennom det.

Jeg ser at representanter for Fremskrittspartiet har vært ute og lurt på hva som kan gjøres for å bøte på dommen fra EFTA-domstolen om at det norske godtgjørelsessystemet ved aksjeutbytte er i strid med EØS-retten. Svaret kom jo her i dag: den skattereformen som Regjeringen har foreslått, og som vi nå behandler, sammen med noen andre tilpasninger, som finansministeren beskrev i sitt innlegg. Aksjonærmodellen og fritaksmetoden i selskapssektoren innebærer at dagens RISK- og godtgjørelsesmetode kan oppheves. Forskjellsbehandlingen av norske og utenlandske aksjonærer er over, og systemet er i tråd med EØS-retten. Den usikkerhet som har rådet rundt dagens system på dette punktet, blir dermed borte. Ved gradvis å fjerne formuesskatten, innføre utbytteskatt og redusere skatt på arbeid bringes Norge på linje med de fleste andre land i Europa.

Det jeg lurer på, er om en representant fra Fremskrittspartiet kan svare meg på om ikke dette burde tilsi at de støttet den skattereformen som ligger til behandling i dag, eller om de har andre forslag som vil bringe norsk rett i samsvar med EØS-retten. Jeg har ikke sett slike forslag, og lurer på om det skulle dukke opp noen nå i siste øyeblikk.

Tore Nordtun (A) [12:18:22]: Jeg tok ordet til et treminuttersinnlegg fordi finansministeren brukte mye av sitt svar til meg til å spørre meg på nytt om forskjellen mellom skatt på kapital og skatt på arbeid. Jeg beklager, men jeg finner grunn til da å gå litt i detalj.

Avstanden til Regjeringens opplegg er betydelig. Vi er enige om at skatt på kapital og skatt på arbeid må nærme seg hverandre. Men hvis vi tar Regjeringens opplegg trinn 2, alminnelig skatt, pluss trygdeavgift, toppskatt og arbeidsgiveravgift, dreier det seg om ca. 65,3. Hvis vi tar Arbeiderpartiets opplegg trinn 2, alminnelig skatt og trygdeavgift ca. 35,8, toppskatt 19,5 og arbeidsgiveravgift 14,1, blir det 69,3. Forskjellen er altså ca. 4 pst. i forhold til skatt på utbytte, som blir 48,16 pst. i dag. Da er jo ikke avstanden på dette punktet så stor som regjeringspartiene og finansministeren vil ha det til, og som de prøver å framstille det som.

Vi er også enig i at det bør nærme seg, slik at vi ikke får disse skattesmutthullene, selvfølgelig ikke. Men jeg synes man skal moderere seg når man snakker om at det er åpent som en stor låvedør. Det var før, med delingsmodellen. Etter uthulingen fra de borgerlige partienes side av den modellen som vi var enige om i 1992, har det blitt en stor låvedør, som vi ikke kan leve med. Dette er nå i ferd med å tette seg ganske bra, og vi får nå utbytte-skatt i tillegg.

Berit Brørby hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Gjermund Hagesæter (FrP) [12:20:13]: Finansminister Per-Kristian Foss hevda her at vi hadde misforstått dette med den ulovlege dobbeltskattlegginga av utanlandske aksjonærer, og at det var godtgjeringsreglane som her var problemet. Det siste, at det er godtgjeringsreglane, er for så vidt riktig, men eg trur ikkje at vi har misforstått dette. På bakgrunn av den informasjonen som vi har fått frå Regjeringa i denne saka, meiner eg framleis at det er fullt mogleg å fjerne den ulovlege dobbeltskattlegginga av utanlandske aksjonærer utan at ein treng å innføre utbytteskatt i Noreg.

Heidi Larssen etterlyste at vi skulle ha løysinga på dette klart. Viss ho meiner og trur at eg har eit ferdig lovutkast på innerlomma som eg er klar til å leggje fram, må eg seie at det har eg rett og slett ikkje. Det er noko som vi må sjå litt på og spele ut i forhold til Regjeringa, så det har vi ikkje klart. Men vi meiner framleis at det er fullt mogleg.

No kom finansministeren og røpte frå dei interne forhandlingane. Finansministeren var ikkje til stades under desse forhandlingane, men han seier at han kan røpe at Framstegspartiet ikkje hadde kjempa hardt for å fjerne formuesskatten. No er det slik at når vi går i forhandlingar, kjem vi ikkje med heile vårt alternative statsbudsjett som eit utgangspunkt. Vi prioriterer faktisk våre krav. Det som var viktig for oss i denne omgangen, var å få ein sosial profil på skattelettane og å få meir skattelette for dei med lågast inntekt. Vi har greidd å skyve dette i ei positiv retning, og å få ein meir sosial profil. Men vi kon-

staterer sjølv sagt at finansministeren meiner at problemet med Framstegspartiet no er at vi ikkje kjem med nok krav til regjeringspartia i forhandlingane. Han meiner også at vi er for medgjerlege i forhandlingane, at vi ikkje står hardt nok på dei krava som vi har. Det skal vi sjølv sagt notere oss, og vi skal komme sterkare tilbake ved seinare høve.

Jan Tore Sanner (H) [12:22:44]: Jeg kan berolige Gjermund Hagesæter med at jeg som forhandlingsleder mener at Fremskrittspartiet kommer med mer enn nok av krav og også står mer enn hardt nok på de kravene de har! Det er klart at fra vårt politiske ståsted skulle vi gjerne sett at de kom et litt annet sted, men det er kanskje en annen diskusjon.

Det er interessant at Tore Nordtun erkjenner at Arbeiderpartiets skatteopplegg har smutthull, at han erkjenner at man med Arbeiderpartiets opplegg, hvor man fjerner delingsmodellen, men ikke reduserer marginals-katten, åpner for tilpasningsmuligheter. Så kan vi diskutere om det skaper en låvedør eller om det skaper en vanlig utgangsdør, men det er i hvert fall betydelige tilpasningsmuligheter i Arbeiderpartiets opplegg.

Arbeiderpartiet har hele denne høsten kritisert regjeringspartiene for å gi mest skattelette til dem som har mest fra før, og sagt at det er usosialt at noen skal få redusert sin marginals-katt ned mot 50 pst., men Arbeiderpartiet åpner for nøyaktig det samme i og med at det her blir mulig for mange av de virkelig rike i Norge å organisere seg slik at de kan hente ut sin inntekt som kapitalinntekt i stedet for som arbeidsinntekt og dermed få redusert sin marginals-katt. Det betyr at de skattelettelsene som Arbeiderpartiet har karakterisert som usosiale, ikke bare blir usosiale, men de blir også urettferdige. De som kan organisere seg, som kan tilpasse seg, vil få store skattelettelser, mens de som ikke har mulighet til å organisere seg annerledes, de får ikke de samme skattelettelsene.

Arbeiderpartiet aksepterer åpenbart at de som har mest fra før, skal få betydelige skattelettelser så fremt de kan organisere seg annerledes – og det er åpenbart en side av systemet som Arbeiderpartiet aksepterer.

Statsråd Per-Kristian Foss [12:25:11]: Jeg vil bare for ordens skyld bekrefte at jeg synes i og for seg også at Fremskrittspartiet fremmer nok krav, men jeg var litt overrasket over at Fremskrittspartiet f.eks. prioriterte å sette ned matvareomsen, som de jo har stemt mot å redusere fra 24 pst., fremfor å gjøre noe med formuesskatten, f.eks. Men det er Fremskrittspartiets egen prioritering, og jeg bare registrerer det.

Så til Arbeiderpartiet. Jeg registrerer at representanten Nordtun sier at det også blir avstand med Regjeringens opplegg. Ja, det blir det, men den skal reduseres ytterligere neste år – det er poenget. Jeg etterlyste fra Arbeiderpartiet hva de mener med at det bare er et første skritt. Jeg kan understreke det ytterligere nå ved å spørre: Hva mener representanten Nordtun med å si at han er enig i at skattesatsene «bør nærme seg»? Er de nær nok nå med

Regjeringens opplegg som blir vedtatt, eller skal de enda «nærmere»? Hvis det er slik at Arbeiderpartiet ikke vil være med på å sette ned marginalskatten også i 2006, står de med det faktum at avstanden er stor. Da er Arbeiderpartiets opplegg et skatteopplegg som gir mer skattelettelser til dem som har nok fra før, bare det blir et AS av det! Jeg må si at det sannelig også er en invitasjon til kreativitet. Det er jo en del mennesker i dette samfunnet som i praksis har evne til å lage et aksjeselskap av sin egen lønnsinntekt. For disse er Arbeiderpartiets opplegg virkelig en invitasjon til å tilpasse seg på laveste skattesats. Det er derfor jeg etterlyser fra Arbeiderpartiet: Hva vil de gjøre med skattesatsene når delingsreglene nå blir fjernet fra 2006?

Hill-Marta Solberg (A) [12:27:12]: For det første håper jeg virkelig at finansministeren ber om ordet enda en gang, slik at vi kan få høre enda flere interessante historier om hva som egentlig har foregått i forhandlingene mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet. Jeg synes det kommer fram en del interessante vurderinger fra finansministerens side om hvor *han* mente at Fremskrittspartiet skulle ha fremmet sine krav.

Når jeg ber om ordet, er det først og fremst fordi representanten Sanner underslår fullstendig i sin argumentasjon mot Arbeiderpartiet det faktum at i det skatteopplegget som han og hans regjering går inn for, er det fortsatt en avstand mellom skatt på kapital og skatt på inntekt. Hele argumentasjonen til Jan Tore Sanner og flere i dag har gitt det inntrykk at det problemet er løst, og så kaller man den forskjellen på 4 pst. mellom det regjeringspartiene nå går inn for, og det Arbeiderpartiet går inn for, en låvedør i skattessystemet. Hvis det er riktig å si at i Arbeiderpartiets opplegg er det en låvedør, er det jammen en annen dør også i Regjeringens opplegg. Finansministeren var i hvert fall redelig nok i sitt innlegg i sted til å erkjenne at det er en forskjell mellom skatt på arbeid og skatt på kapital også i Regjeringens forslag.

Jeg synes det var nødvendig å presisere dette, for hører man på Jan Tore Sanner, får man inntrykk av at det problemet *ikke* eksisterer med regjeringspartienes skatteopplegg.

Jan Tore Sanner (H) [12:29:05]: Hvis det kan glede representanten Hill-Marta Solberg, kan jeg godt erkjenne at det fortsatt er en forskjell i vårt opplegg også når det gjelder skatt på arbeid og skatt på kapital. Men det er som finansministeren understreket: Den forskjellen ønsker vi å gjøre enda mindre. Det betyr at de tilpasningsmulighetene vil bli meget, meget begrenset i vårt opplegg. Vi erkjenner også at marginalskatten på arbeid skal ned. Vi er stolte over at vi nå er i ferd med å få til en lavere marginalskatt som gjør at ingen skal betale mer enn halvparten av siste krone i skatt. Det er nøyaktig det samme som Arbeiderpartiet jobbet for på begynnelsen av 1990-tallet, med andre ord at ingen skal betale mer enn halvparten.

Men det var for så vidt ikke det som var mitt hovedpoeng. Mitt hovedpoeng var at Arbeiderpartiet har kritisert

regjeringspartiene for å gi store skattelettelser til dem som har mest fra før, og at det i Arbeiderpartiets opplegg vil være en mulighet for alle som kan tilpasse seg, til å oppnå nøyaktig de samme skattelettelsene – faktisk større mulighet enn det vi har åpnet for i vårt opplegg. Dermed har jeg konkludert med at Arbeiderpartiets opplegg ikke bare blir usosialt, hvis man ønsker å sette det ordet på det, men det blir også urettferdig, fordi det vil være begrenset til dem som faktisk kan tilpasse seg et nytt system.

Statsråd Per-Kristian Foss [12:30:50]: Jeg må skuffe representanten Solberg med å si at jeg har nok ikke røpet noen hemmeligheter, for alt dette med krav om momsreduksjon o.l. har jo stått i avisene. Så det er på en måte ingen hemmelighet at Fremskrittspartiet har krevd redusert matmoms og fått gjennomslag for det. Men da må jeg si at det er atskillig mer spennende å høre hva Arbeiderpartiet faktisk mener, fordi vi nå har hørt i ukevis at vi gir skattelettelser til dem som har nok fra før. Så er mitt spørsmål: Er det også Arbeiderpartiets opplegg – vel å merke dersom man organiserer sin arbeidsinnsats som et aksjeselskap? Er det mulig å få et svar på det, hadde det vært meget avklarende.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 143)

S a k n r . 2

Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) og enkelte andre lover (gjennomføring av EØS-regler om anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder m.m.) (Innst. O. nr. 17 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 89 (2003-2004))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver gruppe og 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Torbjørn Hansen (H) [12:32:52] (ordfører for saken): For en liten, åpen og globalisert økonomi som Norge er det viktig å tilpasse seg utviklingen internasjonalt. Særlig viktig er dette for næringslivet, hvor aktiviteten mot utenlandske aktører er meget omfattende gjennom eksport, import, investeringer, drift av datterselskaper utenlands, oppkjøp av bedrifter over landegrensene, opptak av lån i utenlandske finansinstitusjoner, innhenting av egenkapital i det internasjonale kapitalmarkedet og mye mer.

I mange av de ovennevnte aktiviteter blir det gjort vurderinger av selskapenes regnskap, drift og soliditet. Da bør den informasjonen man mottar, være pålitelig, forståelig og sammenlignbar. Og det er minst like viktig

(Torbjørn Hansen)

at den informasjonen norske selskaper gir fra seg, har disse egenskapene. Praktiseringen av ulike regnskapsprinsipper landene imellom skaper betydelige problemer og ekstraarbeid, og derfor er arbeidet med å harmonisere regnskapslovgivningen internasjonalt positivt for norsk næringsliv.

Regjeringen fremmer i proposisjonen endringer i regnskapsloven som sikrer internasjonalt sammenlignbar regnskapsinformasjon av høy kvalitet med særlig vekt på de børsnoterte foretakenes rapportering. Forslagene gjennomfører EØS-regler og europeiske anbefalinger på området og medfører at så godt som samtlige børsnoterte foretak tar i bruk den internasjonale regnskapsstandarden IFRS fra 2005.

For de børsnoterte foretakene er gjennomføringen av IFRS obligatorisk. For de fleste selskaper notert på Oslo Børs er gjennomføringen av IFRS en ubetinget fordel, fordi innslaget av utenlandsk eierskap er høyt i Norge. Nærmere en tredjedel av selskapene på Oslo Børs er eid av utenlandske aksjonærer, og det er sentralt for kapitaltilgangen at norske bedrifter oppfattes som å ha god regnskapsinformasjon.

Regjeringen foreslår i tillegg at Norge benytter seg av adgangen til å tillate IFRS brukt i konsernregnskap også i ikke-børsnoterte foretak, og i selskapsregnskapene. Denne valgfriheten er viktig, fordi Norge har mange bedrifter som ikke er børsnotert, men som har utstrakt virksomhet rettet mot utlandet. Disse har også behov for at utenlandske aktører kan oppfatte regnskapsinformasjonen som tilgjengelig og pålitelig. At dette er valgfritt og ikke obligatorisk, er også fornuftig av hensyn til de bedrifter som ikke har det samme behovet for IFRS, og som ikke bør påføres den ekstrakostnaden dette innebærer nå.

De høringsinstanser som representerer næringslivet, brukerne, produsentene og kontrollørene av norsk regnskapsinformasjon, har uttalt seg klart positivt til hovedlinjene i Regjeringens forslag til gjennomføring av IFRS i Norge. Jeg er derfor glad for at flertallet i finanskomiteen, alle bortsett fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, støtter en bredere anvendelse av IFRS i Norge enn det som er minimumskravet.

Regnskapsregler er viktig i kampen mot økonomisk kriminalitet og for å unngå såkalte finansskandaler. Markedet må kunne ha tillit til at reglene blir fulgt. Regjeringen foreslår at det etableres et særskilt håndhevingsorgan for børsnoterte foretaks finansielle rapportering, og legger dette til Kredittilsynet. Det etableres samtidig en særskilt klagenemnd for behandling av klager i enkeltvedtak. Mange av høringsinstansene i saken har pekt på at eventuelle vedtak om brudd på IFRS-regelverket vil kunne ha konsekvenser for verdien på børsnoterte selskaper og være markedssensitivt. Derfor har mange bedt om et eget, faglig selvstendig og uavhengig ekspertutvalg for å kvalitetssikre gjennomføringen av IFRS i Norge.

En samlet finanskomite deler denne oppfatningen og legger til grunn at det nedsettes et slikt rådgivende ekspertutvalg etter de prinsipper som departementet skisserer i brev til komiteen 8. november. Komiteen legger til

grunn at det er Finansdepartementet som står for utnevnelsen av utvalget. Forholdene bør også ligge til rette for at utvalget kan være rådgivende organ i IFRS-relaterte spørsmål for prospektkontrollen ved Oslo Børs.

Aksjebasert betaling kan i mange tilfeller være et utmerket tiltak, men denne formen for betaling innebærer også en økt kostnad gjennom utvanning av aksjonærenes eierandeler i selskapene. Praktiseringen i norsk næringsliv er varierende. Regjeringen foreslår på denne bakgrunn at kravet til kostnadsføring av aksjebasert betaling skal skje til virkelig verdi, og at dette blir presisert i regnskapsloven.

Regjeringen foreslår videre å heve terskelverdiene for små foretak, som innebærer at flere bedrifter får anledning til å anvende forenklingsreglene. Flertallet i komiteen, også denne gang med unntak av Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til denne forenklingen for norske bedrifter.

For øvrig inneholder proposisjonen forslag til en endring av regelverket for sammensetning av forstanderskapet i sparebankene. Forslaget innebærer bl.a. at minst tre fjerdedeler av medlemmene skal være personer som ikke er ansatt i foretaket. Flertallet, bestående av regjeringspartiene og Fremskrittspartiet, går i tillegg inn for at dagens krav i sparebankloven om at ett av styremedlemmene skal være offentlig oppnevnt, blir opphevet.

Modernisering av det norske regnskapsregelverket er et positivt tiltak som bedrer konkurransevnen til norsk næringsliv. Måten dette gjennomføres på, øker kvaliteten på norske regnskap og gjør samtidig regelverket mer fleksibelt overfor ulike typer bedrifter og hindrer unødvendig ressursbruk.

Jeg vil hermed anbefale komiteens innstilling.

Torstein Rudihagen (A) [12:38:24]: Arbeidarpartiet står i hop med fleirtallet i denne innstillinga, så eg kan stort sett vise til saksordføraren sin gjennomgang.

Denne saka har reist ein del problemstillingar som vi har fått utgreidd, ikkje minst gjennom mange førespurnader og høringar. Det har òg vore ulike syn når det gjeld spørsmålet om andre enn børsnoterte konsern skal få tilgang til å følgje dei nye rekneskapsreglane, IFRS. Det har vore spørsmål om det operative ansvaret for handhevinga av regelverket skal leggjast til Kredittilsynet eller børsen. Det har vore spørsmål om det skal opprettast eit ekspertutval. Det har også vore ein del innspel når det gjeld uttrykket «et rettviseende bilde», om ein ikkje burde supplere det, slik at det òg tek omsyn til god rekneskapskikk.

I konklusjonen står vi som sagt i hop med fleirtallet og det som saksordføraren har gjort greie for her. Eg skal ikkje dra opp att argumentasjonar for eller imot, men eg ser éi problemstilling, og det er spørsmålet om å vente med å opne for at andre enn børsnoterte konsern kan ta i bruk IFRS. Det har Arbeidarpartiet vurdert litt att og fram, for det skal fremmast ein ny odelstingsproposisjon, som alle-reie er varsla, og som også skal omfatte desse endringane i rekneskapslova. Spørsmålet er om det ikkje er nyttig å sjå dette under eitt. Men konklusjonen vår er at vi følgjer Regjeringas opplegg i det som er foreslått her.

Eg vil berre understreke to punkt som ikkje går på rekneskapslova, men som går på endringar av sparebanklova. Det har jo vore ein banklovkommisjon i gang, som bl.a. har komme med eit forslag om å forby at dagleg leiar skal vere styremedlem i banken. Dette har Regjeringa omtalt i proposisjonen, men har ikkje følgt det opp. Eg må berre understreke at det er behov for at Regjeringa tek ein ny runde på det og følgjer det opp så fort som råd er.

Det andre gjeld endringar i regelverket for samansetting av forstandarskapet. Der har det i noverande regelverk vore eit krav om at ein fjerdedel av forstandarskapet skulle bestå av tilsette i banken. Det er foreslått oppheva. Men vi må understreke at dette må bli praktisert på ein slik måte at dei tilsette iallfall får vidareført deltaking i forstandarskapet på ein rimeleg og rettmessig god måte.

Per Erik Monsen (FrP) [12:41:51]: Et regnskap utgjør et grunnlag for en beslutningstaker som skal foreta økonomiske beslutninger. Et regnskap skal gi et riktig bilde av et selskaps stilling og drift, og regnskap bør ideelt sett være sammenlignbare over landegrensene dersom man skal legge til rette for kapitalens mobilitet. Det er derfor gledelig at det internasjonale standardiseringsarbeidet har kommet så langt på vei som det nå har. Det er likeledes fornuftig at man i norsk lovgivning legger til rette for bruk av IFRS. Manglende internasjonal tilpassning var en svakhet ved regnskapslovens opprinnelige utforming.

Fremskrittspartiet har merket seg at Regjeringen ikke har fulgt opp Evalueringsutvalgets forslag om å åpne for bruk av ulike prinsipp anvendelse i selskapsregnskapet og konsernregnskapet. Anvender man IFRS i konsernregnskapet, må man, slik loven nå blir, også gjøre dette i selskapsregnskapet. En fornuftig løsning ville være omarbeidelse av selskapsregnskapene til IFRS i forbindelse med konsernregnskapsavleggelsen. Flere høringsinstanser har omtalt dette som en inkurie, og vi regner med at dette blir rettet opp i neste runde.

Jeg har for øvrig merket meg SVs motvilje mot å gi norske selskap muligheten til å benytte IFRS. Motforestillingen bunner ut i frykt for svekket sammenlignbarhet og frykt for svekket informasjon til skatteformål. IFRS er et tiltak for bedre sammenlignbarhet på verdensbasis. Kapital flyter over landegrensene, og man kan ikke betrakte Norge isolert. Følger man SVs logikk i merknadene, skjønner man jo også at SV etter hvert er blitt mot reglene for små foretak, selv om de inngikk i flertallet i kapitlet for små foretak i innstillingen til regnskapsloven. Holdningen stemmer godt med SVs holdning til norsk næringsliv. Det burde ikke være vanskelig å skjønne at det er forskjell på Norsk Hydro og en pølsebod, og at informasjonsbehovet for regnskapsbruk i disse to tilfellene er forskjellig.

Når det gjelder informasjonen til skatteformål, er det slik at man har et ligningsskjema som viser forskjeller mellom regnskapsmessige tall og skattemessige tall – RF 1217 Spesifikasjon av forskjeller mellom regn-

skapsmessige og skattemessige verdier. Frykten for det er derfor ubegrunnet.

Opprettelse av et IFRS-ekspertutvalg mener Fremskrittspartiet er et godt og nødvendig initiativ. Det å legge et slikt utvalg under Kredittilsynet var gjennom høringen gjenstand for en del kritikk. Fremskrittspartiet mener mange undervurderer kompetansen som ligger hos Kredittilsynet, og finner delegeringen dit fornuftig.

Fremskrittspartiet er av den oppfatning at årsberetningen bør være konsentrert om forhold som har betydning for forståelsen av foretakets utvikling, resultat, finansielle stilling og risiko. Fremskrittspartiet valgte derfor å fremme egne forslag. Det er uansett meningsløst at man skal pålegge små foretak samme detaljerte informasjonsnivå som store.

Jeg er imidlertid glad for at man har avklart at man legger til grunn at regler for små foretak fortsatt skal gjelde, selv om man legger inn krav om rettviseende bilde i loven.

Jeg mener ellers at Ot.prp. nr. 89 for 2003-2004 inneholder fornuftige justeringer, og er ikke enig i den til dels krasse kritikken som kom fra enkelte høringsinstanser.

Jeg vil ta opp forslagene fra Fremskrittspartiet i innstillingen.

Presidenten: Representanten Per Erik Monsen har tatt opp de forslagene han refererte til.

Øystein Djupedal (SV) [12:45:29]: Arbeidet med ny regnskapslov er et arbeid SV legger stor vekt på. Denne loven er et verktøy som skal hjelpe oss til å unngå nye finansskandaler og til å skape gode og oversiktlige vilkår for næringsdrivende, ansatte og skattemyndigheter.

Nettopp på denne bakgrunn er vi forundret over at Regjeringen har valgt å splitte opp behandlingen av forslagene fra Regnskapslovutvalget i to proposisjoner. Vi mener det er avgjørende å se disse forslagene i sammenheng. Regjeringen har dessuten unødvendig hastverk. Det er bare i forhold til børsnoterte selskaps konsernregnskap at EU krever at rapporteringsplikt er vedtatt innen 1. januar 2005. De øvrige forslag vi behandler i dag, kunne ha ventet til den neste proposisjonen kommer, og SV fremmer derfor et utsettelsesforslag for disse i dag.

Regjeringen har valgt å gå inn for en stor grad av valgfrihet i adgangen til å bruke ulike regnskapsformer. Det såkalte IFRS-systemet skal kunne brukes i både konsern- og selskapsregnskap. Samtidig skal det fortsatt være adgang til å avlegge regnskap i henhold til den eksisterende regnskapsloven. SV mener det er uheldig at det skal være ulike måter å avlegge regnskap på for samme type selskap. Det kan føre til mindre oversiktighet og større tilpassingsmuligheter. Med tanke på hvor viktig informasjon regnskapene inneholder, er det klart fordelaktig om de regnskapspliktige får en enhetlig praksis å forholde seg til. SV foreslår derfor at det skal bli plikt til å benytte IFRS i alle konsernregnskap, mens selskapsregnskap fortsatt skal avlegges i henhold til regnskapsloven. Det er på denne bakgrunn litt uforståelig, det Fremskrittspartiets representant sa i det foregående innlegg.

SV reagerer også på at Regjeringen med dette forslaget lar flere aksjeselskap benytte seg av forenklete regnskapsregler. En sãnn endring kan svekke informasjonsverdien av regnskapene. Det store flertall av norske AS-er er allerede underlagt forenklet regelverk.

SV slutter seg ogsã til det Rudihagen sa knyttet til sparebankene og sparebankenes styre.

Jeg tar opp de forslag SV står bak.

Presidenten: Representanten Øystein Djupedal har tatt opp de forslag han viste til.

Statsråd Per-Kristian Foss [12:47:51]: Jeg merket meg at representanten Djupedal innledningsvis sa at dette regelverket innføres for å hindre fremtidige skandaler. Det kan være en del av begrunnelsen for det. Det er et regelverk som skal sikre at regnskap gir korrekt, åpen opplysning, og at de er sammenlignbare over grenser. Jeg har merket meg at representanten sier at Regjeringen går for fort frem. Det gjør vi ikke etter Regjeringens oppfatning, og det er viktig at vi på dette området faktisk går ganske fort frem. Vi skal ligge i første rekke når det gjelder å ha et godt regelverk for regnskap og for åpenhet.

Jeg har bare lyst til å svare direkte på det spørsmålet som kom fra representanten Rudihagen vedrørende sparebanker, den daglige leder i styret, forstanderskaps sammensetning osv. Det er riktig at Banklovkommisjonen har hatt innstilling på dette, men kommisjonen har samtidig bedt om å få lov til å oppsummere en del forslag som ennå ikke er behandlet av regjering og storting, og gi dem en prioritering i en rapport som skal komme senere. Det er altså Banklovkommisjonen selv som har bedt oss om ikke å fremme enkeltforslag nå, men å se dem i en sammenheng. Det har gått noe tid siden en del av forslagene ble fremmet, og i lys av den utviklingen vil Banklovkommisjonen selv gjennomgå dem på nytt. Jeg kan love at når kommisjonens innstilling kommer, skal dette uten unødige forsinkelser komme til Stortinget.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2. (Votering, se side 166)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte

presidenten: Odelstinget skal da votere i sakene nr. 1 og 2.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Før vi starter – det blir en veldig lang votering – vil presidenten opplyse om at vi har rasjonalisert voteringen i sak nr. 1 med over 40 voteringer, men det står likevel igjen 40. Derfor skal presidenten veilede så godt hun kan, veldig sakte.

Under debatten er det satt fram 21 forslag. Det er – forslag nr. 1, fra Tore Nordtun på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet

- forslag nr. 2, fra Tore Nordtun på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet
- forslagene nr. 3 og 4, fra Tore Nordtun på vegne av Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 5, fra Gjermund Hagesæter på vegne av Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet
- forslag nr. 6, fra Tore Nordtun på vegne av Arbeiderpartiet og Kystpartiet
- forslagene nr. 7–9, fra Tore Nordtun på vegne av Arbeiderpartiet
- forslagene nr. 10–12, fra Gjermund Hagesæter på vegne av Fremskrittspartiet og Kystpartiet
- forslagene nr. 13 og 14, fra Gjermund Hagesæter på vegne av Fremskrittspartiet
- forslagene nr. 15–17, fra Øystein Djupedal på vegne av Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 18, fra Morten Lund på vegne av Senterpartiet og Kystpartiet
- forslagene nr. 19–21, fra Steinar Bastesen på vegne av Kystpartiet

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slike vedtak til lover:

A .
L o v

om endringer i skatte- og avgiftslovgivningen mv.

I

I lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter gjøres følgende endringer:

§ 1 nytt annet punktum skal lyde:

Gjelder særavgiften etanol til teknisk bruk, fastsetter departementet forskrifter om forbud, produksjon, innførsel, utførsel og omsetning.

Nåværende annet punktum blir nytt tredje punktum.

§ 2 annet ledd skal lyde:

Når en overtredelse av første ledd er særlig grov, er straffen bøter eller fengsel inntil 2 år, men fengsel inntil 6 år ved forsettlig eller grovt uaktsom overtredelse.

§ 2 nytt tredje ledd skal lyde:

Ved avgjørelsen av om en overtredelse skal regnes som særlig grov, legges vekt på om overtredelsen har et stort omfang, om inn- og utførsel eller bruk er forbudt eller underlagt særlige vilkår, om de varer overtredelsen gjelder var bestemt til å omsettes av lovovtrederen, om denne tidligere er dømt for overtredelse av avgiftslovgivningen eller om det foreligger andre omstendigheter av særlig skjerpene art.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

II

I lov 21. november 1952 nr. 1 om betaling og innkreving av skatt (skattebetalingsloven) gjøres følgende endringer:

§ 44 nr. 1 første punktum skal lyde:

Innbetalt skatt fra etterskottpliktige skattytere for et inntektsår blir å fordele mellom staten, *det felleskommunale skattefondet*, fylkeskommunen og kommunen på grunnlag av den samlede utlikning av skatt til staten, *skatt til det felleskommunale skattefondet*, skatt til fylkeskommunen og skatt til kommunen for vedkommende inntektsår på etterskottpliktige skattytere.

§ 44 nr. 1 nytt tredje punktum skal lyde:

Stortinget fastsetter fordelingen mellom kommunene av den skatt som er tilført det felleskommunale skattefondet.

Presidenten: Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 43 mot 33 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 13.00.37)

Videre var innstillet:

III

Lov 4. juni 1954 nr. 2 om sprit, brennevin, vin og isopropanol til teknisk og vitenskapelig bruk mv. oppheves.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

IV

I lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver gjøres følgende endringer:

Presidenten: Presidenten vil la votere over forslag nr. 19, fra Kystpartiet. Forslaget lyder:

«I

Lov av 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver oppheves.

II

Endringen trer i kraft fra 1. oktober 2005.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kystpartiet ble mot 1 stemme ikke bifalt.

Videre var innstillet:

§ 3 annet ledd første punktum skal lyde:

Hvor et selskap, stiftelse eller annen formuesmasse er avgiftspliktig, jfr. § 2, første ledds bokstav e), f) og annet ledd, og det vesentlige av midlene antas å skulle tilfalle høyst fire personer, skal midlene regnes å være ervervet av disse.

Presidenten: Kystpartiet ønsker å gå imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes mot 1 stemme.

Videre var innstillet:

§ 14 nytt femte ledd skal lyde:

Når et dødsbo, arving eller gavemottaker trer inn i arvelaters eller givers inngangsverdi, skjermingsgrunnlag, ubenyttet skjermingsfradrag og øvrige skattemessige posisjoner tilknyttet aksje eller andel etter reglene i skatteloven § 10-33, skal det ved verdsettelsen av aksjen eller andelen gjøres et tillegg med et beløp som tilsvarende 20 prosent av latent tapsfradrag ved realisasjon av aksjen eller andelen.

§ 15 nytt sjette ledd skal lyde:

Når et dødsbo, arving eller gavemottaker trer inn i arvelaters eller givers inngangsverdi, skjermingsgrunnlag, ubenyttet skjermingsfradrag og øvrige skattemessige posisjoner tilknyttet aksje eller andel etter reglene i skatteloven § 10-33, skal det ved verdsettelsen av aksjen eller andelen gjøres et fradrag med et beløp som tilsvarende 20 prosent av latent gevinst ved realisasjon av aksjen eller andelen.

Presidenten: Her ønsker Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet å gå imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 49 mot 27 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 13.01.52)

Videre var innstillet:

V

I lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

§ 5 første ledd nr. 1 bokstav c skal lyde:

Museer, *teatre*, *arrangører* av utstillinger, konserter og stevner, av kataloger, programmer, prospektkort og suvenirer.

§ 5 første ledd nr. 1 ny bokstav e skal lyde:

Veldedige og allmennyttige organisasjoner, av varer fra brukbutikker når overskuddet helt ut anvendes til veldedige eller allmennyttige formål. Det er en forutsetning at butikkene kun omsetter brukte varer som er mot-

tatt vederlagsfritt, og at det benyttes frivillig, ulønnet arbeidskraft.

§ 5 første ledd nr. 2 oppheves.

§ 5 første ledd nr. 3 blir ny nr. 2.

§ 5 a annet ledd nr. 7 og ny nr. 8 skal lyde:

7. omsetning av rett til å ta ut jord, stein og andre naturlier av grunn, samt rett til jakt og fiske,
8. omsetning av rett til å disponere lufthavn for luftfartøy,

§ 5 a annet ledd ny nr. 9 skal lyde:

omsetning av rett til å disponere jernbanenettet til transport.

§ 5 b første ledd nr. 5 skal lyde:

Tjenester i form av rett til å overvære teater-, opera-, ballett- og sirkusforestillinger, konsert- og idrettsarrangementer, utstillinger i gallerier og museer, samt adgang til fornøylesparker og opplevelsessentra. Unntaket omfatter også formidling av slike tjenester.

§ 16 første ledd ny nr. 15 skal lyde:

Alkoholholdige drikkevarer, tobakkvarer, sjokolade og sukkervarer, parfymen, kosmetikk og toalettpreparater i transithall ved lufthavn.

VI

I lov 16. januar 1970 nr. 1 om folkeregistrering gjøres følgende endringer:

§ 14 nytt annet ledd skal lyde:

I overenskomst med fremmed stat kan det bestemmes at det kan gis opplysninger til denne stats offentlige myndigheter uten hinder av taushetsplikten etter § 13.

Nåværende annet og tredje ledd blir nytt tredje og fjerde ledd.

VII

I lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift gjøres følgende endringer:

§ 2 bokstav e og ny bokstav f skal lyde:

- e. betaling av renter av avgift som blir erlagt for sent og rentegodtgjørelse ved tilbakebetaling av avgift,
- f. innbetalingsordningen og om bankers plikt til å avvise betalingsoppdrag med mangelfulle opplysninger.

§ 5 skal lyde:

Krav på avgift og tilleggsavgift er tvangsgrunnlag for utlegg.

Når Statens innkrevingsentral er pålagt å innkreve avgift, tilleggsavgift og renter, kan den inndrive kravene ved trekk i lønn og lignende ytelser etter reglene i dekningsloven § 2-7. Innkrevingsentralen kan også inndrive kravene ved å stifte utleggsnant for kravet dersom panteretten kan gis rettsvern ved registrering i et register

eller ved underretning til en tredjeperson, jf. panteloven kapittel 5, og utleggsforretningen kan holdes på Innkrevingsentralens kontor etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7-9 første ledd.

§ 6 skal lyde:

Avgiftsplikten inntreder ved tinglysingen av dokumentet.

Erververen av grunnbokshjemmel og meglerforetak som bistår med oppgaver som nevnt i lov 16. juni 1989 nr. 53 om eiendomsmegling § 3-9 første ledd nr. 1, 2 eller 4, er i forhold til avgiftsmyndigheten ansvarlig for at riktig avgift, tilleggsavgift og renter blir betalt. Det samme gjelder andre som på vegne av erververen av grunnbokshjemmel begjærer et dokument tinglyst. Arbeidstakere hos erververen av grunnbokshjemmelen eller hos et foretak som på vegne av erververen begjærer tinglysing, har ikke slikt ansvar. Avgiftskravet sendes først til den av de ansvarlige som har begjært dokumentet tinglyst.

Den som er ansvarlig for betaling av avgift etter annet ledd er også ansvarlig for betaling av etterberegnet avgift. Ansvar for etterberegnet avgift for andre enn erververen av grunnbokshjemmelen, er likevel begrenset til de tilfeller hvor vedkommende visste eller burde visst at opplysningene for fastsettelsen av avgiften var mangelfulle eller feilaktige.

Erververen av grunnbokshjemmelen har i forhold til avgiftsmyndigheten krav på eventuell avgiftsrefusjon.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

VIII

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjøres følgende endringer:

§ 3A – 1 nr. 1 skal lyde:

1. Skattedirektoratet og ligningskontorene kan på anmodning fra en skattyter avgi bindende forhåndsuttalelse om de skattemessige virkningene av en konkret planlagt disposisjon før den igangsettes. Dette gjelder bare når det er av vesentlig betydning for skattyter å få klarlagt virkningene før igangsetting eller spørsmålet er av allmenn interesse.

§ 3A – 3 nr. 1 skal lyde:

1. Skattedirektoratets og ligningskontorenes avgjørelse om ikke å avgi bindende forhåndsuttalelse kan ikke påklages.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 6-4 nr. 5 skal lyde:

Aksjeselskap, allmennaksjeselskap samt likestilte selskap og sammenslutninger som nevnt i skatteloven § 10-1, med gjeld til personlig skattyter, plikter å gi opplysninger om gjeld og rentebetalinger, spesifisert slik at lånesaldo ved inngangen til hver kalendermåned fremgår. Bestemmelsen gjelder ikke for lån knyttet til mengdegjeldsbrev. Departementet kan gi forskrift om utfylling og gjennomføring av opplysningsplikten.

§ 6-5 nr. 3 skal lyde:

Verdipapirregistre skal ukrevet gi ligningsmyndighetene oppgave over forhold som kan få betydning for skattleggingen av den enkelte investor ved utdeling av utbytte fra, og realisasjon av, aksjer. Likt med aksje regnes grunnfondsbevis, medlemskap og andre andeler i selskap og sammenslutning som omfattes av skatteloven § 10-1. Det skal blant annet gis opplysninger om erverv og avganger i løpet av inntektsåret, om utdelt utbytte og om beholdning ved utgangen av inntektsåret. Departementet kan gi forskrift om utfylling og gjennomføring av denne bestemmelsen, herunder bestemme at det skal gis opplysninger om forhold som nevnt for tidligere år.

Presidenten: Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet ønsker å gå imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 53 mot 23 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 13.02.45)

Videre var innstillet:

§ 6-6 bokstav g skal lyde:

g. selskaper, stiftelser, sammenslutninger og registreringsenheter som nevnt i skatteloven § 6-50 gi oppgave til ligningsmyndighetene over gaver som gir givere rett til fradrag etter nevnte bestemmelse, med opplysning om giverens navn, fødselsnummer/organisasjonsnummer.

Presidenten: Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil gå imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 47 mot 29 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 13.03.13)

Videre var innstillet:

§ 6-10 nr. 1 skal lyde:

Næringsdrivende og offentlig organ som har gitt noen et oppdrag eller ansettelse i riket eller på kontinentalsokkelen, skal ukrevet gi ligningsmyndighetene følgende opplysninger om oppdraget eller ansettelsesforholdet og

om enhver oppdragstaker og arbeidstaker som i tilknytning til hovedoppdraget eller underoppdrag utfører oppdrag innen riket eller på kontinentalsokkelen:

- oppdragstakernes navn, adresse, eventuelt arbeidsgivernummer, tidspunkt da oppdragene forutsettes påbegynt og avsluttet, stedet der oppdraget skal utføres, samt kontraktsbeløpet i kontrakter oppdragsgiveren har inngått,
- arbeidstakernes navn, fødselsdata og eventuelt personnummer, adresse, nasjonalitet, sivilstand, tidspunkt for arbeidets begynnelse og antatte avslutning samt arbeidsgiverens navn og arbeidsgivernummer.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 6-11 nr. 1 bokstav b skal lyde:

- eiere av aksjer pr. 1. januar i ligningsåret, identifisert ved fødselsnummer, organisasjonsnummer eller D-nummer, endringer av aksjonærsammensetningen i løpet av inntektsåret, utdelt utbytte, og øvrige opplysninger som kan få betydning for skattleggingen av den enkelte aksjonær ved realisasjon av aksjer.

§ 6-11 nr. 4 skal lyde:

- Bestemmelsene i nr. 1-3 gjelder tilsvarende for sparebanker, gjensidige forsikringsselskaper, kreditt- og hypotekforeninger og selveiende finansieringsforetak som har utstedt grunnfondsbevis, jf. sparebankloven § 2 annet ledd, lov om forsikringsvirksomhet § 4-2 annet ledd og lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner og for selskaper og sammenslutninger der medlemmene har begrenset ansvar og som noen eier formuesandeler i eller mottar inntektsandeler fra, unntatt boligselskaper hvor andelshaverne lignes etter skatteloven § 7-3.

Presidenten: Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet vil gå imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 53 mot 23 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 13.03.49)

Videre var innstillet:

§ 6-11 nr. 4 bokstav b skal lyde:

- boligselskaper hvor andelshaverne lignes etter skatteloven § 7-3.

§ 6-16 bokstav c skal lyde:

- i forskrift bestemte at følgende oppgaver skal leveres i maskinlesbar form: Lønnsoppgaver mv. etter § 6-2, saldo- og renteoppgaver ved årsskifte eller ved oppgjør av konti i løpet av det siste inntektsåret etter § 6-4

og § 6-13 nr. 2 d, kontrolloppgaver etter § 6-3 nr. 5, kontrolloppgaver fra verdipapirregistre etter § 6-5, livsforsikringspremie, pensjonsforsikringspremie, innskudd etter innskuddspensjonsloven og innskudd i individuell pensjonsavtale (IPA) mv., spare- og fondsinnskudd, tilskudd til forskningsinstitutter mv. og betaling for pass og stell av barn mv. og gaver til selskaper, stiftelser, sammenslutninger eller registreringsenheter etter § 6-6, utbetalinger mv. fra forsikringselskaper, banker og forvaltningsselskaper for verdipapirfond etter § 6-7, aksjonær oppgaver etter § 6-11, oppgaver fra Trygdeetatens innkrevingsentral og Statens innkrevingsentral etter § 6-13 nr. 4, fordelingsoppgaver over inntekter, kostnader og formue i boligselskap som omfattes av skatteloven § 7-3, samt tilsvarende fordelingsoppgaver fra boligsameier, jf. skatteloven § 7-11.

Presidenten: Her går Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 42 mot 33 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 13.04.17)

Videre var innstillet:

§ 9-6 nr. 5 bokstav c og d skal lyde:

- c. at spørsmål om endring som følge av en domstolsavgjørelse tas opp innen ett år etter at avgjørelsen ble rettskraftig eller
- d. at spørsmål om endring tas opp som følge av uttalelse fra Stortingets ombudsmann for forvaltningen, i saker skattyteren er part.

§ 10-1 nr. 1 bokstav d skal lyde:

- d. 2 pst. av nettoinntekten når forsinkelsen er over tre måneder regnet fra de leveringsfrister som følger av § 4-7 og svalsbar skatteloven § 4-4. For skattyter som leverer forhåndsutfyllt selvangivelse gjelder tilsvarende når forsinkelsen er over fire måneder regnet fra leveringsfristen i § 4-7 nr. 2.

IX

I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr gjøres følgende endringer:

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Er en forretning begjært av en person eller myndighet på vegne av en annen, blir begge ansvarlige for gebyret. Ved tinglysing av skjøte og andre dokumenter som har sammenheng med salg av fast eiendom er meglerforetak som bistår avtalepartene med oppgaver som nevnt i lov 16. juni 1989 nr. 53 om eiendomsmegling § 3-9 første ledd nr. 1, 2 eller 4, også ansvarlig for gebyret uavhengig av om meglerforetaket har begjært forretningen. Har staten begjært en forretning på vegne av noen, kan staten

kreve refusjon av denne med mindre noe annet følger av lov.

§ 3 nytt fjerde ledd skal lyde:

Når Statens innkrevingsentral er pålagt å innkreve tinglysingsgebyr under Statens kartverk, kan den inndrive kravene ved trekk i lønn og lignende ytelser etter reglene i dekningsloven § 2-7. Innkrevingsentralen kan også inndrive kravene ved å stifte utleggs pant for kravet dersom panteretten kan gis rettsvern ved registrering i et register eller ved en underretning til en tredjeperson, jf. panteloven kapittel 5, og utleggsforretningen kan holdes på Innkrevingsentralens kontor etter tvangsfullbyrdesloven § 7-9 første ledd.

Nåværende § 3 fjerde ledd blir nytt femte ledd.

X

I lov 16. juni 1989 nr. 53 om eiendomsmegling gjøres følgende endring:

§ 3-9 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Meglerforetak som bistår med oppgaver som nevnt i første ledd nr. 1, 2 eller 4 er etter lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift og lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr, ansvarlig for at avgifter, gebyrer og renter knyttet til tinglysing av skjøte og andre dokumenter som har sammenheng med salget, blir betalt.

XI

I lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. gjøres følgende endring:

§ 8-5 skal lyde:

Forbud mot apparater for tilvirking av brennevin m.v.

Uten tillatelse av departementet er det forbudt å ha i besittelse, innføre eller omsette apparater, herunder deler og utstyr, som er bestemt for eller som finnes tjenlige for tilvirking eller omdestillering av sprit eller brennevin.

XII

I lov 20. juli 1991 nr. 54 om endringer i lov 18. august 1911 nr. 8 om skatt på formue og inntekt gjøres følgende endring:

VI. Overgangsregler til § 42 tolvte ledd skal lyde:

I den utstrekning skattyteren har mottatt Statens grunnkjøpsobligasjoner for et beløp tilsvarende gevinsten og blir sittende med obligasjonene til forfallstid. *Fritak for skattelegging etter foregående punktum gjelder også dersom skattyter innløser grunnkjøpsobligasjonene innen 31. desember 2004 selv om den avtalte forfallstid fortsatt løper.* Skal det etter lånevilkårene betales avdrag på obligasjonene og skattyteren krever innløsning før alle avdrag er betalt, innrømmes skattefrihet for den del av gevinsten som svarer til de betalte avdrag. For øvrig blir ved innløsning den del av gevinsten som svarer til de innløste obligasjoner å medregne ved inntektsligningen for det år innløsningen skjer. Foretas innløsning etter eierens død av dødsbo, arving eller ektefelle, skal gevins-

ten på tilsvarende måte regnes som inntekt for innløseren.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

XIII

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

Presidenten: Det voteres her over forslag nr. 9, fra Arbeiderpartiet. Forslaget lyder:

«I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 4-4 punkt a) og b) skal lyde:

For å få rett til dagpenger må medlemmet

a) i det siste avsluttede kalenderåret før det søkes om stønad ha hatt utbetalt en arbeidsinntekt som minst svarer til 1,25 ganger grunnbeløpet på søknadstidspunktet, eller

b) i løpet av de siste tre avsluttede kalenderårene før det søkes om stønad ha hatt utbetalt en arbeidsinntekt som minst svarer til 3 ganger grunnbeløpet på søknadstidspunktet.

§ 4-9 skal lyde:

Det kan ytes dagpenger når medlemmet har vært arbeidsløs og stått tilmeldt Aetat som reell arbeidssøker (se § 4-5) i minst tre av de siste femten dager. Lørdag og søndag regnes ikke med. Dagpengene løper fra dagen etter at ventetiden etter første punktum er avsluttet. Dagpenger ytes likevel ikke fra et tidligere tidspunkt enn søknadstidspunktet.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 57 mot 19 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.04.59)

Presidenten: Så voteres det over forslag nr. 14, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«I folketrygdloven gjøres følgende endring:

I

§ 19-6 tredje ledd nytt første punktum skal lyde:

Alderspensionen skal ikke reduseres selv om alderspensjonisten har pensjonsgivende årsinntekt i tillegg til pensjonen.

II

Endring under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2005.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 64 mot 12 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.05.24)

Videre var innstillet:

§ 23-3 annet ledd nr. 2 bokstav f oppheves.

Presidenten: Fremskrittspartiet vil gå imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 64 mot 12 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 13.05.52)

Videre var innstillet:

§ 23-3 fjerde ledd skal lyde:

Det skal ikke betales avgift når inntekten er *inntil* 29 600 kroner. Avgiften må ikke utgjøre mer enn 25 pst av den del av inntekten som overstiger 29 000 kroner.

Presidenten: Her foreligger det to avvikende forslag. Det er forslag nr. 10, fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet, og forslag nr. 15, fra Sosialistisk Venstreparti.

Det voteres først over forslag nr. 10, fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet. Forslaget lyder:

«I folketrygdloven gjøres følgende endring:

I

§ 23-3 nytt fjerde ledd skal lyde:

Det skal ikke betales avgift når inntekten er mindre enn 40 000 kroner. Avgiften må ikke utgjøre mer enn 25 pst. av den del av inntekten som overstiger 40 000 kroner.

II

Endring under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2005.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet ble med 63 mot 13 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.06.33)

Presidenten: Så voteres det alternativt mellom komiteens innstilling og forslag nr. 15, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endring:

I

§ 23-3 fjerde ledd skal lyde:

Det skal ikke betales avgift når inntekten er mindre enn 34 600 kroner. Avgiften må ikke utgjøre mer enn 25 pst. av den del av inntekten som overstiger 34 600 kroner.

II

Endringene under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2005.»

Presidenten antar at Fremskrittspartiet og Kystpartiet nå vil støtte forslaget subsidiært.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Sosialistisk Venstreparti bifaltes innstillingen med 64 mot 12 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.07.11)

Presidenten: Det skal så votes over XIV, som gjelder skatteloven.

Komiteen hadde innstillet:

XIV

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 1-2 tredje ledd skal lyde:

(3) Stortinget pålegger skatt til staten og det felleskommunale skattefondet.

§ 2-30 første ledd bokstav k nr. 1 og 2 skal lyde:

k. følgende sikringsfond m.v.:

1. Bankenes sikringsfond
2. - - -

Ny § 2-38 skal lyde:

§ 2-38. Skattefritak for visse selskaper mv. for inntekt på aksjer og andre eierandeler

(1) Følgende skattytere er fritatt for skatteplikt av inntekt og har ikke fradragsrett for tap etter bestemmelsene i denne paragraf:

- a. selskap mv. som nevnt i § 2-2 første ledd a til d,
- b. aksjefond,
- c. interkommunalt selskap,
- d. selskap mv. som er heleid av staten,
- e. forening,
- f. stiftelse,
- g. kommune og fylkeskommune,
- h. konkurs- og administrasjonsbo etter debitor som omfattes av dette ledd,
- i. utenlandske selskaper mv. som tilsvarende selskaper mv. som omfattes av dette ledd.

(2) Inntekter og tap som omfattes av første ledd er:

- a. gevinst eller tap ved realisasjon eller uttak av eierandel i selskap mv. som nevnt i første ledd a til c eller tilsvarende utenlandsk selskap mv., samt lovlig utdelt utbytte som nevnt i § 10-11 annet ledd, jf. tredje ledd på slik eierandel,
- b. gevinst eller tap ved realisasjon eller uttak av finansielt instrument med eierandel i selskap mv. som nevnt i dette ledd a som underliggende objekt.

(3) Følgende inntekter og tap er likevel ikke omfattet av første ledd:

- a. inntekt eller tap på eierandel i selskap mv. hjemmehørende i lavskattelend utenfor EØS, jf. § 10- 63, og finansielt instrument med slik eierandel som underliggende objekt,
- b. gevinst på eierandel i selskap mv. hjemmehørende i land utenfor EØS eller finansielt instrument med slik eierandel som underliggende objekt, dersom skattyte-

ren ikke sammenhengende de to siste årene frem til innvinningstidspunktet har eid minst 10 prosent av kapitalen og hatt minst 10 prosent av stemmene som kan avgis på generalforsamlingen i selskapet mv.,

c. tap på eierandel i selskap mv. hjemmehørende i land utenfor EØS eller finansielt instrument med slik eierandel som underliggende objekt, dersom skattyteren og hans nærstående til sammen ikke på noe tidspunkt de to siste årene frem til oppførelsestidspunktet har eid 10 prosent eller mer av kapitalen eller hatt 10 prosent eller mer av stemmene som kan avgis på generalforsamlingen i selskapet mv.,

d. utbytte på eierandel i selskap mv. hjemmehørende i land utenfor EØS, dersom skattyteren ikke sammenhengende i en periode på to år som omfatter innvinningstidspunktet eier minst 10 prosent av kapitalen og har minst 10 prosent av stemmene som kan avgis på generalforsamlingen i selskapet mv.

(4) Som nærstående etter tredje ledd c regnes:

- a. selskap mv. som skattyteren har en betydelig direkte eller indirekte eierinteresse i,
- b. person eller selskap mv. som har en betydelig direkte eller indirekte eierinteresse i skattyteren,
- c. selskap mv. som nærstående etter b har en betydelig direkte eller indirekte eierinteresse i,
- d. nærstående person etter b sine foreldre, søsken, barn, barnebarn, ektefelle, samboer, ektefelles foreldre og samboers foreldre, samt selskap mv. som disse har betydelig eierinteresse i, og
- e. selskap mv. som nærstående etter d har en betydelig direkte eller indirekte eierinteresse i.

Betydelig eierinteresse foreligger ved eie av minst 10 prosent av kapitalen eller innehavelse av minst 10 prosent av stemmene som kan avgis på generalforsamlingen i selskapet mv.

(5) Første ledd fritar ikke skattytere hjemmehørende i land utenfor EØS for skatteplikt etter § 10-13.

(6) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av reglene i tredje og fjerde ledd.

§ 4-12 første ledd skal lyde:

Børsnotert aksje verdsettes i alminnelighet til 65 prosent av kursverdien 1. januar i ligningsåret.

§ 4-12 annet ledd oppheves. Nåværende tredje til sjettede ledd blir nytt annet til femte ledd.

Nåværende § 4-12 sjuende ledd blir nytt sjettede ledd og skal lyde:

Andel i verdipapirfond verdsettes til 65 prosent av andelsverdien 1. januar i ligningsåret.

§ 5-1 nytt tredje ledd skal lyde:

Som skattepliktig inntekt anses underkurs som långever godtgjør låntaker ved førtidig innfrielse av fastrentelån.

§ 5-2 nytt annet ledd skal lyde:

Skatteplikten etter første ledd gjelder ikke gave hvor mottaker trer inn i givers inngangsverdi, skjermings-

grunnlag, ubenyttet skjermingsfradrag og øvrige skattemessige posisjoner tilknyttet aksjen eller andelen etter reglene i § 10-33.

§ 5-13 første og annet ledd skal lyde:

(1) Fordel ved privat bruk av arbeidsgivers bil fastsettes til 30 prosent av bilens listepris som ny inntil 235 000 kroner og 20 prosent av overskytende listepris. For biler eldre enn 3 år pr. 1. januar i inntektsåret, regnes det bare med 75 prosent av bilens listepris. Vederlag for bruk av arbeidsgivers bil påvirker ikke fordelsfastsettelsen. Tilsvarende gjelder når arbeidstaker selv dekker bilkostnader.

(2) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av første ledd. Herunder kan det gis forskrift om særregler for biler med særlig omfattende yrkeskjøring og for el-biler.

§ 5-15 første ledd bokstav e nr. 1 skal lyde:

1. inntekt om bord på skip i form av

- verdien av fritt opphold om bord, med unntak for fri kost på sokkelinnretning
- ekstrahyre, effektgodtgjørelse og annen godtgjørelse ved forlis
- krigsrisikotillegg opptjent under fart i erklært krigsone,

§ Ny § 5-22 skal lyde:

§ 5-22 Skattlegging av renteinntekter på lån fra personlig skattyter til selskaper mv.

(1) Bestemmelsene i denne paragraf gjelder for renter på lån fra personlig skattyter til aksjeselskap og allmennaksjeselskap, samt likestilt selskap og sammenslutning etter § 10-1, og tilsvarende utenlandsk selskap. Bestemmelsene gjelder ikke for lån knyttet til mengdegjeldsbrev. Beskatning etter denne bestemmelsen kommer i tillegg til den alminnelige beskatning av renteinntekter, jf. § 5-20.

(2) Renteinntekter som omfattes av denne bestemmelsen, regnes som skattepliktig inntekt for mottaker. Skattepliktig renteinntekt settes til 72 prosent av faktisk påløpte renter, etter fradrag for skjerming. Nærmere bestemmelser om beregning av skjerming og skattepliktig renteinntekt etter denne paragraf, fastsettes av departementet i forskrift.

§ 6-3 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Foreldrefradrag etter § 6-48 og særfradrag etter §§ 6-81 til 6-85 tas ikke i betraktning ved fastsettelse av underskudd til fremføring.

§ 6-11 skal lyde:

Det gis fradrag for kostnad til vedlikehold og forsikring av hus samt lignende kostnad for skip, fiskebåt og annet driftsmiddel. Det gis ikke fradrag ved skattefri bruk av egen bolig eller fritidsbolig, jf. kapittel 7.

§ 6-12 annet ledd skal lyde:

(2) Reduksjon etter første ledd skal ikke overstige 75 prosent av de beregnede samlede kostnadene ved bilholdet. Kostnadene fastsettes til driftskostnader med et tillegg for verdiforringelse beregnet ut fra 17 prosent årlige saldoavskrivninger med utgangspunkt i bilens listepris som ny.

§ 6-13 første ledd skal lyde:

(1) Skattyter som av hensyn til arbeidet må bo utenfor hjemmet, gis fradrag for merkostnader på grunn av fraværet. Det gis ikke fradrag for kost ved pendleropphold. Fradrag gis etter satser som fastsettes av departementet. Dersom skattyter godtgjør å ha hatt større kostnader, kan det kreves fradrag for disse. Skattyter som ikke legitimerer arten av bosted slik departementet har bestemt, gis fradrag etter laveste sats. Fradrag for reisekostnader ved besøk i hjemmet gis etter § 6-44.

§ 6-15 skal lyde:

Det gis fradrag for skatt og avgift på fast eiendom eller særskilt virksomhet eller yrke. Det gis ikke fradrag ved skattefri bruk av egen bolig eller fritidsbolig, jf. kapittel 7.

§ 6-32 første ledd skal lyde:

(1) Minstefradraget fastsettes til et beløp som svarer til 31 prosent av summen av inntekt som omfattes av § 6-31 første ledd a, c eller d eller annet ledd (lønnsinntekt). Minstefradraget fastsettes til et beløp som svarer til 24 prosent av summen av inntekt som omfattes av § 6-31 første ledd b (pensjonsinntekt). Beregningsgrunnlag avrundes nedover til nærmeste tall som kan deles med 100. Stortinget fastsetter den nedre og øvre grense for minstefradrag. Stortinget kan fastsette en særskilt nedre grense for minstefradrag som kun beregnes av og gis i inntekt som omfattes av § 6-31 første ledd a, c eller d eller annet ledd. Skattyter som både har inntekt som omfattes av § 6-31 første ledd a, c eller d eller annet ledd og inntekt som omfattes av § 6-31 første ledd b, gis det høyeste av

- a) minstefradrag beregnet med særskilt nedre grense, men uten at minstefradraget beregnes av inntekt omfattet av § 6-31 første ledd b, eller
- b) minstefradrag beregnet etter både første og annet punktum, men uten at særskilt nedre grense etter femte punktum kommer til anvendelse.

§ 6-44 første ledd annet punktum skal lyde:

Frdraget er begrenset til den del av beløpet som overstiger 12 800 kroner.

§ 6-46 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Fradrag etter første, annet og tredje ledd gis bare hvis arbeidsgiver har avtale med det selskapet mv. der pensjonsordningen er tegnet, om at dette ukrevet innebærer opplysninger om ubetalinger fra pensjonsordningen til ligningsmyndighetene i henhold til ligningsloven.

§ 6-50 annet ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Trossamfunn som mottar offentlig støtte etter lov 13. juni 1969 nr. 25 om trdomssamfunn og ymist anna og livssynssamfunn som mottar offentlig støtte etter lov 12. juni 1981 nr. 64 om tilskott til livssynssamfunn, som ikke omfattes av første og annet punktum, må være tilknyttet og registrere gavene i en registreringsenhet.

§ 6-50 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Det gis maksimalt fradrag for gaver etter denne paragraf med til sammen 12 000 kroner årlig.

§ 6-50 sjette ledd skal lyde:

(6) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf, og kan herunder gi regler om krav til vedtekter, regnskap, revisjon, registrering i Enhetsregisteret, maskinell innberetning og særlige krav til registreringsenhet for gaver til organisasjoner som nevnt i annet ledd tredje punktum, herunder særlige krav til organisasjoner nevnt i annet ledd tredje punktum.

§ 6-80 oppheves.

§ 6-83 første ledd skal lyde:

(1) Skattyter som i inntektsåret har hatt usedvanlig store kostnader på grunn av egen eller forsørgt persons sykdom eller annen varig svakhet, gis særfradrag i alminnelig inntekt så langt kostnadene kan dokumenteres og minst utgjør seks ganger månedsfradraget etter § 6-81 første ledd bokstav a. Kravet til minste kostnads- og fradragnivå gjelder ikke tilsynskostnader på grunn av forsørgt barns sykdom eller annen varig svakhet.

§ 6-90 første ledd bokstav c skal lyde:

c. Særfradrag etter §§ 6-81 til 6-83,

Kapittel 7 skal lyde:

Kapittel 7. Særregler om inntekt fra egen bolig eller fritidsbolig

Skattefri fordel ved bruk av egen bolig eller fritidsbolig

§ 7-1 Skattefritak for egen bruk

(1) Fordel ved at eier helt eller delvis bruker eiendom som egen bolig er ikke skattepliktig. Fritaket omfatter:

- a. selveid enebolig, to- eller flermannsbolig, rekkehus, leilighet, mv.,
- b. boenhet i boligselskap, jf. § 7-3,
- c. våningshus på gårdsbruk.

(2) Fordel ved at eier helt eller delvis bruker fritidsbolig selv er ikke skattepliktig.

§ 7-2 Utleieinntekt mv.

(1) Utleieinntekt fra egen bolig er skattepliktig, unntatt når

- a. eieren benytter minst halvparten av boligen til egen bruk, regnet etter utleieverdien.
- b. eiendommen er tomannsbolig og eieren oppfylder vilkårene i a for den ene leiligheten.

c. hele eller en større del av boligen leies ut mindre enn halve inntektsåret.

(2) Bruk i eierens ervervsvirksomhet regnes ikke som skattepliktig inntekt når eieren benytter minst halvparten av boligen til egen bruk, regnet etter utleieverdien. Det gis fradrag for ervervsbruken etter regler som fastsettes av departementet.

(3) Dersom boligen leies ut mv. i større utstrekning enn det som følger av første og annet ledd, er leieinntektene mv. skattepliktige.

(4) For fritidseiendom som har vært delvis utleid eller utleid i deler av året, regnes 85 prosent av utleieinntekten som overstiger 10 000 kroner, som inntekt. Forrige punktum gjelder ikke for utleiehytter.

§ 7-3 Andelshavere i boligselskaper

(1) Boligselskaper lignes ikke som selskaper. I stedet lignes andelshaverne etter denne paragraf.

(2) Boligselskap (borettslag og boligaksjeselskap) er selskap med delt eller begrenset ansvar og med hovedformål å gi andelshaverne bolig i hus eid av selskapet.

(3) Bestemmelsene i denne paragraf gjelder for boligselskap hvor enten

a. minst 85 prosent av leieinntektene kommer fra

- andelshavere eller aksjonærer, eller
- elever og studenter som er tildelt bolig gjennom elev- eller studentsamskipnad, eller
- leietakere i boligselskap opprettet som ledd i organisert fornyelse av tettbygde strøk.

b. en kommune

- sammen med personer som har bolig i vedkommende eiendom, innehar minst 85 prosent av andelskapitalen, eller
- alene innehar over 50 prosent av andelskapitalen.

(4) Bestemmelsene i denne paragraf gjelder selv om vilkårene i tredje ledd ikke er oppfylt, når ligningsmyndighetene finner at dette vil gi et resultat som stemmer bedre med det virkelige forhold enn ordinær ligning etter regnskap ville gjøre. Departementet kan gi nærmere regler om gjennomføring av forrige punktum, herunder gi nærmere regler om beregning av leieinntekt.

(5) Inntekt fastsettes på den enkelte andelshavers hånd, med skattefritak for egen bruk etter § 7-1 første ledd b. Den skattepliktige inntekten beregnes slik:

a. Bruttoinntekt fastsettes til summen av andel av

- selskapets renteinntekter
- andre inntekter som ikke har tilknytning til selve eiendommen
- gevinst ved realisasjon av selskapets eiendommer.

b. Til fradrag i inntekt kommer andel av

- selskapets rentekostnader
- tilskudd til privat tjenestepensjonsordning for ansatte i hovedstilling i selskapet
- selskapets kostnader som ikke har tilknytning til selve eiendommen
- tap ved realisasjon av selskapets eiendommer.

c. Departementet gir nærmere regler om hvordan den enkelte andelshavers andel av selskapets inntekter og kostnader fastsettes.

- d. *Fordeling av inntekt etter a til c foretas fra og med det inntektsåret da halvparten av leilighetene er ferdigstilt pr. 1. januar. For tidligere inntektsår skal inntekter og kostnader som nevnt summeres og senere fordeles til skattlegging hos andelshaverne over fire år, med en fjerdedel hvert år. Byggelånsrenter behandles på samme måte.*
- e. *I tillegg til inntekt som nevnt foran, skattlegges andelshaverne for netto utleieinntekt mv. av egen boenhet når inntekten ikke er fritatt for skatt etter § 7-2.*

Forskjellige bestemmelser

§ 7-10 Fradrag for kostnad etter endret ligningsmåte

Ved overgang fra skattefritak til skatteplikt for leieinntekter mv., jf. § 7-2, gis det fullt fradrag for vedlikeholdskostnader inntil 10 000 kroner. Fradrag for overskytende beløp reduseres med ti prosent for hvert år utleieinntekt har vært fritatt for beskatning.

§ 7-11 Forskrift

Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i dette kapittel, herunder om skattlegging i boligsameier og levering av ligningsoppgaver fra slike.

§ 8-1 tredje ledd siste punktum skal lyde:

Overstiger fradragsberettigede kostnader til planering 10 000 kroner, skal fradraget fordeles etter § 14-82.

§ 8-1 fjerde ledd oppheves.

Nåværende § 8-1 femte til niende ledd blir nytt fjerde til åttende ledd.

§ 8-1 nytt niende ledd skal lyde:

Den kapitaliserte verdi av føderådysitelser anses ikke som en del av kostprisen ved erverv av fast eiendom og eiendeler knyttet til denne ved fordeling av inngangsverdi på de enkelte eiendeler som følger overdragelsen.

§ 8-3 annet ledd første punktum skal lyde:

Avsetningsbeløpet kan for det enkelte år sammen med andre fradragsberettigede fondsavsetninger utgjøre høyst 80 prosent av det beløp inntekten av reindrift eventuelt ved gjennomsnittsligning etter § 14-81 blir fastsatt til.

§ 8-3 femte ledd første punktum skal lyde:

Beløp som det er gitt fradrag for etter bestemmelsene foran, skal legges til skattyterens inntekt – eventuelt ved gjennomsnittsligning etter § 14-81 – for det året eller de årene midlene på bankkontoen heves.

§ 8-15 annet ledd første punktum skal lyde:

Renteinntekter, gevinster ved realisasjon av aksjer, gevinster som følge av kurssvingninger på valuta og andre finansielle inntekter er skattepliktige, med mindre skattefritak følger av § 2-38.

§ 8-15 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Skatteplikten eller fradragsretten gjelder likevel ikke gevinst eller tap ved realisasjon av aksje eller andel som nevnt i § 8-11 første ledd d-g.

§ 8-15 annet ledd nytt fjerde, femte og sjette punktum skal lyde:

En andel av gevinster som følge av kurssvingninger på fordringer og gjeld i utenlandsk valuta tilsvarende forholdet mellom selskapets balanseførte finanskapital og total kapital er skattepliktig. En tilsvarende andel kostnader og tap som følge av kurssvingninger på fordringer og gjeld i utenlandsk valuta er fradragsberettiget. Ved beregningen skal eiendelenes verdi fastsettes til gjennomsnittet av verdien ved inntektsårets begynnelse og verdien ved inntektsårets avslutning.

Nåværende § 8-15 annet ledd fjerde til syvende punktum blir § 8-15 annet ledd nytt syvende til tiende punktum.

§ 8-15 tredje ledd femte og nytt sjette punktum skal lyde:

Konto for skattlagt inntekt skal reguleres med finansinntekter og -tap som er unntatt fra beskatning eller fradragsføring etter § 2-38, jf. annet ledd. Kontoen skal videre reguleres med gevinst eller tap ved realisasjon av aksje som nevnt i § 8-11 første ledd g.

§ 8-15 tredje ledd nytt syvende til niende punktum skal lyde:

Gevinst ved overføring til nærstående skal ikke medregnes ved regulering etter femte og sjette punktum. Som nærstående regnes person eller selskap med direkte eller indirekte eierinteresse i det overdragende selskapet, samt slik persons foreldre, søsken, barn, barnebarn, ektefelle, samboer, ektefelles foreldre og samboers foreldre. Videre medregnes selskaper som selskaper og personer som nevnt i forrige punktum har direkte eller indirekte eierinteresse i.

§ 8-15 tredje ledd nytt tiende punktum skal lyde:

Ved beregning av gevinst eller tap etter sjette punktum skal utgangsverdien reduseres med aksjens andel av netto konsernbidrag bestående av ubeskattet inntekt, som underliggende selskap har mottatt for de to siste regnskapsårene.

§ 8-15 syvende ledd første punktum skal lyde:

Dersom selskap som nevnt i § 8-10 har en egenkapitalandel som utgjør mer enn 70 prosent av summen av gjeld og egenkapital i henhold til balansen ved det regnskapsmessige årsoppgjør, skal den delen av egenkapitalen som overstiger 70 prosent, multiplisert med en normrente, anses som skattepliktig inntekt etter annet ledd første punktum.

§ 8-17 annet ledd annet og tredje punktum skal lyde:

Utgangsverdien ved dette inntektsoppgjøret fastsettes til summen av kostpris for selskapets finansielle eiendeler som ville vært fritatt fra beskatning ved realisasjon

etter § 2-38, jf. § 8-15 annet ledd, kostpris av selskapets aksjer som nevnt i § 8-11 første ledd g og markedsverdien av selskapets øvrige eiendeler, fratrukket gjeld. Inngangsverdien fastsettes til saldoen på kontoen for tilbakeholdt skattlagt inntekt i selskapet ved uttreddelsesårets begynnelse, tillagt tidligere innbetalt aksjekapital og overkurs.

§ 8-17 tredje ledd skal lyde:

Selskapet anses ikke trådt ut etter første ledd b dersom brudd på vilkårene etter § 8-11, § 8-12 og § 8-13 første og annet ledd rettes innen to måneder etter at bruddet oppsto. Dersom bruddet er uvesentlig eller skyldes forhold utenfor selskapets kontroll, anses ikke selskapet trådt ut av ordningen dersom bruddet rettes innen to måneder etter det tidspunktet selskapet burde ha oppdaget bruddet. Ligningskontoret kan forlenge fristen for retting dersom selskapet godtgjør at det vil medføre særlige ulemper å rette bruddet innen fristen. Første og annet punktum gjelder ikke ved gjentatt brudd på vilkår i § 8-12 og § 8-13 første og annet ledd innen tre år regnet fra det tidspunktet forrige brudd ble rettet. Denne bestemmelse forlenger ikke fristene etter § 8-11 fjerde og femte ledd.

§ 8-18 annet ledd oppheves.

Nåværende tredje og fjerde ledd blir nytt annet og tredje ledd.

§ 8-19 oppheves.

§ 9-3 annet ledd innledningen skal lyde:

Gevinst ved realisasjon av boligeiendom, herunder våningshus på gårdsbruk, selveierleilighet, andelsleilighet, aksjleilighet og obligasjon med tilhørende boret, er unntatt fra skatteplikt når følgende betingelser er oppfylt:

§ 9-3 sjettede ledd første punktum skal lyde:

Gevinst ved realisasjon av alminnelig gårdsbruk eller skogbruk til personer som er arveberettiget etter lov av 3. mars 1972 nr. 5 om arv m.m. kapittel 1 eller 2, er fritatt for skatteplikt når vederlaget ikke overstiger tre fjerdedeler av antatt salgsværdi, og eieren har eid eiendommen i minst ti år når realisasjonen finner sted eller avtales.

§ 10-10 første ledd første punktum skal lyde:

(1) Bestemmelsene i §§ 10-11 til 10-13 gjelder for aksjonærer og deltakere i likestilt selskap og sammenslutning etter § 10-1, samt i tilsvarende utenlandske selskaper mv.

§ 10-12 skal lyde:

§ 10-12 Fradrag for skjerming

(1) Personlig skattyter som har alminnelig skatteplikt til Norge for mottatt utbytte, gis fradrag for skjerming i alminnelig inntekt. Dette gjelder bare dersom utbyttet er lovlig utdelt fra selskapet. Fradraget kan ikke overstige aksjonærens utbytte for det aktuelle år, knyttet til den enkelte aksje. Dersom skjermingen overstiger årets utbytte,

kan ubenyttet skjerming fremføres til fradrag i senere års utbytte på samme aksje. Fremføringsretten omfatter ikke skjermingsfradrag som ikke er benyttet som følge av at utbyttet er fritatt for skatteplikt etter § 10-11 syvende ledd. Utdeling fra obligasjonsfond gir ikke rett til fradrag for skjerming.

(2) Skjermingen beregnes for den enkelte aksje, og settes til aksjens skjermingsgrunnlag multiplisert med en skjermingsrente. Skjermingsgrunnlaget settes til aksjens inngangsverdi, jf. § 10-32 annet ledd, tillagt aksjens ubenyttede skjermingsfradrag fra tidligere år. Skjermingsrenten fastsettes av departementet i forskrift. Skjermingen tilordnes eier av aksjen 31. desember i inntektsåret.

(3) Første ledd gjelder tilsvarende for dødsbo, samt for konkursbo der konkursdebitor er en fysisk person.

(4) Departementet kan ved forskrift bestemme at andelskapital i samvirkeforetak under en viss beløpsgrense, ikke kan danne grunnlag for skjerming etter denne bestemmelsens første og annet ledd.

§§ 10-20 til og med 10-25 oppheves.

§ 10-30 skal lyde:

(1) Bestemmelsene i §§ 10-31 til 10-37 gjelder for aksjer i aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper. Likt med aksje regnes grunnfondsbevis, medlemskap og andre andeler i selskap og sammenslutning som omfattes av § 10-1, samt i tilsvarende utenlandske selskaper mv. Bestemmelsen gjelder ikke for aksje i boligselskap som nevnt i § 7-3.

(2) Bestemmelsene i § 10-31 og § 10-32 første ledd får anvendelse på fortrinnsrett til tegning av aksje og tildelingsbevis.

§ 10-30 tredje ledd oppheves. Nåværende fjerde ledd blir tredje ledd.

§ 10-31 første ledd skal lyde:

(1) Gevinst ved realisasjon av aksje regnes som skattepliktig inntekt, jf. §§ 5-20, 5-30 og kapittel 9. Ubenyttet skjerming, jf. § 10-12, kan føres til fradrag i gevinst ved realisasjon av aksjen.

§ 10-31 tredje ledd oppheves.

§ 10-32 annet ledd skal lyde:

(2) Dersom ikke annet er bestemt, settes aksjens inngangsverdi til det beløp skattyter har betalt for aksjen, tillagt eventuelle kostnader som skattyter har hatt til mekler eller lignende ved anskaffelse av aksjen.

§ 10-32 fjerde, femte og sjettede ledd oppheves.

Ny § 10-33 skal lyde:

§ 10-33 Skattemessig kontinuitet ved arv og gave av visse aksjer og andeler

(1) Ved arv eller gave av aksje og andel i selskap som nevnt i § 10-10, jf. § 10-1, fra person omfattet av § 10-12 til arving eller gavemottaker som omfattes av § 10-12, trer arvingen eller gavemottakeren inn i arvelaters eller givers inngangsverdi, skjermingsgrunnlag, ubenyttet skjermingsfradrag og øvrige skattemessige posisjoner tilknyttet aksjen eller andelen.

(2) Dødsbo skal tre inn i arvelaters inngangsverdi, skjermingsgrunnlag, ubenyttet skjermingsfradrag og øvrige skattemessige posisjoner tilknyttet aksjen eller andelen. Det samme gjelder for gjenlevende ektefelle som overtar boet uskiftet, i den utstrekning aksjene eller andelen skal anses som arvet. Den som erverver aksje eller andel ved utlodning av dødsbo, trer inn i inngangsverdi, skjermingsgrunnlag, ubenyttet skjermingsfradrag og øvrige skattemessige posisjoner tilknyttet aksjen eller andelen som gjaldt for dødsboet.

(3) Gevinst på givers hånd som følge av gavesalg til mottaker, legges til den inngangsverdi mottaker trer inn i etter reglene i første og annet ledd.

§ 10-34 annet ledd annet punktum skal lyde:

Endringen settes til årets skattepliktige inntekt før mottatt konsernbidrag som er skattepliktig etter § 10-3 første ledd første punktum, fratrukket avsatt utbytte, utlignet skatt på selskapets alminnelige inntekt etter fradrag av utlignet skatt som faller på mottatt skattepliktig konsernbidrag, godtgjørelse etter § 10-12, refusjon etter § 16-50, utlignet skatt på grunnrenteinntekt etter § 18-3 og utlignet skatt etter petroleumsskatteloven § 5.

§ 10-34 annet ledd femte til syvende punktum oppheves.

§ 10-34 sjette ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om at inngangsverdien på fondsandeler i nærmere fastsatte tilfeller skal reguleres med endring i skattlagt kapital også i aksjeselskaper eller allmennaksjeselskaper som fondet eier aksjer i.

§ 10-34 skal lyde:

(1) Den enkelte aksjes kostpris og ubenyttet skjerming fra tidligere år skal endres i følgende tilfeller:

- a. ved fondsemisjon med økning av antall aksjer i selskapet,
- b. når antall aksjer i selskapet økes ved at den enkelte aksje splittes i flere aksjer,
- c. når antall aksjer i selskapet reduseres ved at et antall aksjer gjøres om til en ny aksje,
- d. ved skattefri fusjon for så vidt gjelder kostpris og skjerming for aksjene i det overdragende selskapet, som skal omfordeles på vederlag i form av aksjer i det overtakende selskap eller i det overtakende selskaps morselskap,
- e. ved skattefri fisjon for så vidt gjelder kostpris og skjerming for innløste aksjer i det overdragende (fisjonerende) selskapet, som skal omfordeles på vederlag i form av aksjer i det eller de overtakende (utfisjonerende) selskap eller i overtakende selskaps morselskap,
- f. for skattefri fisjon som gjennomføres uten innløsning av aksjer, for så vidt gjelder kostpris og skjerming for aksjene i det overdragende selskap som skal omfordeles på vederlag i form av aksjer i det eller de over-

takende selskap eller i overtakende selskaps morselskap.

(2) Når det har skjedd en slik omfordeling, skal selskapet uten ugrunnet opphold, og senest ved utgangen av omfordelingsåret, sende melding om omfordelingen til ligningskontoret for selskapets kontorkommune. Dette gjelder likevel ikke selskap som omfattes av ligningsloven § 6-11 nr. 1-3. Selskaper som er vedtatt overført til sentral ligning, skal sende melding om omfordelingen til Sentralskattekontoret for storbedrifter. Departementet kan gi nærmere regler om omfordelingsmelding etter denne bestemmelse.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om omfordeling av aksjers kostpris og ubenyttet skjerming fra tidligere år.

Overskriften i § 10-50 skal lyde:

Bonus fra samvirkeforetak

§ 10-50 første ledd annet punktum oppheves. Nåværende tredje og fjerde punktum blir nytt annet og tredje punktum.

§ 10-51 oppheves.

§ 10-67 første ledd skal lyde:

For deltaker som ikke omfattes av § 10-12 første og tredje ledd, er mottatt utbytte ikke skattepliktig i den utstrekning det samlede utbyttet ligger innenfor den samlede inntekten som er skattlagt i medhold av § 10-65.

§ 10-67 nytt annet ledd skal lyde:

For deltaker som nevnt i § 10-12 første og tredje ledd, skal 72 prosent av mottatt utbytte, etter at utbyttet er økt med den andel av aksjonærens fradrag etter § 16-20 annet ledd som vedrører utbyttet, legges til grunn som utbytte ved beskatningen.

§ 10-68 første ledd første punktum skal lyde:

(1) Ved realisasjon av aksje skal aksjens inngangsverdi opp- eller nedreguleres med endring i selskapets beskattede inntekt gjennom deltakerens eiertid.

§ 10-68 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Første ledd gjelder ikke deltaker som nevnt i § 10-12 første og tredje ledd.

§ 11-7 fjerde ledd oppheves. Nåværende femte ledd blir fjerde ledd.

§ 11-8 annet ledd annet punktum skal lyde:

Det samme gjelder tillegg til fradragsramme i henhold til overgangsregler til skattereformen, fremførbart underkudd etter oppfylt fradragsramme i kommandittselskapet, jf. § 10-43 fjerde ledd, differansesaldoer knyttet til driftsmidler som nevnt i § 14-41 første ledd a-d og differanse som nevnt i § 11-7 fjerde ledd første punktum.

§ 12-12 annet ledd bokstav d skal lyde:

d. avgitt fradragsberettiget konsernbidrag,

§ 12-12 tredje ledd bokstav d skal lyde:

d. mottatt *skattepliktig konsernbidrag*,

§ 14-6 første ledd siste punktum oppheves.

§ 14-6 femte ledd oppheves.

§ 14-7 tredje ledd oppheves.

§ 14-81 oppheves.

Nåværende § 14-82 og § 14-83 blir § 14-81 og § 14-82.

Ny § 14-90 med deloverskrift skal lyde:

Generelle skatteposisjoner og skattemotiverte transaksjoner

§ 14-90. Bortfall eller oppgjør av generelle skatteposisjoner ved skattemotiverte transaksjoner

Denne paragraf gjelder selskap eller sammenslutning som nevnt i § 2-2 første ledd a-e og som har

skatteposisjon uten tilknytning til eiendel eller gjeldspost. Når slikt selskap mv. er part i fusjon eller fisjon eller får endret eierforhold som følge av fusjon, fisjon eller annen transaksjon, og det er sannsynlig at utnyttelse av den generelle skatteposisjonen er det overveiende motiv for transaksjonen, skal posisjonen

a. falle bort dersom den representerer en skattefordel, eller

b. inntektsføres uten rett til avregning mot underskudd dersom den representerer en skatteforpliktelse.

§ 15-2 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Stortinget fastsetter hvert år satsen for skatt til det felleskommunale skattefondet.

§ 16-10 femte ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Ved sparing på boligsparekonto i annen EØS- stat gis fradrag på grunnlag av dokumentasjon fra skattyter.

§ 16-30 første ledd siste punktum skal lyde:

Eier- og stemmekravet må være oppfylt *sammenhengende i en periode på to år som omfatter tidspunktet morskapet innvinner* utbytte fra datterselskapet.

§ 18-3 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Differansen fremføres med rente *fastsatt av departementet i forskrift.*

Presidenten: Presidenten vil først la votere over samtlige mindretallsforslag som gjelder skatteloven, og begynner med forslagene fra de minste fraksjonene.

Det voteres over forslagene nr. 20 og 21, fra Kystpartiet.

Forslag nr. 20 lyder:

«I lov av 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 7-11 første ledd bokstav d første punktum skal lyde:

Ved beregning av nettoinntekt etter bokstav a skal det gjøres et fradrag på 200 000 kroner i ligningsverdien.

Endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2005.»

Forslag nr. 21 lyder:

«I lov om skatt av formue og inntekt av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endring:

Ny § 8-7 skal lyde:

§ 8-7 Fondsavsetning for eiere av fiskefartøy:

Skattyter som driver fiskerivirksomhet med eget fiskefartøy, eller som leier ut slikt fartøy til andre som benytter fartøyet i fiskerivirksomhet, kan kreve fradrag i alminnelig inntekt for avsetning til fond etter reglene i denne bestemmelse.

Avsetningen er begrenset oppad til 30 pst. av årets alminnelig inntekt av virksomhet som nevnt i foregående ledd.

Krav om avsetning må fremmes innen utløpet av selvangivelsesfristen.

Beløp som det er gitt fradrag for etter bestemmelse foran, skal legges til skattyterens inntekt for det året midlene dispensereres, og senest ved ligningen for det femte året etter at det ble gitt fradrag for beløpet.

Departementet gir forskrift til utfylling og gjennomføring av denne bestemmelsen.

Endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2005.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Kystpartiet ble mot 1 stemme ikke bifalt.

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 18, fra Senterpartiet og Kystpartiet. Forslaget lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 16-1 skal lyde:

§ 16-1 Fradrag i skatt for enslige

(1) Enslig personlig skattyter som ikke bor i husstandsfellesskap med andre, gis fradrag i skatt og trygdeavgift når alminnelig inntekt ikke overstiger et beløp på 180 000 kroner.

(2) Fradrag som nevnt i forrige ledd skal være 1 000 kroner.

(3) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf. Når særlige hensyn tilsier det, kan departementet utvide eller begrense kretsen av personer som har krav på fradrag etter denne paragraf.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet og Kystpartiet ble mot 5 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 16 og 17, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 16 lyder:

«I lov 26. mai 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-32 første ledd første punktum skal lyde:

Minstefradraget fastsettes til et beløp som svarer til 29 pst. av summen av inntekt som omfattes av § 6-31.»

Forslag nr. 17 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 10-12 første ledd og nytt annet ledd skal lyde:

(1) Godtgjørelse fastsettes til mottatt utbytte multiplisert med 11/28 av aksjonærens skattesats for alminnelig inntekt.

(2) I følgende tilfeller fastsettes likevel godtgjørelsen til mottatt utbytte multiplisert med aksjonærens skattesats:

c. Mottaker av utbytte er et aksjeselskap eller likestilt selskap etter § 10-1 første ledd.

d. Mottatt utbytte til aktiv aksjonær, så langt utbyttet ikke overstiger den beregnede personinntekt som tilordnes aksjonæren fra selskapet i det inntektsår utbytte utdeles.

Nåværende annet, tredje og fjerde ledd blir henholdsvis tredje, fjerde og femte ledd.

§ 10-32 annet ledd skal lyde:

(2) Inngangsverdien settes til anskaffelsesverdien, eventuelt med opp- eller nedregulering med et beløp fastsatt etter § 10-34 eller § 10-35. Er beløp fastsatt etter § 10-34 positivt, skal inngangsverdien ved realisasjon som nevnt i § 10-37, og realisasjon ved overføring av aksje til selskapet som har utstedt aksjen, reguleres med 11/28 av beløpet. Forrige punktum får ikke anvendelse for realisasjon foretatt av aksjeselskap eller likestilt selskap etter § 10-1 første ledd, for realisasjon av andel i verdipapirfond, eller ved realisasjon som nevnt i § 2-5 første ledd bokstav b og annet ledd bokstav a. Anskaffelsesverdien settes til det beløp skattyter har betalt for aksjen dersom ikke annet er bestemt.

II

Endringene under I trer i kraft straks og med virkning fra og med 10. november 2004.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 65 mot 10 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.08.21)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 13, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«I skatteloven gjøres følgende endring:

I

§ 6-20 oppheves.

II

Endring under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2005.»

V o t e r i n g s t a v l e n e viste at det var avgitt 13 stemmer for forslaget og 62 stemmer mot.

(Voteringsutskrift kl. 13.08.43)

May-Helen Molvær Grimstad (KrF) (fra salen):
Eg stemde feil. Eg skulle ha stemt imot.

Presidenten: Forslaget fra Fremskrittspartiet er da med 63 mot 12 stemmer ikke bifalt.

Det voteres over forslagene nr. 11 og 12, fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet.

Forslag nr. 11 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endring:

I

§ 6-32 nytt første ledd skal lyde:

(1) Minstefradraget fastsettes til et beløp som svarer til 44 pst. av summen av inntekt som omfattes av § 6-31. Beregningsgrunnlag avrundes nedover til nærmeste tall som kan deles med 100. Stortinget fastsetter den nedre og øvre grense for minstefradrag. Stortinget kan fastsette en særskilt nedre grense for minstefradrag som beregnes av og gis i inntekt som omfattes av § 6-31 første ledd a, c eller d eller annet ledd. Skattyter som både har inntekt som nevnt i foregående punktum og inntekt som omfattes av § 6-31 første ledd b, gis det høyeste av

- minstefradrag beregnet med særskilt nedre grense, men uten at minstefradrag beregnes av inntekt omfattet av § 6-31 første ledd b, eller
- minstefradrag beregnet av samlet inntekt, men uten at særskilt nedre grense kommer til anvendelse.

II

Endring under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2005.»

Forslag nr. 12 lyder:

«I skatteloven gjøres følgende endring:

I

§ 6-81 skal lyde:

§ 6-81. Særfradrag for alder og uførhet m.v.

(2) Særfradrag for alder gis etter følgende regler:

Fra og med den måned skattyter fyller 70 år, gis det et særfradrag i alminnelig inntekt på 1 697 kroner pr. påbegynt måned. Ektefeller har til sammen rett til samme særfradrag som en enslig.

Bestemmelsen i a gjelder tilsvarende når skattyter etter fylte 67 år tar ut alderspensjon etter § 19-6 i folketrygdloven. Tar skattyteren bare ut en del av full alderspensjon, reduseres særfradraget tilsvarende. Tar begge ektefeller ut deler av full alderspensjon, er den høyeste pensjonsandelen avgjørende for denne reduksjonen.

Dersom begge ektefeller har alderspensjon fra folketrygden, fordeles særfradraget med en halvpart på hver.

(2) Fra og med den måned skattyter mottar foreløpig uførestønad etter folketrygdloven § 12-16 eller uførepensjon fordi ervervsevnen er satt ned med minst 2/3, gis det et særfradrag i alminnelig inntekt på 1 697 kroner pr. påbegynt måned.

(3) Andre skattytere enn nevnt i første og annet ledd som har mottatt rehabiliteringspenger, foreløpig uføre-

stønad eller attføringspenger etter folketrygdloven eller uførepensjon etter nevnte lov eller andre lover, skal for hver påbegynt måned slike ytelser er mottatt ha et særfradrag lik halvparten av månedsfradraget etter første ledd a første punktum.

(4) Reglene om ektefeller i denne paragraf gjelder tilsvarende for samboere som omfattes av § 2-16.

(5) Departementet kan gi forskrift om fordelingen av særfradrag etter denne paragraf.

II

Endring under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2005.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet ble med 62 mot 13 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.09.23)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 7 og 8, fra Arbeiderpartiet.

Forslag nr. 7 lyder:

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 10-12 første ledd og nytt andre ledd skal lyde:

(1) Godtgjørelse fastsettes til mottatt utbytte multiplisert med 12/28 av aksjonærens skattesats for alminnelig inntekt.

(2) I følgende tilfeller fastsettes likevel godtgjørelsen til mottatt utbytte multiplisert med aksjonærens skattesats:

- a) Mottaker av utbyttet er et aksjeselskap eller likestilt selskap etter § 10-1 første ledd.
- b) Mottatt utbytte til aktiv aksjonær, så langt utbyttet ikke overstiger den beregnede personinntekt som tilordnes aksjonæren fra selskapet i det inntektsåret utbyttet utdeles.
- c) For den del av samlet utbytte til aksjonæren som ikke overstiger 10 000 kroner (bunnfradrag).

Nåværende annet, tredje og fjerde ledd blir henholdsvis tredje, fjerde og femte ledd.

§ 10-32 annet ledd skal lyde:

(2) Inngangsverdien settes til anskaffelsesverdien, eventuelt med opp- eller nedregulering med et beløp fastsatt etter § 10-34 eller § 10-35. Er beløp fastsatt etter § 10-34 positivt, skal inngangsverdien ved realisasjon som nevnt i § 10-37, og realisasjon ved overføring av aksje til selskapet som har utstedt aksjen, reguleres med 12/28 av beløpet. Forrige punktum får ikke anvendelse på realisasjon foretatt av aksjeselskap og likestilt selskap etter § 10-1 første ledd, ved realisasjon av andel i verdipapirfond, eller ved realisasjon som nevnt i § 2-5 første ledd bokstav b og annet ledd bokstav a. Anskaffelsesverdien settes til det beløp skattyter har betalt for aksjen dersom ikke annet er bestemt.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for realisasjon og for utbytte besluttet utdelt fra og med 2. november 2004.»

Forslag nr 8 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 12-16 andre ledd oppheves.

Nåværende tredje ledd blir nytt andre ledd.

§ 12-17 oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2005.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Arbeiderpartiet ble med 57 mot 19 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.09.48)

Presidenten: Det votes over forslag nr 6, fra Arbeiderpartiet og Kystpartiet. Forslaget lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 6-20 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Fradrag kan samlet gis med inntil 2 200 kroner eller med en forholdsmessig del av dette beløpet når fradragsberettiget kontingent er betalt for bare en del av inntektsåret.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2005.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Kystpartiet ble med 56 mot 20 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.10.09)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 5, fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet. Forslaget lyder:

«I skatteloven gjøres følgende endring:

I

§ 14-43 første ledd litra d. skal lyde:

d. personbiler, traktorer, maskiner, redskap, instrumenter, inventar mv. – 25 pst.

II

Endring under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2005.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet ble med 53 mot 23 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.10.34)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 3 og 4, fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 3 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 6-50 oppheves.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning f.o.m. inntektsåret 2005.»

Forslag nr. 4 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 4-12 andre, tredje, fjerde og sjettede ledd skal lyde:

(2) Aksje notert på SMB-listen ved Oslo Børs verdsettes til kursverdien 1. januar i ligningsåret.

(3) Ikke børsnotert aksje verdsettes til aksjens forholdsmessige andel av aksjeselskapets eller allmennaksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi 1. januar året før ligningsåret fordelt etter pålydende.

(4) Ikke-børsnotert aksje i utenlandsk selskap verdsettes til aksjens antatte salgsværdi 1. januar i ligningsåret. Aksjen skal verdsettes etter tredje ledd når skattyteren krever dette og kan sannsynliggjøre selskapets skattemessige formuesverdi.

(6) Grunnfondsbevis i sparebank, gjensidig forsikringsselskap, kreditt- og hypotekforening og selveiende finansieringsforetak verdsettes til kursverdien 1. januar i ligningsåret. Er kursen ikke notert eller kjent, settes verdien til den antatte salgsværdi.

§ 4-13 første ledd skal lyde:

(1) For aksjeselskap eller allmennaksjeselskap som er stiftet året før ligningsåret, settes aksjeverdien til summen av aksjenes pålydende beløp og overkurs. Er stiftelsen skjedd ved overgang fra personlig firma til aksjeselskap eller allmennaksjeselskap, legges verdien 1. januar i ligningsåret til grunn, fastsatt i samsvar med § 4-12 tredje ledd.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2005.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 47 mot 27 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.10.56)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 2, fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 5-15 andre ledd fjerde punktum oppheves.

II

Endringene under trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2005.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble med 43 mot 33 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.11.21)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 1, fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet. Forslaget lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-83 første ledd nytt 3. punktum skal lyde:

Kravet til minste kostnads- og fradragnivå gjelder ikke tilsynskostnader på grunn av forsørgt barns sykdom eller annen varig svakhet.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet ble med 42 mot 34 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.11.48)

Presidenten: Vi skal så over til votering over innstillingen under skatteloven. Her står det forskjellige fraksjoner bak nesten annenhver paragraf. For å redusere antallet voterings vil presidenten la votere samlet over de paragrafer som samme fraksjon ønsker å gå imot.

Vi begynner med de paragrafer osv. som den største fraksjonen, Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, går imot. Det er § 5-15 første ledd e nr. 1, § 6-83 første ledd, § 8-1 tredje ledd siste punktum og nytt niende ledd, § 8-3 annet ledd første punktum og femte ledd første punktum, § 9-3 annet ledd og sjettede ledd første punktum, § 10-50 første ledd annet punktum, § 10-51, § 14-6 første ledd siste punktum og femte ledd, § 14-7 tredje ledd og § 14-81.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 42 mot 34 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.13.11)

Presidenten: Det votes så over de paragrafer osv. som Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet går imot. Det er § 1-2 tredje ledd, § 4-12 første, annet og sjuende ledd, § 6-11, Kapittel 7, §§ 7-1, 7-2, 7-3, 7-10 og 7-11, § 8-1 fjerde ledd og § 15-2 nytt annet ledd.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 43 mot 33 stemmer.

(Votering kl. 13.13.55)

Presidenten: Det votes over en paragraf som Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet går imot. Det er § 6-15.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 46 mot 30 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.14.24)

Presidenten: Det voteres så over § 6-50 annet ledd nytt tredje punktum, fjerde ledd annet punktum og sjette ledd. Her vil Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti gå imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 47 mot 29 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.14.53)

Presidenten: Det voteres over § 6-13 og § 6-44. Her går Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kystpartiet imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 51 mot 24 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.15.28)

Presidenten: Det voteres så over de paragrafene som Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet går imot. Det er § 5-2, Ny § 5-22, § 10-10, § 10-12, § 10-30, § 10-31, § 10-32, Ny § 10-33, § 10-34, § 10-67 og § 10-68.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 52 mot 23 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.16.17)

Presidenten: Det voteres over de paragrafer som Fremskrittspartiet og Kystpartiet er imot. Det er Ny § 2-38, § 8-15 annet ledd første og tredje punktum, § 8-15 tredje ledd femte til tiende punktum, § 8-17 annet ledd, § 8-18, § 8-19, §§ 10-20 til 10-25, § 10-34 annet og sjette ledd, § 11-8, § 12-12, § 14-90 og § 16-30.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 63 mot 13 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.17.09)

Presidenten: Til slutt voteres det over de paragrafer som SV går imot. Det er § 5-13, § 6-12, § 8-15 annet ledd nytt fjerde, femte og sjette punktum, § 8-15 syvende ledd og § 8-17 tredje ledd.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 64 mot 11 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.17.43)

Presidenten: Det voteres over de paragrafer osv. under XIV som det nå ikke er votert over.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

XV

I lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon gjøres følgende endring:

§ 1-1 annet ledd skal lyde:

(2) *Pensjonsordning etter loven her kan opprettes ved avtale med*

- a. *selskap som har tillatelse fra norske myndigheter til å drive virksomhet her i riket som livsforsikringssselskap,*
- b. *selskap som er hjemmehørende i en annen stat innenfor EØS-området og som har adgang til å drive livsforsikringsvirksomhet i Norge,*
- c. *pensjonskasse som er forsikringsteknisk oppbygget og godkjent av Kredittilsynet,*
- d. *pensjonskasse etablert i annen stat innenfor EØS-området etter nærmere bestemmelser gitt av Kongen.*

XVI

I lov 24. november 2000 nr. 84 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) gjøres følgende endring:

§ 2-2 skal lyde:

Pensjonsordning etter loven her kan opprettes ved avtale med

- a. *institusjon som har tillatelse fra norske myndigheter til å drive virksomhet her i riket som bank, livsforsikringssselskap, pensjonskasse eller forvaltningsselskap for verdipapirfond,*
- b. *kredittinstitusjon, livsforsikringssselskap eller forvaltningsselskap for verdipapirfond som er hjemmehørende i en annen stat innenfor EØS-området og som har adgang til å drive tilsvarende virksomhet som nevnt i bokstav a her i riket,*
- c. *pensjonskasse etablert i annen stat innenfor EØS-området etter nærmere bestemmelser gitt av Kongen.*

XVII

I lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner mv. gjøres følgende endringer:

§ 3 annet ledd skal lyde:

Det ytes også kompensasjon for merverdiavgift betalt ved innførsel av varer fra utlandet, Svalbard og Jan Mayen og for merverdiavgift ved kjøp av tjenester fra utlandet, Svalbard og Jan Mayen.

§ 9 skal lyde:

Kompensasjon etter denne lov skal utbetales innen 3 uker etter at fristen etter § 7 for å sende inn oppgave er utløpt. Dersom kompensasjonsoppgaven mottas etter utløpet av fristen i § 7 skal kravet avvises. *Med de begrens-*

ninger som følger av § 10 kan kravet tas med i oppgaven for en senere periode. For krav som tas med i oppgaven for en senere periode, skal kompensasjon utbetales innen 3 uker etter at fristen for denne perioden er utløpt.

§ 10 tredje ledd skal lyde:

For virksomheter som nevnt i § 2 bokstav a er foreldelsesfristen sammenfallende med fristen for å sende inn oppgave for neste periode.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

XVIII

Ikrafttredelse

Endringene under VIII § 9-6 nr. 5 bokstav c og d trer i kraft straks med virkning for klagesaker som Sivilombudsmannen har avgitt uttalelse i fra og med 1. januar 2000.

Endringene under XIV § 8-15 annet ledd første punktum og tredje punktum, § 8-17 annet ledd annet og tredje punktum, § 8-19, § 10-34 annet ledd annet punktum og femte punktum og sjette ledd, trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2004.

Endringene under XIV § 10-34 annet ledd sjette og syvende punktum trer i kraft straks med virkning for realisasjoner som skjer fra og med 26. mars 2004.

Endringene under XIV ny § 2-38 og § 8-15 tredje ledd femte punktum og nytt sjette punktum trer i kraft straks med virkning for utbytte som innvinnes fra og med inntektsåret 2004 og gevinster og tap som realiseres fra og med 26. mars 2004.

Endringene under XIV § 8-15 tredje ledd nytt syvende til tiende punktum, § 11-7 fjerde ledd, § 11-8 annet ledd annet punktum og ny § 14-90 trer i kraft straks med virkning fra og med 6. oktober 2004.

Endringene under IV § 3 annet ledd første punktum, VI, VIII § 6-6 bokstav g, XII, XIV § 2-30 første ledd bokstav k nr. 1 og 2 trer i kraft straks.

Endringene under VIII § 6-11 nr. 1 bokstav b og nr. 4 bokstav b og § 6-16 bokstav c, XIII, XIV § 4-12, § 5-13 første og annet ledd, § 5-15 første ledd bokstav e nr. 1, § 6-3 fjerde ledd annet punktum, § 6-11, § 6-12 annet ledd, § 6-13 første ledd, § 6-15, § 6-32 første ledd, § 6-44 første ledd annet punktum, § 6-50 annet ledd nytt tredje punktum, fjerde ledd annet punktum og sjette ledd, § 6-80, § 6-83 første ledd, § 6-90 første ledd bokstav c, kapittel 7, § 8-1 tredje ledd siste punktum, fjerde ledd og nytt niende ledd, § 8-3 annet ledd først punktum og femte ledd første punktum, § 8-15 annet ledd nytt fjerde, femte og sjette punktum og syvende ledd første punktum, § 8-17 tredje ledd, § 8-18 annet ledd, § 9-3 annet ledd innledningen og sjette ledd, §§ 10-20 – 10-25, § 10-50, § 10-51, § 12-12 annet ledd bokstav d og tredje ledd bokstav d, § 14-6 første ledd siste punktum og femte ledd, § 14-7 tredje ledd, § 14-81, § 16-10 femte ledd nytt tredje punk-

tum, § 16-30 første ledd siste punktum og § 18-3 fjerde ledd annet punktum trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2005.

Endringene under II, XIV § 1-2 tredje ledd og § 15-2 nytt annet ledd trer i kraft straks med virkning for skatt fra og med inntektsåret 2005.

Endringene under V § 5 første ledd nr. 1 bokstav c og ny bokstav e, nr. 2 og nr. 3, § 5 a annet ledd nr. 7, ny nr. 8 og ny nr. 9, § 5 b første ledd nr. 5, VIII § 10-1 nr. 1 bokstav d, XIV § 5-1 nytt tredje ledd og XVII trer i kraft straks med virkning fra 1. januar 2005.

Endringene under I, III, V § 16 første ledd ny nr. 15, VII, VIII § 6-10 nr.1, IX, X, XI, XIV § 6-46 nytt fjerde ledd, XV og XVI gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Endringene under VIII § 3A-1 nr. 1 og § 3A-3 nr. 1 trer i kraft fra den tid departementet bestemmer.

Endringene under VIII § 6-4 nr. 5, § 6-5 nr. 3, § 6-11 nr. 4, XIV § 5-2 nytt annet ledd, ny § 5-22, § 10-10 første ledd første punktum, § 10-12, § 10-30, § 10-31, § 10-32 annet, fjerde, femte og sjette ledd, ny § 10-33, § 10-34, § 10-67 første ledd og nytt annet ledd, § 10-68 første punktum og § 10-68 nytt annet ledd trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2006.

Endringene under IV § 14 nytt femte ledd og § 15 nytt sjette ledd trer i kraft straks, med virkning for arv og gave hvor rådigheten, jf. arveavgiftsloven §§ 9 og 10, går over 1. januar 2006 eller senere.

Presidenten: Det voteres først over XVIII tredje, fjerde og femte ledd. Her har Fremskrittspartiet og Kystpartiet varslet et de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 63 mot 13 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 13.18.34)

Presidenten: Det voteres så over de øvrige ledd under XVIII.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

XIX

Overgangsregler

Ved ikrafttredelse av endringer under XIV § 2-38 gjelder følgende overgangsregler:

Overgangsregel A:

For inntekt som innvinnes og tap som oppofres i tidsrommet fra 6. oktober 2004 til 6. oktober 2006, skal perioden for måling av kapital- og stemmeandel etter § 2-38 tredje ledd b til d strekke seg fra 6. oktober 2004 til tidspunktet for innvinningen eller oppofrelsen. For inntekt som innvinnes eller tap som oppofres før 6. oktober 2004, skal kapital- og stemmeandelen på tidspunktet for innvinning eller oppofrelse være avgjørende. Denne

overgangsregelen skal bare anvendes dersom det er til gunst for skattyter.

Overgangsregel B:

(1) Selskap som nevnt i skatteloven § 2-38 første ledd kan kreve å få fastsatt skattepliktig gevinst for inntektsåret 2004 på aksjer og andre eiendeler som omfattes av skatteloven § 2-38 annet ledd, etter en nettberegning slik at skattepliktig gevinst settes lik netto gevinst fratrukket netto tap beregnet som angitt i a og b nedenfor.

a. Selskapets netto gevinst fremkommer ved beregning av selskapets samlede gevinst innvunnet i perioden 1. januar til 26. mars 2004 med fradrag for samlede tap ved realisasjon i samme periode av aksjer mv. som omfattes av skatteloven § 2-38 annet ledd.

b. Selskapets netto tap fremkommer ved beregning av selskapets samlede tap ved realisasjon i perioden 26. mars til 31. desember 2004 av aksjer mv. som omfattes av skatteloven § 2-38 annet ledd som selskapet eide 25. mars 2004, med fradrag for selskapets samlede gevinst innvunnet i perioden 26. mars til 31. desember 2004 av aksjer mv. som omfattes av skatteloven § 2-38 annet ledd som selskapet eide 25. mars 2004. Netto tap som nevnt i forrige punktum beregnes etter de regler som gjaldt 25. mars 2004.

(2) Netto tap etter første ledd b kan ikke trekkes fra i andre inntektskilder enn netto gevinst etter første ledd a. Netto tap som overstiger netto gevinst etter første ledd faller bort med mindre det benyttes etter reglene i tredje ledd.

(3) Netto tap som overstiger netto gevinst ved beregning av skattepliktig gevinst etter første ledd, kan trekkes fra i mottatt konsernbidrag med beløp tilsvarende skattepliktig gevinst beregnet etter første ledd hos giverselskapet. Anvendelse av reglene i dette ledd er betinget av at giver og mottaker pr. 1. januar 2004 tilhørte samme konsern, jf. skatteloven § 10-4.

(4) Tap som nevnt i første ledd b som skyldes overføring mellom selskap som på realisasjonstidspunktet tilhører samme konsern, jf. skatteloven § 10-4, skal ikke tas i betraktning ved beregning av skattepliktig gevinst etter disse regler. Retten til å ta hensyn til tap som nevnt i første ledd b ved beregning av skattepliktig gevinst etter første ledd, er betinget av at selskapet ikke innen 31. desember 2005 erverver aksjer eller andre eiendeler som omfattes av skatteloven § 2-38 annet ledd i det selskap den tapsutløsende realisasjon gjelder. Erverv som nevnt i foregående punktum skal medføre omberegning av skattepliktig gevinst etter første og tredje ledd, med virkning for inntektsåret 2005.

(5) Selskap mv. som nevnt i skatteloven § 2-38 første ledd kan kreve fradrag for tap på aksjer som er realisert i perioden 26. mars 2004 til 31. desember 2005 ved likvidasjon av aksjeselskap, allmennaksjeselskap eller tilsvarende selskap hjemmehørende i andre EØS-land, dersom likvidasjonen var vedtatt av det likviderende selskapets generalforsamling, jf. aksjeloven og allmennaksjeloven §§ 16-1, før 26. mars 2004. Likestilt med generalforsamlingsvedtak i forrige punktum er beslutning om oppløs-

ning fattet av tingretten etter aksjeloven og allmennaksjeloven §§ 16-15 og dom i medhold av aksjeloven og allmennaksjeloven §§ 16-19. Tap ved likvidasjon etter første punktum, jf. annet punktum, som realiseres i perioden 26. mars til 31. desember 2004 inngår i eventuell beregning av netto tap etter første ledd bokstav b. I den utstrekning tap ved likvidasjon etter første punktum, jf. annet punktum, ikke kommer til fradrag i netto gevinst etter første ledd bokstav a, kan tapet føres til fradrag etter skattelovens alminnelige regler.

(6) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne overgangsregel.

Overgangsregel C:

(1) Aksjeselskap og allmennaksjeselskap som har alminnelig skatteplikt til Norge, skal foreta inntektsføring i 2005 etter denne overgangsregel når selskapets generalforsamling i dette inntektsåret har truffet beslutning om utdeling av ubeskattet inntekt, som nedenfor bestemt. Overgangsregelen skal, så langt den passer, også gjelde for likestilt selskap og sammenslutning som nevnt i skatteloven § 2-2 første ledd b-e.

(2) Inntektsføring skal foretas når det oppstår underdekning ved at selskapets egenkapital i henhold til balansen i årsoppgjøret for 2004 er lavere enn summen av:

a. innbetalt aksjekapital, herunder overkurs, og en beregnet egenkapitalandel av netto positive midlertidige forskjeller mellom de verdiene som fremkommer i balansen i årsoppgjøret og selskapets skattemessige verdier. Ved beregningen etter første punktum gjelder annet til fjerde punktum i skatteloven § 10-5 annet ledd og overgangsregel D tilsvarende.

b. netto gevinst, etter fradrag for tap, som er innvunnet etter 25. mars 2004 og som ville vært skattepliktig etter de regler som gjaldt 25. mars 2004, i den utstrekning gevinst ikke skattlegges og tap ikke kommer til fradrag etter skatteloven § 2-38. Netto gevinst etter første punktum beregnes etter de regler som gjaldt 25. mars 2004. Beløpet som fastsettes etter første og annet punktum skal reduseres med skatten på det beløpet som er inntektsført etter denne overgangsregel.

(3) Inntektsføring skal bare foretas så langt underdekningen skyldes at:

a. selskapet har avsatt til utbytte i selskapets årsoppgjør for 2004, eller

b. selskapet har gitt konsernbidrag med virkning for inntektsåret 2004, som overstiger selskapets alminnelige inntekt i 2004, eller

c. selskapet i 2005 har besluttet å dele ut utbytte, jf. skatteloven § 10-11, som overstiger avsetningen til utbytte i årsregnskapet for 2004, eller

d. selskapet i 2005 har besluttet å dele ut mer enn aksjens forholdsmessige andel av innbetalt aksjekapital, herunder overkurs, ved nedsettelse av aksjekapitalen med innløsning av enkeltaksje.

(4) Inntekten settes til et bruttobeløp som, etter at beregnet skatt av bruttobeløpet er trukket fra, tilsvarende det utbyttet eller konsernbidraget som er avsatt eller utdelt ut over grensen etter annet ledd, jf. tredje ledd. Inntekten

skal likevel settes ned i samsvar med bestemmelsene i femte og sjette ledd.

(5) Inntekten reduseres med korreksjonsinntekt som selskapet må inntektsføre i 2004 og 2005 på grunn av utdelinger som selskapets generalforsamling har besluttet i 2005.

(6) Inntekten som fremkommer etter fjerde og femte ledd, reduseres forholdsmessig med andelen av den samlede utdeling, jf. tredje ledd, som tilfaller aksjonærer som ikke har rett til godtgjørelse etter skatteloven § 10-12 for det mottatte beløp. Det skal likevel ikke foretas inntektsreduksjon ved utdeling til aksjonær som nevnt i foregående punktum, i den utstrekning slik aksjonær lar inntekten strømme gjennom ett eller flere ledd i en eierkjede, og inntekten i 2005 innvinnes som utbytte av aksjonærer som har rett til godtgjørelse etter skatteloven § 10-12 for det mottatte beløp.

(7) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling og gjennomføring av denne overgangsregel.

Overgangsregel D:

For inntektsårene 2004 og 2005 skal følgende gjelde for selskap mv. som er omfattet av skatteloven § 10-5:

(1) Differansen mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på aksjer og andre eiendeler som omfattes av skatteloven § 2-38 annet ledd, og som er i behold i selskapet ved utløpet av inntektsåret, skal anses som en midlertidig forskjell mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi i forhold til skatteloven § 10-5 annet ledd. Skattemessig verdi etter første punktum beregnes etter de regler som gjaldt 25. mars 2004.

(2) Ved anvendelse av skatteloven § 10-5 annet ledd annet punktum, skal det ved beregning av egenkapitalandelen av slike midlertidige forskjeller som omfattes av første ledd, ikke gjøres fradrag for en beregnet skatteforpliktelse knyttet til differansen mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling og gjennomføring av denne overgangsregel.

Overgangsregel E:

(1) Det skal ikke foretas realisasjonsoppgjør når personlig skattyter etter denne overgangsregel overfører samtlige av sine aksjer i samme selskap mot vederlag i aksjer i nystiftet aksjeselskap, allmennaksjeselskap eller tilsvarende selskap i andre EØS-land, når det i henhold til stiftelsesdokumentet skjer en overføring av aksjene til dekning av hele eller deler av aksjekapitalen. Selskapet kan bare stiftes med innskudd av aksjer og kontanter. Ved stiftelsen må det mottakende selskap bli eier av minst 90 prosent av aksjekapitalen i de overførte selskaper.

(2) Skattemessig inngangsverdi på overdragende skattyters vederlag i aksjer settes lik skattyters inngangsverdi på de overførte aksjer med tillegg av eventuelt kontantinnskudd. Overdragende skattyters øvrige skatteposisjoner knyttet til de overførte aksjer, herunder ervervs-tidspunkt og skattemessig innbetalt aksjekapital, herunder overkurs, videreføres på vederlagsaksjene. Mottakende selskap må videreføre overdragende aksjonærers skattemessige inngangsverdier og ervervs-tidspunkt knyttet til de overførte aksjer.

(3) Denne overgangsregel kommer bare til anvendelse ved overføring av aksje hvor mottakende selskap er stiftet og melding om dette er sendt Foretaksregisteret innen 31. desember 2005.

(4) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne overgangsregel.

Ved ikrafttredelse av endringene under XIV § 10-10 første ledd første punktum, § 10-12, § 10-30, § 10-31 første og tredje ledd og § 10-32 annet ledd gjelder følgende overgangsregler:

Avvikling av reglene om beregnet personinntekt for aksjonærer

Bestemmelsene i skatteloven §§ 12-10 til 12-17 om beregnet personinntekt, får ikke anvendelse for aksjonær i aksjeselskap, herunder allmennaksjeselskap.

Rett til fremføring av ubenyttet godtgjørelse

Godtgjørelse som er opptjent før 1. januar 2006, men som ikke er kommet til fradrag i utlignet skatt av alminnelig inntekt, kan fremføres til fradrag i skatt av alminnelig inntekt i ti år etter at godtgjørelsen er opptjent.

Følgende overgangsregel til de samme endringene trer i kraft straks, med virkning fra 1. januar 2005:

Fastsettelse av aksjens skjermingsgrunnlag

(1) Aksjens skjermingsgrunnlag etter §§ 10-12 og 10-31, jf. § 10-32, settes til aksjens historiske kostpris tillagt eventuelle RISK-beløp fra det tidsrommet aksjonæren har eid aksjen.

(2) For aksjer med samlet negativt RISK-beløp som overstiger aksjens opprinnelige kostpris (negativ inngangsverdi), settes aksjens skjermingsgrunnlag lik aksjens negative inngangsverdi. Det skal ikke beregnes skjerming av negativt skjermingsgrunnlag.

(3) For ikke-børsnoterte aksjer hvor inngangsverdien er oppregulert med hjemmel i den tidligere selskapsskatteloven 20. juli 1991 nr. 65 § 10-2 nr. 4 annet og tredje ledd, settes aksjens skjermingsgrunnlag til aksjens opprinnelige kostpris tillagt eventuelle RISK-beløp knyttet til aksjen, eller til aksjens forholdsmessige andel av selskapets samlede skattemessige formuesverdi pr. 1. januar 1992 tillagt eventuelle RISK-beløp knyttet til aksjen. Fordelingen av selskapets formuesverdi foretas etter aksjenes pålydende beløp. Ved realisasjon av ikke-børsnoterte aksjer hvor inngangsverdien er oppregulert med hjemmel i den tidligere selskapsskatteloven 20. juli 1991 nr. 65 § 10-2 nr. 4 annet og tredje ledd, kan aksjens takstverdi pr. 1. januar 1992, eller aksjens forholdsmessige andel av selskapets regnskapsmessige egenkapital pr. 1. januar 1992, likevel benyttes som inngangsverdi ved gevinstberegningen.

(4) For børsnoterte aksjer hvor inngangsverdien er oppregulert med hjemmel i den tidligere selskapsskatteloven 20. juli 1991 nr. 65 § 10-2 nr. 2 eller 3, settes aksjens skjermingsgrunnlag til aksjens oppregulerte verdi tillagt eventuelle RISK-beløp knyttet til aksjen, eller til aksjens opprinnelige kostpris tillagt eventuelle RISK-beløp knyttet til aksjen.

(5) Skattyter som eier aksjer i aksjeselskap eller allmennaksjeselskap, plikter å gi opplysninger om aksjens

inngangsverdi i ligningsårene 2005 og 2006. Likt med aksje regnes grunnfondsbevis, medlemskap og andre andeler i selskap og sammenslutning som omfattes av skatteloven § 10-1. Departementet kan i forskrift unnta enkelte grupper fra opplysningsplikten, og gi nærmere regler om gjennomføringen av plikten.

Ved ikrafttredelse av endringen under XIV § 6-12 annet ledd gjelder følgende overgangsregel:

Til § 6-12 annet ledd:

Saldoavskrivningsgrunnlag pr. 1. januar 2005 for biler registrert første gang før dette tidspunkt, settes til det beløp saldo hadde vært dersom listeprisen som ny hadde vært avskrevet med 17 % årlig saldoavskrivning fra registreringstidspunkt.

Ved ikrafttredelse av endringen under XIV § 8-15 tredje ledd femte punktum og nytt sjette punktum gjelder følgende overgangsregler:

Overgangsregel A:

Ved beregning av aksjegevinst eller aksjetap som realiseres i perioden fra og med 26. mars 2004 til og med 31. desember 2005, og som skal føres på konto for skattlagt kapital, skal aksjens inngangsverdi ikke reguleres i medhold av skatteloven § 10-32 fjerde og femte ledd eller § 10-34.

Overgangsregel B:

(1) Selskap innenfor ordningen skal foreta inntektsføring i 2005 etter denne overgangsregel, når selskapets generalforsamling i dette inntektsåret har besluttet utdeling av utbytte eller konsernbidrag som nedenfor bestemt.

(2) Inntektsføring skal foretas ved utdeling av netto gevinst, etter fradrag for tap, som er tillagt selskapets konto for skattlagt inntekt etter skatteloven § 8-15 tredje ledd femte og sjette punktum, når netto gevinst også er korrigert for reguleringsbeløp som ikke tas i betraktning etter overgangsregel A. Ved utdeling fra selskapets konto for skattlagt inntekt, skal annen skattlagt inntekt anses utdelt før inntekt som nevnt i første punktum.

(3) Inntekten settes til et bruttobeløp som, etter at beregnet skatt av bruttobeløpet er trukket fra, svarer til utdeling som nevnt i annet ledd første punktum.

(4) Inntekten som fremkommer etter tredje ledd, reduseres forholdsmessig med andelen av den samlede utdeling, jf. annet ledd første punktum, som tilfaller aksjonærer som ikke har rett til godtgjørelse etter skatteloven § 10-12 for det mottatte beløp. Det skal likevel ikke foretas inntektsreduksjon ved utdeling til aksjonær som nevnt i foregående punktum, i den utstrekning slik aksjonær lar inntekten strømme gjennom ett eller flere ledd i en eierkjede, og inntekten i 2005 innvinnes som utbytte av aksjonærer som har rett til godtgjørelse etter skatteloven § 10-12 for det mottatte beløp.

(5) Inntekt etter denne overgangsregel skal ikke legges til selskapets konto for skattlagt inntekt etter skatteloven § 8-15 tredje ledd tredje punktum.

(6) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling og gjennomføring av denne overgangsregel.

Ved ikrafttredelse av endringen under XIV § 8-15 tredje ledd nytt tiende punktum gjelder følgende overgangsregel:

Konsernbidrag som er besluttet før 6. oktober 2004 skal ikke tas i betraktning ved anvendelsen av skatteloven § 8-15 tredje ledd tiende punktum.

Ved ikrafttredelse av endringen under XIV § 8-18 annet ledd, §§ 10-20 – 10-25, § 12-12 annet ledd bokstav d, § 12-12 tredje ledd bokstav d gjelder følgende overgangsregel:

a) *30 prosent av innrømmede fradrag for aksjonærbidrag tilbakeføres til skattlegging dersom en aksjonær overdrar aksjer eller tar bopel utenfor riket innen tre år etter utløpet av det siste året da fradrag er innrømmet, eller selskapet fusjonerer eller fisjonerer i etableringsperioden eller innen tre år etter utløpet av etableringsperioden.*

b) *Overdras bare en del av en aksjepost, tilbakeføres en forholdsmessig andel av innrømmede fradrag svarende til de aksjene som er overdratt.*

c) *Tilbakeførte beløp skattlegges som inntekt i det året da overdragelse, utflytting, fusjon eller fisjon fant sted.*

Ved ikrafttredelse av endringen under XIV § 9-3 sjette ledd og § 14-81 gjelder følgende overgangsregler:

a) Til § 9-3 sjette ledd:

Ved realisasjon i 2005 eller senere av alminnelig gårdsbruk eller skogbruk fastsettes skattyters inngangsverdi med utgangspunkt i historisk kostpris med tillegg av senere aktiverte kostnader og fradrag for foretatte avskrivninger. Den del av kostpris og tillegg som etter fordeling ikke faller på avskrivbare driftsmidler eller våningshus, oppreguleres etter prisstigningen i eiertiden etter regler og satser som fastsettes av departementet.

b) Til § 14-81:

Dersom summen av de inntil fire siste års skattlagte skogbruksinntekter etter gjennomsnittsligning overstiger summen av de faktiske skogbruksinntekter i samme periode, skal dette gjennomsnittsoverheng komme til fradrag i skogbruksinntekten for 2005. Dersom summen av de inntil fire siste års skattlagte skogbruksinntekter etter gjennomsnittsligning er lavere enn summen av de faktiske skogbruksinntekter i samme periode, skal dette gjennomsnittsunderheng tas til inntekt for inntektsåret 2005.

Ved ikrafttredelse av endringen under XIV § 16-30 første ledd siste punktum gjelder følgende overgangsregel:

For utbytte som innvinnes i tidsrommet fra 1. januar 2005 til 6. oktober 2006, skal perioden for måling av kapital- og stemmeandel strekke seg fra 6. oktober 2004 til tidspunktet for innvinningen. Denne overgangsregelen skal bare anvendes dersom det er til gunst for skattyter.

Presidenten: Det voteres først over overgangsreglene A, B, C og D til § 2-38. Her går Fremskrittspartiet og Kystpartiet imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 60 mot 13 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.19.13)

Presidenten: Det voteres over overgangsregel E til § 2-38.

Siv Jensen (FrP) (fra salen): President! Fremskrittspartiet har varslet at vi går imot.

Presidenten: Presidenten har fått opplyst at hele komiteen står bak.

Siv Jensen (FrP) (fra salen): Det er litt vanskelig å holde oversikten med det nye voteringsopplegget, men for ordens skyld stemmer vi imot.

Presidenten: Det voteres da over overgangsregel E. Som dere har hørt, ønsker Fremskrittspartiet å stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 61 mot 13 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.20.19)

Presidenten: Det voteres videre over overgangsreglene til § 10-10 osv. fram til § 6-12. Her har Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 53 mot 23 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.20.49)

Presidenten: Det voteres så over overgangsreglene til § 6-12. Sosialistisk Venstreparti vil her gå imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 64 mot 10 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.21.13)

Presidenten: Det skal nå voteres over overgangsreglene til § 8-15 osv. fram til § 9-3. Her vil Fremskrittspartiet og Kystpartiet gå imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 61 mot 13 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.21.39)

Presidenten: Det voteres over overgangsreglene til § 9-3 og § 14-81. Her vil Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet gå imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 42 mot 34 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.22.11)

Presidenten: Overgangsregelen til § 16-30 tas opp til votering.

Fremskrittspartiet og Kystpartiet har varslet at de vil gå imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 62 mot 13 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.22.38)

Videre var innstillet:

B .

L o v

om endringer i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

I lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. gjøres følgende endringer:

I.

§ 3 bokstav c femte ledd skal lyde:

Den skattepliktige kan kreve utbetalt fra staten skatteverdien av direkte og indirekte utgifter (med unntak av finansutgifter) til undersøkelse etter petroleumsforekomster, for så vidt beløpet ikke overstiger årets underskudd i henholdsvis alminnelig inntekt i sokkeldistriktet og grunnlaget for særskatt. Skatteverdien av undersøkelsesutgiftene fastsettes ved å multiplisere de fradragsberettigede utgiftene i alminnelig inntekt og i særskattegrunnlaget med gjeldende skattesatser for året da undersøkelsesutgiftene er pådratt. Beløpet fastsettes av ligningsmyndighetene ved ligningen for det aktuelle inntektsår. Når skatteverdien av undersøkelsesutgifter kreves utbetalt etter dette ledd, skal utgiftene ikke inngå i underskudd som behandles etter andre bestemmelser i § 3 c.

II.

§ 3 bokstav c sjette og syvende ledd oppheves.

§ 3 bokstav c åttende ledd blir § 3 bokstav c sjette ledd.

§ 3 bokstav f nytt femte ledd skal lyde:

Gjenværende kostpris for driftsmiddel som mister sin bruksverdi ved avslutning av produksjon fra petroleumsforekomst, kan føres til fradrag i avslutningsåret.

§ 5 første ledd annet punktum oppheves.

§ 5 første ledd tredje og fjerde punktum blir § 5 annet og tredje punktum.

§ 5 femte ledd nytt niende punktum skal lyde:

Friinntekt beregnes ikke av gjenværende kostpris som fradragsføres etter § 3 f femte ledd.

§ 5 syvende og åttende ledd blir § 5 åttende og nytt niende ledd.

III.

§ 3 bokstav c fjerde ledd skal lyde:

Når det ved opphør av særskattepliktig virksomhet foreligger et udekket underskudd, kan den skattepliktige kreve utbetalt fra staten skatteverdien av slikt underskudd. Skatteverdien fastsettes ved å multiplisere udekket underskudd i alminnelig inntekt i sokkeldistriktet og i grunnlaget for særskatt med gjeldende satser på opphørstidspunktet. Beløpet fastsettes av ligningsmyndighetene ved ligningen for det året den særskattepliktige virksomheten opphører.

§ 5 syvende ledd skal lyde:

Når det ved opphør av særskattepliktig virksomhet foreligger overskytende friinntekt, kan den skattepliktige kreve utbetalt fra staten skatteverdien av slik friinntekt. Skatteverdien fastsettes ved å multiplisere overskytende friinntekt med gjeldende sats for særskatt på opphørstidspunktet. Beløpet fastsettes av ligningsmyndighetene ved ligningen for det året den særskattepliktige virksomheten opphører.

IV.

§ 5 fjerde ledd skal lyde:

Friinntekten settes til 7,5 % av kostpris for driftsmidlet som nevnt i § 3 b. Kostprisen for driftsmidlet medregnes ved beregning av skattbar inntekt etter annet ledd i 4 år fra og med det året det er påbegynt avskrevet. Friinntekten fradragsføres ved beregning av særskatt.

§ 5 femte ledd første til syvende punktum og nytt åttende punktum skal lyde:

Ved realisasjon av driftsmiddel som nevnt i § 3 b, skal skattyter beregne friinntekt som tas til inntekt eller føres til fradrag ved beregning av særskatt. Grunnlaget for beregning av friinntekt ved realisasjon settes lik realisasjonsvederlaget fratrukket historisk kostpris multiplisert med en justeringsfaktor. Justeringsfaktoren settes til forholdet mellom gjenværende friinntektsperiode og samlet friinntektsperiode, jf fjerde ledd. Friinntekten settes til 7,5 % av beregningsgrunnlaget, og medregnes i 4 år fra og med realisasjonsåret. Hvis beregningsgrunnlaget er negativt, skal friinntekten fradragsføres ved beregning av særskatt. Uttak av driftsmiddel som nevnt fra særskattepliktig virksomhet, jf § 3 f, likestilles med realisasjon etter bestemmelsene i foregående punktum. Tilsvarende gjelder når driftsmidlet ikke lenger kvalifiserer til avskrivninger etter § 3 b. Ved anvendelsen av bestemmelsen i sjette og syvende punktum, settes realisasjonsvederlaget på uttakstidspunktet til omsetningsverdi.

V

Ikrafttredelse

Endringen under I trer i kraft straks med virkning for undersøkelsesutgifter som pådras fra og med inntektsåret 2005.

Endringene under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2005.

Endringene under III trer i kraft straks med virkning for udekket underskudd og overskytende friinntekt oppstått fra og med inntektsåret 2002 i særskattepliktig virksomhet som opphører 1. januar 2005 eller senere.

Endringene under IV trer i kraft straks med virkning for utgifter pådratt fra og med 1. januar 2005.

VI

Overgangsbestemmelse

Endringene under IV gjelder ikke for utgifter pådratt i inntektsårene 2005 til 2007 i henhold til plan eller tillatelse etter petroleumsloven §§ 4-2 og 4-3 som er godkjent av Stortinget i 2004. Videre omfatter endringene under IV ikke utgifter som omfattes av petroleumsskatte-loven § 3 b tredje punktum, og som er pådratt i inntektsårene 2005 og 2006.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

C .

L o v

om endring i lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering

I lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering gjøres følgende endring:

I

§ 3 første ledd skal lyde:

(1) (Arbeidsgiverperiode)

Arbeidstaker har krav på lønn og annet arbeidsvederlag fra arbeidsgiver i en arbeidsgiverperiode den første tid etter at permittering er iverksatt. Arbeidsgiverperioden løper fra og med den første arbeidsdag permitteringen omfatter. Arbeidsgiverperiodens lengde er

- a) 5 arbeidsdager ved hel permittering og ved minst 40 pst. reduksjon av arbeidstiden
- b) 15 arbeidsdager ved mindre enn 40 pst. reduksjon av arbeidstiden,

Skyldes permitteringen brann, ulykker eller naturomstendigheter, gjelder ingen arbeidsgiverperiode.

II

Endring under I trer i kraft straks med virkning fra og med 1. januar 2005.

Presidenten: Senterpartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes mot 4 stemmer.

Presidenten: Det voteres over lovenes overskrifter og lovene i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovenes overskrifter og lovene i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtakene vil bli sendt Lagtinget. Så da har vi fått en ny skattelov. Siv Jensen har bedt om ordet.

Siv Jensen (FrP) [13:24:03]: Jeg skal på ingen måte kritisere Presidentskapet for å gjøre voteringene enklere. Men med så omfattende voteringer som vi har hatt nå, ville det vært en fordel om det voteringsopplegget kunne omdeles i forkant, for det er altså ikke mulig å følge med gjennom innstillingen. Og jeg aner faktisk ikke nå om vi har stemt riktig på hver eneste paragraf, rett og slett fordi det gikk veldig fort. Så jeg vil i hvert fall be om at det skjer, hvis man skal fortsette denne nyvendingen fremover, eller så vet man faktisk ikke, og det føles litt ubehagelig.

Presidenten: Det skal presidenten selvfølgelig etterkomme. Men presidenten tror at med det voteringsopplegget som vi nå har valgt, er alle partienes primærstandpunkter og sekundære standpunkter ivaretatt på en ordentlig måte. Men presidenten skal etterkomme henstillingen om at voteringsoppleggene omdeles på forhånd når det er så lange voteringer.

Da er vi klare til å votere i sak nr. 2.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten er det satt fram seks forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Øystein Djupedal på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet
- forslagene nr. 2–5, fra Per Erik Monsen på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 6, fra Øystein Djupedal på vegne av Sosialistisk Venstreparti

Før Odelstinget går til votering over innstillingen, vil presidenten ta opp til votering forslag nr. 1, fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Behandlingen av de forslag i Ot.prp. nr. 89 (2003-2004) som ikke berøres av krav om implementering innen 1. januar 2005, utsettes. Forslagene behandles i sammenheng med framleggelsen av den kommende proposisjonen med ytterligere forslag til endringer i regnskapsloven.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble med 62 mot 14 stemmer ikke bifalt. (Voteringsutskrift kl. 13.25.46)

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

L o v

om endringer i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) og enkelte andre lover (gjennomføring av EØS-regler om anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder m.m.)

I

I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) gjøres følgende endringer:

§ 1-5 nr. 2 skal lyde:

2. regnskapspliktige hvis aksjer, andeler, grunnfondsbevis eller obligasjoner noteres på børs, *autorisert markedsplass eller tilsvarende regulert marked i utlandet*, eller

§ 1-6 første ledd og nye annet og tredje ledd skal lyde:

Som små foretak regnes regnskapspliktige som ikke faller inn under § 1-5 og som på balansedagen ikke overskrider grensene for to av følgende tre vilkår:

1. salgsinntekt: 60 millioner kroner,
2. balansesum: 30 millioner kroner,
3. gjennomsnittlig antall ansatte i regnskapsåret: 50 årsverk.

Regnskapspliktige som ikke er omfattet av første ledd men som var omfattet av første ledd på foregående balansedag, regnes likevel som små foretak.

Regnskapspliktige som er omfattet av første ledd men som ikke var omfattet av første eller annet ledd på foregående balansedag, regnes likevel ikke som små foretak.

Nåværende annet ledd blir nytt fjerde ledd som skal lyde:

Morselskaper regnes likevel bare som små foretak dersom vilkårene i første til tredje ledd er oppfylt for konsernet sett som en enhet.

Presidenten: Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil gå imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 65 mot 10 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 13.26.28)

Videre var innstillet:

§ 3-1 nytt tredje ledd skal lyde:

For konsernregnskap eller selskapsregnskap utarbeidet i samsvar med § 3-9, gjelder ikke bestemmelsene i denne lov § 1-4, § 1-9, § 3-2 første, annet og fjerde ledd samt tredje ledd annet og tredje punktum, § 3-2a, § 3-4,

§ 3-6, § 3-8, kapittel 4, kapittel 5, kapittel 6, §§ 7-1 til 7-14, § 7-15 fjerde ledd, § 7-16, § 7-17, §§ 7-19 til 7-25, § 7-28, § 7-29, § 7-33, § 7-34, § 7-35, § 7-36 fjerde til åttende ledd og §§ 7-37 til 7-41.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 3-2 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Dette gjelder ikke dersom et av selskapene i konsernet har aksjer, andeler, grunnfondsbevis eller obligasjoner notert på børs, autorisert markeds plass eller tilsvarende regulert marked i utlandet.

Presidenten: Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil gå imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 65 mot 10 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 13.27.01)

Videre var innstillet:

Ny § 3-2a skal lyde:

§ 3-2a. *Rettvisende bilde*

Årsregnskapet skal gi et rettvisende bilde av den regnskapspliktiges og konsernets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Hvis anvendelsen av en bestemmelse i kapittel 4 til 7 i særlige unntakstilfeller er uforenlig med plikten etter første ledd, skal bestemmelsen fravikes for å gi et rettvisende bilde som fastsatt i første ledd.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

Ny § 3-3 skal lyde:

§ 3-3. *Årsberetningens innhold for små foretak*

I årsberetningen skal det gis opplysninger om arten av virksomheten og hvor virksomheten drives, inkludert opplysning om eventuelle filialer.

Årsberetningen skal minst omfatte en rettvisende oversikt over utviklingen og resultatet av den regnskapspliktiges virksomhet og av dens stilling.

I årsberetningen skal det gis følgende opplysninger om forutsetningen om fortsatt drift, jf. § 4-5:

1. *Dersom forutsetning om fortsatt drift legges til grunn for årsregnskapet, skal det bekreftes at forutsetningen er til stede.*

2. *Dersom det er tvil om den regnskapspliktige kan fortsette virksomheten, skal det redegjøres for usikkerheten.*

3. *Dersom styrets handleplikt ved tap av egenkapital har inntrådt i henhold til aksjeloven eller allmennaksjeloven § 3-5, skal det opplyses om det er besluttet eller satt i verk tiltak for å sikre selskapets drift, eventuelt å oppløse selskapet.*

4. *Dersom det er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket, skal det redegjøres for hvordan virkelig verdi ved avvikling er beregnet dersom dette ikke framgår i note til årsregnskapet.*

Årsberetningen skal inneholde forslag til anvendelse av overskudd eller dekning av tap dersom dette ikke framgår av årsregnskapet.

Det skal gis opplysninger om arbeidsmiljøet og en oversikt over iverksatte tiltak som har betydning for arbeidsmiljøet. Det skal opplyses særskilt om skader og ulykker. Regnskapspliktig som i regnskapsåret har ssyselsatt minst 5 årsverk, skal i tillegg opplyse særskilt om sykefravær.

Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med lov om likestilling mellom kjønnene.

Det skal gis opplysninger om forhold ved virksomheten, herunder dens innsatsfaktorer og produkter, som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning av det ytre miljø. Det skal opplyses hvilke miljøvirkninger de enkelte forhold ved virksomheten gir eller kan gi, samt hvilke tiltak som er eller planlegges iverksatt for å forhindre eller redusere negative miljøvirkninger.

For små foretak som utarbeider konsernregnskap, skal årsberetningen også dekke virksomheten i konsernet.

Presidenten: Her foreligger et avvikende forslag, nr. 2, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«I regnskapsloven gjøres følgende endring:

§ 3-3 femte ledd skal lyde:

I den grad det er nødvendig for å forstå foretakets utvikling, finansielle stilling, resultat og risiko skal årsberetningen inneholde en redegjørelse om ikke-finansielle forhold som er relevante for det enkelte foretak.»

Fremskrittspartiet ønsker dessuten å gå imot sjette og sjuende ledd.

Det voteres derfor alternativt mellom innstillingens femte, sjette og sjuende ledd og forslaget fra Fremskrittspartiet.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet bifaltes innstillingen med 62 mot 12 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.27.51)

Presidenten: Paragrafens øvrige ledd tas opp til votering.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

Nåværende § 3-3 blir ny § 3-3a som skal lyde:

§ 3-3a. *Årsberetningens innhold for regnskapspliktige som ikke er små foretak*

I årsberetningen skal det gis opplysninger om arten av virksomheten og hvor virksomheten drives, inkludert opplysning om eventuelle filialer.

Årsberetningen skal minst omfatte en rettvise oversikt over utviklingen og resultatet av den regnskapspliktiges virksomhet og av dens stilling, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risikoer og usikkerhetsfaktorer den regnskapspliktige står overfor. Oversikten skal være en balansert og fyllestgjørende analyse av utviklingen og resultatet av den regnskapspliktiges virksomhet og av dens stilling, hensyntatt virksomhetens størrelse og kompleksitet.

I den grad det er nødvendig for å forstå den regnskapspliktiges utvikling, resultat eller stilling, skal analysen nevnt i annet ledd inneholde både finansielle og, der det passer, ikke-finansielle sentrale resultatindikatorer relevante for den aktuelle virksomheten, inkludert opplysninger om miljø- og personalsaker.

I sin analyse skal årsberetningen, der det passer, inneholde henvisninger og tilleggsforklaringer til beløp oppført i årsregnskapet.

Det skal gis en redegjørelse i årsberetningen som gir grunnlag for å vurdere den regnskapspliktiges framtidige utvikling. Regnskapspliktig som i foregående årsberetning eller årsregnskap har angitt resultatmål eller gitt andre opplysninger om forventet utvikling, skal opplyse om forventningene er i samsvar med årets resultat og begrunne eventuelle avvik.

Det skal gis opplysninger om finansiell risiko som er av betydning for å bedømme foretakets eiendeler, gjeld, finansiell stilling og resultat. Opplysningene skal omfatte mål og strategier som er fastsatt for styring av finansiell risiko, herunder strategien for sikring av hver hovedtype av planlagte transaksjoner der sikringsvurdering er benyttet. Det skal gjøres rede for foretakets eksponering mot markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko.

I årsberetningen skal det gis følgende opplysninger om forutsetningen om fortsatt drift, jf. § 4-5:

1. Dersom forutsetning om fortsatt drift legges til grunn for årsregnskapet, skal det bekreftes at forutsetningen er til stede.
2. Dersom det er tvil om den regnskapspliktige kan fortsette virksomheten, skal det redegjøres for usikkerheten.
3. Dersom styrets handleplikt ved tap av egenkapital har inntrådt i henhold til aksjeloven eller allmennaksjeloven § 3-5, skal det opplyses om det er besluttet eller satt i verk tiltak for å sikre selskapets drift, eventuelt å oppløse selskapet.

4. Dersom det er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket, skal det redegjøres for hvordan virkelig verdi ved avvikling er beregnet dersom dette ikke framgår i note til årsregnskapet.

Årsberetningen skal inneholde forslag til anvendelse av overskudd eller dekning av tap dersom dette ikke framgår av årsregnskapet.

Det skal gis opplysninger om arbeidsmiljøet og en oversikt over iverksatte tiltak som har betydning for arbeidsmiljøet. Det skal opplyses særskilt om skader og ulykker. Regnskapspliktig som i regnskapsåret har selsatt minst 5 årsverk, skal i tillegg opplyse særskilt om sykefravær.

Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med lov om likestilling mellom kjønnene.

Det skal gis opplysninger om forhold ved virksomheten, herunder dens innsatsfaktorer og produkter, som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning av det ytre miljø. Det skal opplyses hvilke miljøvirkninger de enkelte forhold ved virksomheten gir eller kan gi, samt hvilke tiltak som er eller planlegges iverksatt for å forhindre eller redusere negative miljøvirkninger.

For regnskapspliktig som utarbeider konsernregnskap, skal årsberetningen også dekke virksomheten i konsernet.

Presidenten: Her foreligger et avvikende forslag, nr. 3, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«I regnskapsloven gjøres følgende endring:

I nåværende § 3-3 som blir ny § 3-3a strykes niende, tiende og ellefte ledd. Nytt niende ledd skal lyde:

I den grad det er nødvendig for å forstå foretakets utvikling, finansielle stilling, resultat og risiko skal årsberetningen inneholde en redegjørelse om ikke-finansielle forhold som er relevante for det enkelte foretak.»

Det voterer alternativt mellom de respektive paragrafer i innstillingen og dette forslaget.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet bifaltes innstillingen med 61 mot 12 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.28.37)

Presidenten: Paragrafens øvrige ledd tas opp til votering.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Presidenten vil nå ta opp til votering forslagene nr. 4 og 5, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 4 lyder:

«I regnskapsloven gjøres følgende endring:
§ 3-6 andre ledd skal lyde:

Selskapsregnskaper som ikke er avlagt i samsvar med anvendte prinsipper i konsernregnskapet, skal for konsolideringsformål omarbeides i samsvar med de prinsipper som er anvendt i konsernregnskapet.»

Forslag nr. 5 lyder:

«I regnskapsloven gjøres følgende endring:
§ 4-4 skal lyde:

Årsregnskapet skal utarbeides etter ensartede prinsipper, som skal anvendes konsistent over tid. Prinsippanvendelsen i konsernregnskap og selskapsregnskap kan likevel være forskjellig.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 64 mot 12 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.29.09)

Videre var innstillet:

Ny § 3-9 skal lyde:

§ 3-9. *Anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder*

EØS-avtalen vedlegg XXII punkt 10b (forordning (EF) nr. 1606/2002 om anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder med tilpasninger til EØS-avtalen) gjelder som lov med de endringer og tillegg som følger av protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Departementet fastsetter forskrifter om gjennomføring av EØS-regler som svarer til kommisjonsforordninger fastsatt i medhold av forordning (EF) nr. 1606/2002 artikkel 3.

Regnskapspliktig som omfattes av forordning (EF) nr. 1606/2002 artikkel 4, har anledning til også å utarbeide selskapsregnskap i samsvar med de internasjonale regnskapsstandardene som er vedtatt etter annet ledd, jf. forordningen artikkel 5 bokstav a.

Regnskapspliktig som ikke omfattes av forordning (EF) nr. 1606/2002 artikkel 4, har anledning til å utarbeide konsernregnskap i samsvar med de internasjonale regnskapsstandardene som er vedtatt etter annet ledd, jf. forordningen artikkel 5 bokstav b. Slik regnskapspliktig har anledning til å utarbeide selskapsregnskap på samme måte, jf. forordningen artikkel 5 bokstav b.

Presidenten: Her foreligger et avvikende forslag, nr. 6, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«I lovforslagets del I (regnskapsloven) ny § 3-9 tas tredje og fjerde ledd ut.

Nytt tredje ledd skal lyde:

Konsernregnskapspliktig som ikke omfattes av forordning (EF) nr. 1606/2002 artikkel 4, skal utarbeide konsernregnskap i samsvar med de internasjonale

regnskapsstandardene som er vedtatt etter annet ledd, jf. forordningen artikkel 5 bokstav b.»

Det voteres alternativt mellom de respektive paragrafer i innstillingen og dette forslaget.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Sosialistisk Venstreparti bifaltes innstillingen med 66 mot 10 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.29.45)

Presidenten: Paragrafens øvrige ledd tas opp til votering.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

Ny § 5-9a skal lyde:

§ 5-9a. *Aksjebasert betaling*

Aksjebasert betaling skal regnskapsføres til virkelig verdi på transaksjonstidspunktet.

Små foretak kan unnlate å kostnadsføre aksjebasert avlønning.

§ 7-1 nye fjerde og femte ledd skal lyde:

Hvis anvendelsen av bestemmelsene i denne lov ikke er tilstrekkelig for å gi et rettviseende bilde som nevnt i § 3-2a første ledd, skal det gis tilleggsopplysninger.

Ethvert fravik som nevnt i § 3-2 a annet ledd skal angis. Fraviket skal begrunnes konkret og fullstendig med opplysning om betydningen fraviket har for den regnskapspliktiges og konsernets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Ny § 7-11a skal lyde:

§ 7-11a. *Aksjebasert betaling*

Det skal redegjøres for bruken av aksjebasert betaling. Det skal opplyses om kostnadsført aksjebasert betaling minst spesifisert på de aktuelle postene i resultatregnskapet. Det skal opplyses hvordan kostnadene er beregnet, herunder de forutsetningene som er lagt til grunn for beregningen.

II

I lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel m.v. (kredittilsynsloven) gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd nr. 9 skal lyde:

9. revisorer og revisjonsselskaper som er godkjent etter *revisorloven*.

§ 9 første ledd nye femte og sjette punktum skal lyde:

Kredittilsynets utgifter til kontroll etter lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel § 12-1 tredje ledd og til klagenemnd etter samme lov § 12-7 tredje ledd skal utlignes på børser og autoriserte markedsplasser. Kredittilsynets utgifter til klagenemnd etter revisorloven § 9-2a tredje ledd skal utlignes på revisorer og revisjonsselskaper.

III

I lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker gjøres følgende endringer:

§ 8 annet ledd skal lyde:

Forstanderskapet sammensettes, og medlemmene velges, etter nærmere bestemmelser i vedtektene. Minst tre fjerdedeler av medlemmene skal være personer som ikke er ansatt i sparebanken. Det skal legges vekt på at de valgte medlemmer til sammen avspeiler sparebankens kundestruktur og andre interessegrupper samt samfunnsfunksjonen. I sparebank som har utstedt omsettelige grunnfondsbevis, jfr. § 2 annet ledd velges minst en femdel og ikke mer enn to femdel av forstanderskapets medlemmer og varamedlemmer av eierne av grunnfondsbevisene etter nærmere bestemmelser i vedtektene.

§ 14 første ledd annet og tredje punktum oppheves.

Nåværende fjerde til åttende punktum blir annet til sjuende punktum. Sjette punktum skal lyde:

Samtidig med valg av styremedlemmer velges minst tre varamedlemmer, *hvorav – dersom* banken har 15 ansatte eller flere – minst ett blant de ansatte i banken.

IV

I lov 12. juni 1981 nr. 52 om verdipapirfond gjøres følgende endringer

§ 4-8 annet ledd nr. 2, 3 og nytt nr. 4 skal lyde:

2. 10 prosent av fondets eiendeler dersom den samlede verdi av plasseringer som nevnt i dette punktum ikke overstiger 40 prosent av fondets eiendeler,
3. 35 prosent av fondets eiendeler dersom de omsettelige verdipapirene eller pengemarkedsinstrumentene er utstedt eller garantert av en stat som er part i EØS-avtalen, dennes lokale offentlige myndigheter eller av internasjonale statlige organisasjoner der en eller flere av statene som er part i EØS-avtalen deltar, eller
4. 25 prosent av fondets eiendeler dersom verdipapirene er obligasjonslån med pantesikkerhet i utlånsporfølge utstedt av foretak hjemmehørende i en EØS-stat etter bestemmelsene i finansieringsvirksomhetsloven kapittel 2 del IV.

§ 4-8 fjerde ledd første og annet punktum skal lyde:

Et verdipapirfonds plasseringer i henhold til annet ledd nr. 1 til 4, syvende ledd tredje punktum og niende ledd, kan ikke anvendes samtidig for så vidt gjelder inn-

skudd eller finansielle instrumenter utstedt av samme selskap. Likevel tillates kumulasjon av plasseringer i henhold til annet ledd nr. 1 til 4 som samlet ikke overstiger 20 prosent av fondets eiendeler for så vidt de finansielle instrumentene er utstedt av selskaper i samme konsern som angitt i femte ledd.

V

I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven) gjøres følgende endringer:

I § 3-6 skal paragrafoverskriften lyde:

§ 3-6. *Utdeling fra selskapet mv.*

§ 3-6 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Departementet kan i forskrift gi regler om beregning av fri og bundet egenkapital når årsregnskapet er ført i en annen valuta enn norske kroner.

VI

I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) gjøres følgende endringer:

I § 3-6 skal paragrafoverskriften lyde:

§ 3-6. *Utdeling fra selskapet mv.*

§ 3-6 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Departementet kan i forskrift gi regler om beregning av fri og bundet egenkapital når årsregnskapet er ført i en annen valuta enn norske kroner.

VII

I lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel gjøres følgende endringer:

§ 12-1 nytt tredje ledd skal lyde:

Kredittilsynet fører kontroll med at årsregnskap, årsberetning, delårsregnskap og annen finansiell rapportering fra norske utstedere av omsettelige verdipapirer som er eller søkes notert på børs, autorisert markedsplass eller regulert marked i en annen EØS-stat, er i samsvar med lov og forskrifter. Departementet kan fastsette forskrifter om slik kontroll og tiltak for å sikre at det blir gitt korrekt informasjon i tilfeller der den finansielle rapporteringen ikke er i samsvar med lov eller forskrifter. Departementet kan også delegerer Kredittilsynets myndighet etter dette ledd eller bestemmelser fastsatt i medhold av dette ledd til børs.

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

§ 12-2 nytt åttende ledd skal lyde:

Utstedere som nevnt i § 12-1 tredje ledd samt deres tillitsvalgte, ansatte og revisor plikter å gi Kredittilsynet de opplysninger om utsteders forhold som tilsynet krever til gjennomføring av kontroll etter § 12-1 tredje ledd. Utstedere som nevnt, deres tillitsvalgte, ledende ansatte og revisor skal gi melding til Kredittilsynet om finansiell rapportering fra utstederen som de anser ikke gir et rett-

visende bilde i overensstemmelse med det relevante regelverket for finansiell rapportering. Opplysnings- og meldeplikt etter dette ledd gjelder uten hinder av taushetsplikt. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om opplysnings- og meldeplikt etter dette ledd, og kan herunder delegere Kredittilsynets myndighet etter første punktum til børs og fastsette at opplysnings- og meldeplikt etter dette ledd skal oppfylles overfor børs.

Nåværende åttende ledd blir nytt niende ledd.

§ 12-4 nytt femte ledd skal lyde:

Kredittilsynet kan gi pålegg om å oppfylle opplysnings- og meldeplikt etter § 12-2 åttende ledd. Kredittilsynsloven § 10 annet ledd gjelder tilsvarende.

Ny § 12-7 skal lyde:

§ 12-7. *Klagenemnd*

Departementet kan i forskrift fastsette at en klagenemnd skal avgjøre klager på vedtak etter bestemmelser gitt i medhold av § 12-1 tredje ledd.

Forvaltningsloven kommer til anvendelse for klagenemndens virksomhet. Departementet kan fastsette nærmere regler om frister, innholdet av klage, tilsvær og muntlig forhandling og om klagenemndens sammensetning og virksomhet.

Klagenemndens utgifter til klagebehandling etter første ledd dekkes av Kredittilsynet og utliknes på børser og autoriserte markedsplasser etter kredittilsynsloven § 9. Departementet fastsetter medlemmenes godtgjørelse.

Det kan kreves gebyr for behandling av klage som angitt i første ledd. Departementet kan gi nærmere regler om når gebyr skal kreves, om gebyrenes størrelse og om innkrevningen.

VIII

I lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer (revisorloven) skal ny § 9-2a lyde:

§ 9-2a. *Klagenemnd*

Departementet kan i forskrift fastsette at en klagenemnd skal avgjøre klager på vedtak etter §§ 9-1 og 9-2. Departementet kan i forskrift fastsette at klagenemnden skal avgjøre klager også på andre vedtak etter denne lov.

Forvaltningsloven kommer til anvendelse for klagenemndens virksomhet. Departementet kan fastsette nærmere regler om frister, innholdet av klage, tilsvær og

muntlig forhandling og om klagenemndens sammensetning og virksomhet.

Klagenemndens utgifter til klagebehandling etter første ledd dekkes av Kredittilsynet og utliknes etter kredittilsynsloven § 9 på revisorer og revisjonsselskaper som er godkjent etter kapittel 3. Departementet fastsetter medlemmenes godtgjørelse.

Det kan kreves gebyr for behandling av klage som angitt i første ledd. Departementet kan gi nærmere regler om når gebyr skal kreves, om gebyrenes størrelse og om innkrevningen.

IX

1. Ikraftredelse

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. De enkelte bestemmelsene i loven kan settes i kraft til ulik tid. Kongen fastsetter virkningstidspunkt for bestemmelsene i loven del I.

2. Overgangsbestemmelser

For selskaper som nevnt i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 om anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder artikkel 9, får kravene i forordningen artikkel 4 anvendelse først for regnskapsår som starter i januar 2007. Slike selskaper kan unnlate å benytte denne overgangsbestemmelsen.

Kongen kan fastsette andre overgangsbestemmelser.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

S a k n r . 3

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Møtet hevet kl. 13.31.